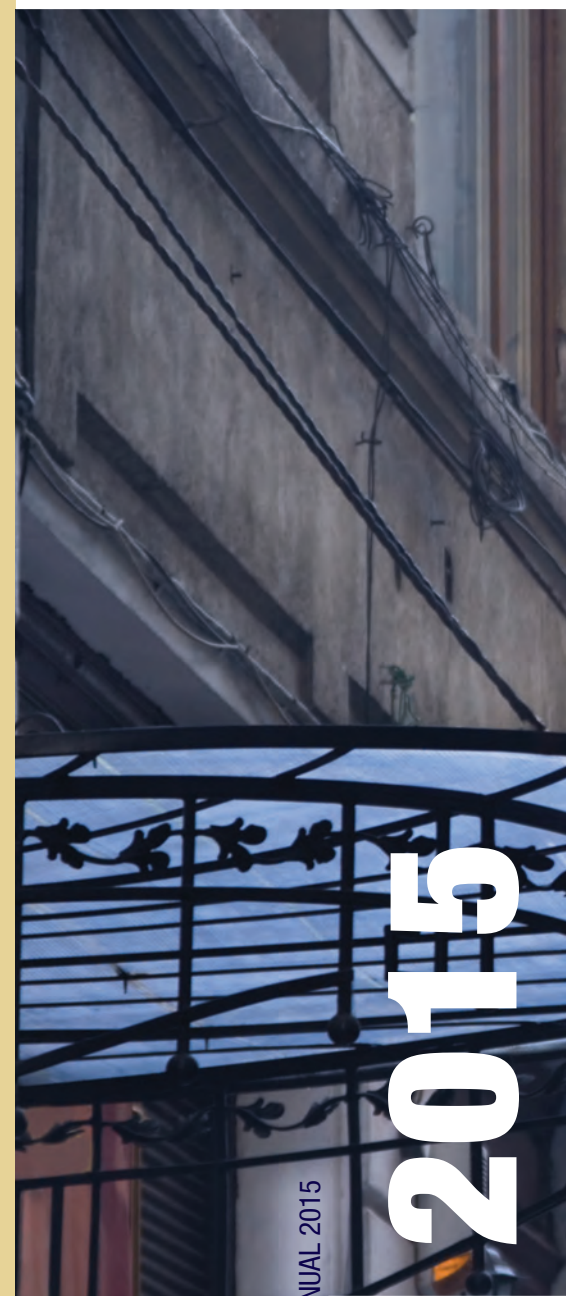

FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR BANCARE

Strada Negru Vodă nr. 3, et. 2,
sector 3, cod 030774, București

Tel.: 0213.266.020

0314.232.805

Fax: 0314.232.800

e-mail: office@fgdb.ro

www.fgdb.ro

2015

RAPORT **ANUAL**

VALORI

îmbrățișate și promovate de FGDB

Oferim siguranța depozitelor persoanelor fizice și juridice la băncile românești, contribuind la creșterea procesului de economisire. Angajații noștri valorifică toate cunoștințele și aptitudinile pentru a ne îndeplini misiunea.

Tratăm fiecare situație, fiecare bancă participantă la FGDB și fiecare deponent cu respectul, seriozitatea și profesionalismul cuvenite.

FGDB este o instituție apolitică.

INTEGRITATE

STABILITATE

încredere

PROTECȚIE
deponenți

PROFESIONALISM

siguranță

FGDB

MISIUNE

FGDB garantează depozitele la instituțiile de credit participante la schema administrată de acesta. În cazul în care banca la care sunt constituite depozitele nu mai poate restitui deponenților sumele depuse, FGDB asigură plata compensațiilor.

FGDB este administrator al fondului de rezoluție bancară și poate prelua funcția de administrator special, administrator temporar, lichidator unic sau acționar la o instituție punte sau la un vehicul de administrare a activelor potrivit legislației privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit.

CUPRINS

6	Componenta Consiliului de administrație, conducerea executivă și organigrama FGDB	70	Informarea publicului
8	Profilul Fondului de garantare a depozitelor bancare (FGDB) și datele relevante pentru anul 2015	76	Auditul intern
18	Mediul de activitate în 2015	80	Situațiile financiare ale FGDB
42	Garantarea depozitelor	84	Raportul auditorului independent, bilanțul, contul de profit și pierdere și notele la situațiile financiare ale FGDB
54	Resursele financiare administrate de FGDB	100	Anexe
64	Lichidarea instituțiilor de credit în faliment		

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Președinte

Lucian Croitoru

Consilier al guvernatorului
Băncii Naționale
a României

Dumitru Laurențiu Andrei

Director general
adjunct, Ministerul
Finanțelor Publice

Constantin Barbu

Director executiv
Asociația Română
a Băncilor

Gabriela Buculei

Consilier
Banca Națională a
României

Florin Dănescu

Președinte executiv
Asociația Română
a Băncilor

Liviu Stancu

Secretar de stat
Ministerul
Justiției

Lucia Sanda Stoenescu

Consilier
Banca Națională
a României

ORGANIGRAMĂ

Petre Tulin
Director adjunct

Serviciul Administrare,
lichidare și
plata compensațiilor

Serviciul Relații
cu instituții de credit
și managementul riscului

Serviciul
Stabilizare bancară

Eugen Dijmărescu
Director

Compartimentul
Audit intern

Consilieri

Serviciul Juridic
și secretariat CA

Serviciul Analiză,
comunicare
și relații externe

Compartimentul
Trezorerie

Vasile Bleotu
Director financiar

Serviciul Financiar -
contabilitate
și resurse umane

Compartimentul
Informatică

Biroul Administrativ,
achiziții și secretariat

Organigramă valabilă la sfârșitul anului 2015

1

PROFILUL FGDB ȘI DATELE RELEVANTE PENTRU ANUL 2015

Aflat în pragul împlinirii a două decenii de activitate ca unica instituție din România cu responsabilități în garantarea depozitelor bancare, FGDB a intrat în anul 2015 într-o nouă etapă de consolidare a rolului pe care-l are în menținerea stabilității financiare.

În luna decembrie 2015, în România a fost adoptată o nouă legislație în domeniul garantării depozitelor bancare, respectiv *Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare*¹, prin intermediul căreia a fost transpusă în legislația națională *Directiva 2014/49/UE privind schemele de garantare a depozitelor*.

Această lege a fost însoțită de un alt act normativ cu impact asupra FGDB, și anume

*Legea nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar*².

Noile reglementări reconfirmă obiectivul principal stabilit FGDB de către legiuitor încă de

la înființarea instituției, în anul 1996, și anume protejarea depozitelor bancare, întărind totodată competențele sale în cadrul sistemului național de asigurare a stabilității financiare.

În baza noii legislații, FGDB este schema statutară de garantare a depozitelor

¹ Legea nr. 311/2015 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 918 din 11 decembrie 2015 și a intrat în vigoare din data de 14 decembrie 2015. Printre modificările importante aduse de noua lege se numără și schimbarea denumirii instituției din *Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar* în *Fondul de garantare a depozitelor bancare*.

² Legea nr. 312/2015 transpune în legislația națională prevederile Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului.

Legea a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 920 din 11 decembrie 2015 și a intrat în vigoare din data de 14 decembrie 2015.

Photosebia / Shutterstock.com

*Splaiul Unirii, râul Dâmbovița,
București, România*

oficial recunoscută pe teritoriul României, având calitatea de persoană juridică de interes public. La FGDB participă toate instituțiile de credit autorizate de Banca Națională a României³.

Administrarea FGDB este similară sistemului de administrare dualist întâlnit în cazul societăților comerciale. Potrivit noii legislații, în cadrul FGDB urmează să se instituie atât un Comitet director, care va prelua atribuțiile conducerii executive, cât și un Consiliu de supraveghere având ca atribuții stabilirea strategiilor și politicilor FGDB, precum și supravegherea Comitetului director.

Consiliul de supraveghere va fi format din reprezentanți ai instituțiilor publice relevante, respectiv Banca Națională a României și Ministerul Finanțelor Publice⁴.

În virtutea noului său statut stabilit prin lege, FGDB i-au fost încredințate și responsabilități ce țin de soluționarea situațiilor instituțiilor de credit aflate în dificultate, printre obiectivele urmărite numărându-se atât protejarea deponenților, cât și a fondurilor și activelor clienților.

În acest sens, prin noua lege ce reglementează activitatea de redresare și rezoluție a instituțiilor de credit din România, FGDB i-a fost

conferită calitatea de administrator al fondului de rezoluție bancară, Banca Națională a României fiind desemnată în calitate de autoritate de rezoluție, împuternicită să aplice instrumente de rezoluție și să exercite competențe de rezoluție.

FGDB a devenit astfel instituția care administrează în România atât sistemul de garantare a depozitelor, cât și resursele fondului de rezoluție bancară.

Pe lângă îndeplinirea celor două competențe menționate anterior, FGDB poate desfășura și activități ce țin de aplicarea măsurilor de intervenție timpurie și a celor de rezoluție a instituțiilor de credit. Astfel, FGDB poate fi:

- administrator temporar;
- administrator special pentru o instituție de credit aflată în rezoluție;
- acționar la o instituție-punte;
- acționar la un vehicul de administrare a activelor.

Trebuie menționat și faptul că, în cazul în care o instituție de credit participantă la FGDB este supusă unei măsuri de rezoluție, FGDB are obligația legală să contribuie la finanțarea acesteia cu o sumă provenind din resursele pe care le gestionează în calitate de schemă de

Transfăgărașan, România

³ Lista instituțiilor de credit participante la FGDB este prezentată în Anexa 1.

⁴ Membrii Consiliului de supraveghere trebuie să fie numiți de autoritățile pe care le reprezintă în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a legii.

garantare a depozitelor. Suma respectivă este stabilită de Banca Națională a României, în calitate de autoritate de rezoluție.

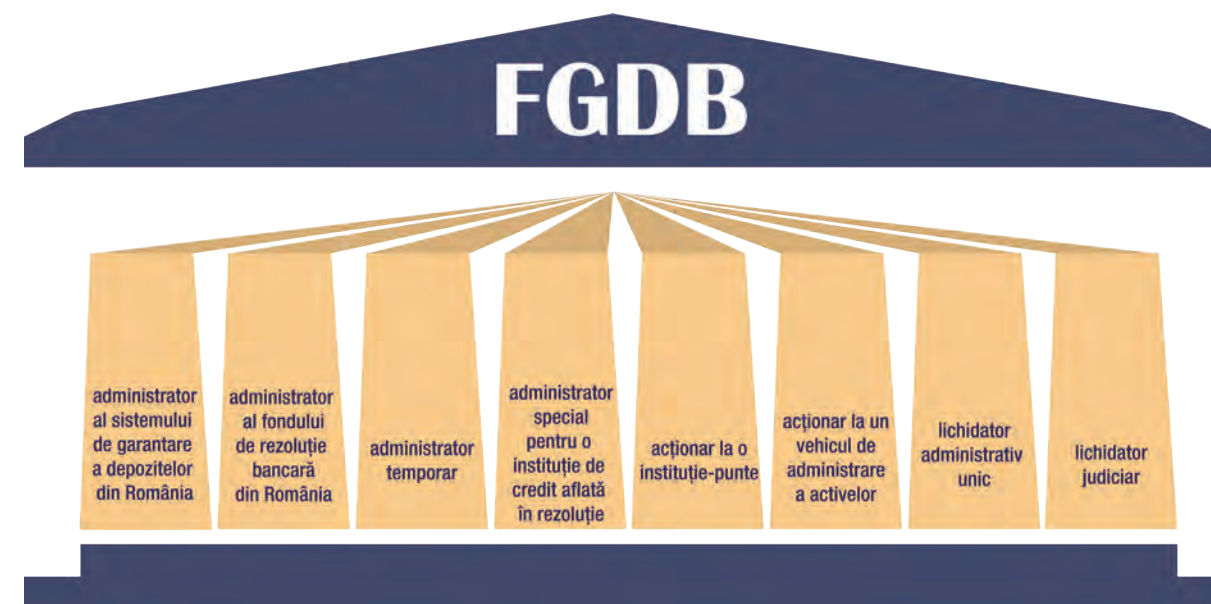
Prin implicarea sa, FGDB asigură protecția deponenților atât prin garantarea depozitelor, cât și prin finanțarea acțiunilor de rezoluție prin care este asigurat accesul deponenților la propriile lor depozite.

Sfera de activitate a FGDB cuprinde și intervenția acestuia în situația în care se ajunge la lichidarea unei instituții de credit. Astfel,

FGDB este lichidator unic în cazul în care Banca Națională a României dispune dizolvarea urmată de lichidare a unei instituții de credit sau când lichidarea are loc la inițiativa acționarilor.

De asemenea, FGDB va continua să își îndeplinească atribuțiile de lichidator judiciar, calitate în care a fost numit încă din anul 2002 pentru două bănci în faliment⁵, potrivit legislației în vigoare la acea dată. FGDB urmează să mai fie lichidator judiciar doar până la finalizarea procedurilor de lichidare aferente celor două bănci.

Obiectivul principal și alte competențe ale FGDB

Comparativ cu alte instituții care garantează depozitele bancare, FGDB are un set extins de competențe și responsabilități, ceea ce îl plasează în categoria schemelor de garantare a depozitelor cărora li s-a încredințat un mandat mai larg decât cel de bază, de plată a compensațiilor.

În contextul unui sistem financiar-bancar care nu a fost afectat semnificativ de factori

perturbatori care să necesite aplicarea unor măsuri de redresare sau rezoluție, în anul 2015 activitățile FGDB s-au concentrat pe trei dintre liniile menționate anterior, și anume:

- a) garantarea depozitelor la instituțiile de credit participante;
- b) administrarea fondului de rezoluție bancară;
- c) continuarea lichidării judiciare la cele două bănci în faliment la care FGDB este lichidator.

⁵ Banca Română de Scont și Banca Turco-Română.

În cele ce urmează este prezentată o sinteză a principalelor elemente care au

caracterizat cele trei linii de activitate ale FGDB în anul 2015.

a) Garantarea depozitelor la instituțiile de credit participante la FGDB

Comparativ cu perioada anterioară modificării legislației, deponenții beneficiază de o protecție sporită a depozitelor pe care le dețin la instituțiile de credit participante la FGDB.

Aceasta corespunde extinderii acoperirii asigurate de FGDB deponenților, concomitent cu reducerea substanțială a termenului de plată a compensațiilor.

(i) Extinderea acoperirii asigurate de FGDB

În primul rând, deși plafonul de acoperire aplicabil per deponent garantat per instituție de credit a fost menținut la 100.000 euro, în echivalent lei, au fost stabilite anumite categorii de depozite ale persoanelor fizice care urmează să beneficieze de o acoperire temporară mai ridicată⁶. Acestea sunt depozite rezultate din:

- tranzacții imobiliare referitoare la bunuri imobile cu destinație locativă;
- evenimentul pensionării, disponibilizării, din situația de invaliditate sau deces al deponentului;
- încasarea unor indemnizații de asigurare sau a unor compensații pentru daune rezultate din infracțiuni sau pentru condamnări pe nedrept.

O altă modificare importantă a constituit-o extinderea sferei depozitelor eligibile (garantate) prin includerea depozitelor tuturor persoanelor fizice și ale întreprinderilor, indiferent de mărimea acestora din urmă.

Astfel, au intrat în sfera deponenților garantați și persoanele fizice care au calitatea de administratori, directori, membri ai consiliului de supraveghere, auditori, acționari semnificativi ai instituției de credit în cauză, precum și membrii familiilor acestora. Totodată, au devenit eligibile și depozitele întreprinderilor mari, care erau excluse de la garantare în trecut.

La 31 decembrie 2015, FGDB garanta un număr de 14.223.602 deponenți persoane fizice și 937.092 deponenți persoane juridice⁷.

Suma depozitelor deținute de deponenții garantați la instituțiile de credit participante la FGDB a fost, la finele anului 2015, de 219 miliarde lei, echivalentă cu 30,7% din Produsul intern brut al României estimat pentru anul 2015⁸.

Față de 31 decembrie 2014, valoarea totală a depozitelor eligibile (garantate) s-a majorat cu 27,7%, factorul determinant al creșterii fiind lărgirea sferei de garantare a FGDB.

⁶ Nivelul majorat de garantare este stabilit și reconsiderat periodic de către Banca Națională a României pe baza evoluției indicatorilor statistici relevanți. Acest nivel se aplică pe o perioadă de 12 luni de la data la care suma a fost creditată în cont la instituția de credit în cauză sau de la data la care depozitele pot fi transferate legal la o altă instituție de credit.

⁷ Numărul total al deponenților se determină prin însumarea datelor consolidate raportate de fiecare instituție de credit astfel încât o persoană care are depozite la mai multe instituții de credit este luată în evidență de mai multe ori.

⁸ Conform Comunicatului de presă nr. 88 din 8 aprilie 2016 al Institutului Național de Statistică, Produsul intern brut estimat pentru anul 2015 a fost de 712,8 miliarde lei prețuri curente (date provizorii).

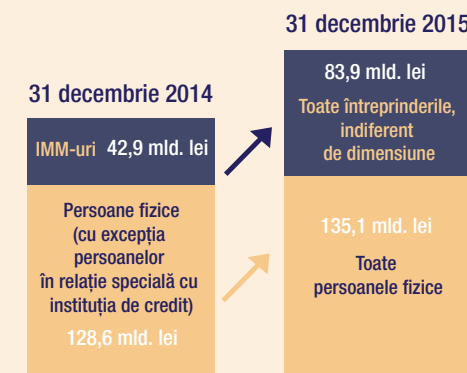
Repere ale creșterii protecției deponenților

PLAFON DE ACOPERIRE PER DEPONENT PER INSTITUȚIE DE CREDIT

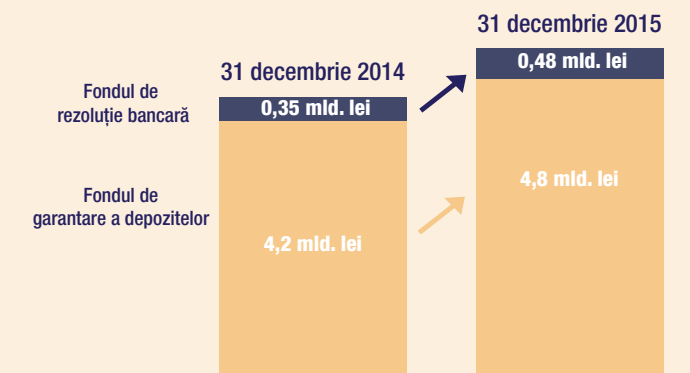
- aplicabil tuturor categoriilor de depozite bancare, cum ar fi: depozite la termen, conturi curente, conturi de economii, conturi de card, conturi comune.
 - urmează să fie suplimentat cu o sumă stabilită de Banca Națională a României pentru anumite categorii de depozite ce beneficiază de o acoperire mai mare cu caracter temporar.
- Nivelul de peste 100.000 euro (valabil pe o perioadă de 12 luni de la data creditării) se aplică depozitelor rezultate din tranzacții imobiliare referitoare la bunuri imobile cu destinație locativă, depozitelor rezultate din evenimentul pensionării, disponibilizării, din situația de invaliditate sau deces al deponentului, depozitelor rezultate din încasarea unor indemnizații de asigurare sau a unor compensații pentru daune rezultate din infracțiuni sau pentru condamnări pe nedrept.

100.000 euro
în echivalent lei

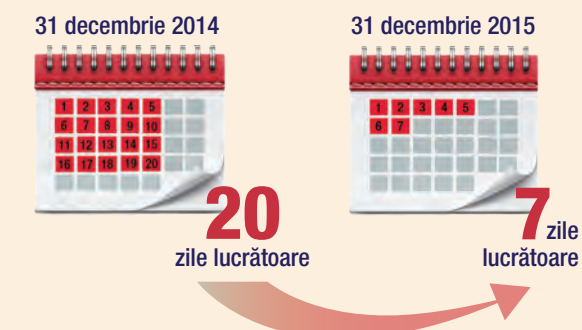
SFERĂ DE GARANTARE

RESURSE ADMINISTRATE DE FGDB

TERMEN DE PLATĂ A COMPENSAȚIILOR

INFORMAREA DEPONENTILOR

- ✓ introducerea unui formular standardizat privind informațiile oferite deponenților
- ✓ informații privind încadrarea în categoria depozitelor eligibile în toate extrasele de cont

Depozitele acoperite⁹, în sumă de 148,8 miliarde lei la 31 decembrie 2015, reprezintă 67,9% din valoarea totală a depozitelor eligibile.

(ii) Reducerea termenului de plată a compensațiilor

O contribuție semnificativă la consolidarea protecției deponenților o are diminuarea considerabilă a termenului de plată a compensațiilor. Deși la nivelul Uniunii Europene este prevăzută o reducere graduală până în anul 2024 a termenului de plată a compensațiilor de la 20 la 7 zile lucrătoare, autoritățile din România au optat pentru implementarea imediată a termenului de 7 zile lucrătoare.

Astfel, în cazul în care se constată că o instituție de credit nu este în măsură să își îndeplinească obligațiile de plată față de deponenți, FGDB pune la dispoziția acestora compensațiile cuvenite în cel mult 7 zile lucrătoare de la data indisponibilizării depozitelor.

Pentru a asigura o mai bună informare a deponenților despre protecția de care beneficiază, prin noua legislație au fost introduse cerințe mai stricte în acest sens. Astfel, înainte de încheierea unui contract de depozit, instituțiile de credit trebuie să furnizeze deponenților o serie de informații de bază despre garantarea depozitelor, acestea fiind cuprinse

b) Administrarea fondului de rezoluție bancară

Fondul de rezoluție bancară a fost constituit în baza *Legii nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar*, prin preluarea resurselor fondului de restructurare bancară, fond care a fost administrat anterior tot de către FGDB.

⁹ Depozitul acoperit este acea parte din depozitul eligibil care nu depășește plafonul de acoperire prevăzut în *Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare*.

într-un formular standardizat care se comunică deponenților cel puțin anual. De asemenea, prin intermediul extraselor de cont se confirmă încadrarea depozitelor în categoria celor eligibile.

Din perspectiva consolidării capacității financiare a FGDB de a interveni în situațiile prevăzute de lege, în anul 2015 a fost consemnată o majorare cu circa 16% a fondului destinat garantării depozitelor, de la 4.176,6 milioane lei la 31 decembrie 2014 la 4.848,6 milioane lei la 31 decembrie 2015.

Resursele fondului destinat garantării depozitelor au fost investite potrivit strategiei de investire aprobate de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României, obiectivele principale urmărite fiind siguranța și lichiditatea plasamentelor.

Tot pe linia garantării depozitelor, trebuie menționată și activitatea FGDB în calitate de creditor al băncilor intrate în faliment în perioada 1999-2006, în cazul cărora a plătit compensații în sumă de 512,2 milioane lei în favoarea deponenților garantați. Până la sfârșitul anului 2015, FGDB a recuperat, cu sprijinul lichidatorilor numiți de instanțe și de către Banca Națională a României, 34,2% din suma plătită drept compensații.

La 31 decembrie 2015, resursele fondului de rezoluție bancară cumula 484,8 milioane lei, cu aproximativ 37% peste nivelul de la finele anului 2014.

Pe parcursul anului 2015, resursele acestui fond au fost investite în conformitate cu strategia aprobată de Consiliul de administrație

al Băncii Naționale a României, urmărindu-se aceleași obiective ca în cazul fondului destinat garantării depozitelor, respectiv siguranța și lichiditatea plasamentelor.

Resursele fondului de rezoluție bancară pot fi utilizate în baza deciziei Băncii Naționale a României, în calitate de autoritate de rezoluție, pentru acoperirea necesităților legate de aplicarea eficace a instrumentelor de rezoluție.

c) Continuarea lichidării judiciare la cele două bănci în faliment la care FGDB este lichidator

La cele două bănci în faliment la care FGDB este lichidator judiciar, în anul 2015 au fost consemnate încasări aferente activității de lichidare în sumă de 178 mii lei la Banca Română de Scont (BRS) și de 304 mii lei la Banca Turco-Română (BTR), provenind, în principal, din recuperări de creanțe și dobânzi la plasamentele efectuate.

În ambele situații, la sfârșitul anului 2015 se aflau în curs de derulare acțiuni în justiție, în urma soluționării acestora putându-se înregistra noi recuperări de creanțe.

Pe întreaga perioadă de lichidare până la 31 decembrie 2015, au fost efectuate distribuiri către creditorii în proporție de 47% din masa credală în cazul BRS, respectiv 36% din masa credală în cazul BTR.

Piața Unirii, București, România

ADMINISTRAREA ȘI CONDUCEREA FGDB

Până la sfârșitul anului 2015, nu au intervenit modificări în administrarea și conducerea FGDB, menținându-se modelul sistemului dualist, cu cele două niveluri reprezentate de: (i) Consiliul de administrație și (ii) conducerea executivă.

Potrivit legii, în anul 2015 Consiliul de administrație a avut în componență șapte membri, din care trei reprezentanți ai Băncii Naționale a României, un reprezentant al

Ministerului Finanțelor Publice, un reprezentant al Ministerului Justiției și doi reprezentanți ai Asociației Române a Băncilor. Președintele Consiliului de administrație al FGDB este un reprezentant al Băncii Naționale a României.

Administrarea și conducerea FGDB au la bază principii și standarde de bună guvernanță și transparență, urmărind asigurarea solidității, eficienței și credibilității instituției.

Una dintre prioritățile anului 2015 a reprezentat-o consolidarea capacității de intervenție a FGDB în situațiile prevăzute de reglementările în vigoare, precum și din perspectiva pregătirii pentru aplicarea prevederilor legale care au devenit efective începând cu jumătatea lunii decembrie 2015.

În vederea îmbunătățirii procedurilor și fluxurilor operaționale ale FGDB și a armonizării acestora la noile cerințe legale, la nivelul FGDB a fost lansat, în etapa premergătoare adoptării noii legislații, un proiect de optimizare a cadrului organizatoric și procedural.

În cursul anului, a fost revizuită procedura de plată a compensațiilor și au fost inițiate mai multe proiecte de emiteră a unor reglementări noi ori de modificare a celor existente. În luna decembrie 2015, a fost validat regulamentul¹⁰ care stabilește cadrul procedural aplicabil instituțiilor de credit participante pentru întocmirea, transmiterea și administrarea formularelor de raportare și a situațiilor solicitate de FGDB în vederea conformării la cerințele legale.

Totodată, având în vedere introducerea prin noua legislație a obligativității luării în

calcul a profilului de risc al instituțiilor de credit participante în determinarea contribuțiilor acestora la FGDB, la începutul lunii februarie 2016 au fost validate metoda de calcul al contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit în funcție de risc pentru anul 2016, precum și regulamentul privind determinarea și plata contribuțiilor la Fondul de garantare a depozitelor bancare în funcție de gradul de risc¹¹.

O atenție deosebită a fost acordată evaluării riscurilor asociate activității FGDB, Consiliul de administrație dispunând aplicarea de măsuri care să conducă la un control mai strict asupra unor riscuri cu incidență relativ ridicată. De asemenea, deciziile Consiliului de administrație au vizat luarea tuturor măsurilor necesare asigurării conformității infrastructurii sistemului informatic al FGDB cu cele mai bune practici și standarde de securitate informatică.

În cadrul ședințelor Consiliului de administrație al FGDB din anul 2015 au fost analizate și avizate/aprobate o serie de documente relevante referitoare la coordonatele politicii de finanțare a FGDB, strategia de investire a resurselor, bugetul de venituri și cheltuieli, regulamentul de organizare și funcționare,

operațiunile de control al tranzacțiilor de trezorerie, propunerile de stabilire a instituțiilor de credit mandatate să efectueze plata compensațiilor, recuperarea creanțelor, lichidarea băncilor în faliment, modul în care s-au derulat încasările de resurse, precum și utilizarea acestora, controlul financiar preventiv etc.

Delta Dunării, România

¹⁰ Regulamentul nr. 1/2016 privind transmiterea către Fondul de garantare a depozitelor bancare a informațiilor necesare întocmirii listei compensațiilor de plătit și a celor necesare în procesul determinării contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 47 din 21 ianuarie 2016.

¹¹ Regulamentul nr. 2/2016 privind determinarea și plata contribuțiilor la Fondul de garantare a depozitelor bancare în funcție de gradul de risc a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 120 din 16 februarie 2016.

2

MEDIUL DE ACTIVITATE ÎN 2015

MEDIUL INTERNAȚIONAL DE REGLEMENTARE A ACTIVITĂȚILOR SCHEMELOR DE GARANTARE A DEPOZITELOR

La un an de la adoptarea de către Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene a directivelor privind schemele de garantare a depozitelor și cadrul de redresare și rezoluție aplicabil instituțiilor de credit, marea majoritate a statelor membre, printre care și România, au finalizat în 2015 transpunerea acestora în legislațiile naționale.

Transpunerea integrală a prevederilor celor două directive de către toate statele membre constituie o cerință esențială în direcția finalizării Uniunii Bancare¹².

Cadrul unic de reglementare

Cele două directive menționate anterior reprezintă, alături de cadrul privind cerințele de capital¹³, elementele de bază ale cadrului unic de reglementare aplicabil tuturor instituțiilor financiare din întreaga Uniune Europeană.

Cadrul unic de reglementare constituie, totodată, fundamentul Uniunii Bancare, ai cărei piloni deja operaționali sunt Mecanismul Unic de Supraveghere (MUS) și Mecanismul Unic de Rezoluție (MUR).

Acestor doi piloni li se adaugă Sistemul European de Asigurare a Depozitelor (EDIS), al cărui proiect a fost lansat în vara anului

¹² Membrii Uniunii Bancare sunt statele din zona euro, precum și statele membre din zona non-euro care aderă prin instituirea unui acord de cooperare strânsă.

¹³ Acesta a intrat în vigoare de la 1 ianuarie 2014 și transpune noile standarde internaționale privind capitalul instituțiilor de credit (Acordul Basel III), care impun cerințe prudențiale mai stricte în vederea creșterii solidității băncilor și a îmbunătățirii capacității acestora de gestionare a riscurilor și a mecanismului de absorbție a pierderilor. Cadrul este format din *Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 și din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a societăților de investiții (CRD IV), de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE.*

Podul Basarab
București, România

2015, cu ocazia prezentării Raportului celor cinci președinți¹⁴ intitulat “*Finalizarea Uniunii economice și monetare a Europei*”.

În data de 24 noiembrie 2015, Comisia Europeană a prezentat un proiect de *Regulament de modificare a Regulamentului (UE) nr. 806/2014*¹⁵ în scopul instituirii unui sistem european de asigurare a depozitelor.

Acoperirea oferită de către EDIS tuturor deponenților din statele membre ale Uniunii Bancare va rămâne la nivelul de 100.000 euro, plafon aplicabil în întreaga Uniune Europeană.

Potrivit proiectului de regulament prezentat de Comisia Europeană, EDIS ar urma să fie instituit în trei etape succesive sub următoarele forme:

- *Etapa 1 (3 ani) – sistem de reasigurare* care ar urma să finanțeze până la 20% din deficitul de lichiditate al unei scheme de garantare a depozitelor în cazul unei plăți de compensații sau al aplicării unei măsuri de rezoluție, respectiv până la 20% din pierderea excedentară a schemei participante.
- *Etapa 2 (4 ani) – sistem de coasigurare* care ar urma să finanțeze plata de compensații sau aplicarea unei măsuri de rezoluție luând în calcul necesarul de lichiditate, și nu deficitul ca în prima etapă. În mod similar, acoperirea pierderii nu mai este limitată doar la pierderea excedentară. Finanțarea furnizată de EDIS va crește treptat pe parcursul celor patru ani de la 20% la 80% (+20 puncte procentuale/ an) din necesarul de lichiditate/ pierderea suferită de schema de garantare a depozitelor.
- *Etapa 3 (din anul 2024) – sistem de asigurare completă* care prevede finanțarea integrală a necesarului de lichiditate al unei scheme de

garantare a depozitelor, respectiv acoperirea tuturor pierderilor care ar rezulta în urma plăților de compensații sau a finanțării unei măsuri de rezoluție.

În toate cele trei etape, instituirea EDIS va conduce la diminuarea vulnerabilităților schemelor naționale de garantare a depozitelor care s-ar confrunta cu șocuri locale de mari dimensiuni. De asemenea, va fi slăbită și mai mult interdependența cu caracter negativ dintre bănci și administrațiile centrale.

În ceea ce privește administrarea EDIS, Comitetul Unic de Rezoluție va avea competențele de decizie, monitorizare și de asigurare a punerii în aplicare a prevederilor corespunzătoare. De asemenea, urmează să fie constituit Fondul de asigurare a depozitelor, care va fi alimentat din contribuțiile băncilor și gestionat de către Comitetul Unic de Rezoluție. Se prevede să fie asigurată neutralitatea din punct de vedere al costurilor pentru bănci, contribuțiile plătite la Fondul de asigurare a depozitelor putând fi compensate la nivelul schemelor de garantare a depozitelor.

Nivelul-țintă al Fondului de asigurare a depozitelor este egal cu cel stabilit prin directiva comunitară privind schemele de garantare a depozitelor, respectiv 0,8% din valoarea totală a depozitelor acoperite, prevăzut a fi atins până în anul 2024.

După instituirea sistemului de asigurare completă a depozitelor la nivel european, schemele naționale de garantare a depozitelor ar urma să administreze plățile de compensații și să îndeplinească rolul de punct de contact pentru deponenți și pentru bănci. De asemenea, schemele naționale de garantare a depozitelor ar putea să continue să colecteze contribuții de la bănci, acestea urmând să rămână în sistemul național.

Pe lângă acest proiect de regulament, Comisia Europeană a făcut publică și o comunicare intitulată “*Către finalizarea Uniunii Bancare*”, prin care sunt propuse o serie de măsuri menite să reducă suplimentar riscurile în sectorul bancar.

Având în vedere propunerile prezentate de Comisia Europeană atât în ceea ce privește instituirea EDIS, cât și măsurile de reducere mai accentuată a riscurilor în sectorul bancar, la nivelul Consiliului Uniunii Europene a fost constituit un *Grup de lucru ad hoc privind consolidarea Uniunii Bancare*, în cadrul căruia participă și România, prin reprezentanții Ministerului Finanțelor Publice și ai Băncii Naționale a României.

Orientări emise de Autoritatea Bancară Europeană

În vederea aplicării coerente și unitare în toate statele membre a unora dintre prevederile *Directivei 2014/49/UE privind schemele de garantare a depozitelor*, în anul 2015 Autoritatea Bancară Europeană (ABE) a emis ghiduri privind:

i. metodele de calcul al contribuțiilor la schemele de garantare a depozitelor

FGDB a pus deja în practică o serie de recomandări elaborate de către ABE în ceea ce privește modul de calcul al contribuțiilor diferențiate în funcție de risc, elaborând propriul sistem de determinare a contribuțiilor în funcție de risc, care a fost aprobat de Banca Națională a României în luna februarie 2016¹⁶.

*ii. angajamentele de plată*¹⁷

Prin acest ghid sunt stabilite condițiile privind angajamentele de plată, precum și criteriile

pentru eligibilitatea și gestionarea garanțiilor reale corespunzătoare angajamentelor de plată.

*iii. acordurile de cooperare între schemele de garantare a depozitelor*¹⁸

În ghid sunt prevăzute elementele de bază pe care trebuie să le cuprindă acordurile dintre schemele de garantare a depozitelor în ceea ce privește cele trei domenii principale de cooperare, și anume plata compensațiilor către deponenții băncilor transfrontaliere, transferul contribuțiilor unei instituții de credit care se mută de la o schemă de garantare a depozitelor la alta și împrumuturile reciproce între scheme.

De asemenea, în luna noiembrie 2015 a fost lansat în procesul consultării publice proiectul *Ghidului ABE privind realizarea de teste de stres în cazul schemelor de garantare a depozitelor*.

Proiectul ghidului cuprinde:

- principiile metodologice ale realizării testelor de stres;
- evenimentele care ar trebui simulate - plata de compensații, rezoluția și, după caz, intervenția timpurie;
- părțile care trebuie testate din sistemele schemelor de garantare a depozitelor și indicatorii corespunzători;
- testele de bază pentru realizarea analizelor *inter pares* ale ABE – testarea situațiilor centralizate ale deponenților, testarea aspectelor operaționale ale plății de compensații, a finanțării și a cooperării între schemele de garantare a depozitelor¹⁹.

¹⁶ Detalii despre noua metodă de determinare a contribuțiilor instituțiilor de credit participante la FGDB sunt prezentate în *Capitolul 4 – Resursele financiare administrate de FGDB*.

¹⁷ Resursele financiare disponibile ale schemelor de garantare a depozitelor pot include angajamente de plată ale instituțiilor de credit, cu condiția ca acestea să nu depășească 30% din total.

¹⁸ La data definitivării prezentului raport, ghidul se afla în curs de traducere. Autoritățile competente ar trebui să pună în aplicare ghidul în termen de cel mult 6 luni de la data publicării pe site-ul ABE a traducerii ghidului în toate limbile oficiale ale UE.

¹⁹ Schemele de garantare a depozitelor trebuie să efectueze cele patru tipuri de teste de bază până la 3 iulie 2019, urmând ca analiza *inter pares* să fie realizată de ABE până la 3 iulie 2020.

Principiile fundamentale pentru sisteme eficiente de garantare a depozitelor și alte orientări internaționale în domeniu

La începutul anului 2015, varianta revizuită a *Principiilor fundamentale pentru sisteme eficiente de garantare a depozitelor*²⁰ a fost inclusă de către Consiliul pentru Stabilitate Financiară²¹ în *Compendiul standardelor internaționale esențiale privind stabilitatea financiară*.

În urma aprobării variantei revizuite a *Principiilor fundamentale*, în anul 2015

IADI a inițiat un proiect privind actualizarea *Manualului de evaluare a conformității cu Principiile fundamentale*, care urmează să fie supus aprobării Consiliului Executiv al IADI în prima parte a anului 2016.

În anul 2015, Asociația Internațională a Asigurătorilor de Depozite (IADI) a emis trei seturi de orientări aplicabile schemelor de garantare a depozitelor cu privire la:

Adunarea Generală Anuală și Conferința Anuală IADI
Kuala Lumpur, Malaysia, 25-30 octombrie 2015

²⁰ Varianta revizuită a *Principiilor fundamentale pentru sisteme eficiente de garantare a depozitelor*, care cuprinde și metodologia de evaluare a conformității cu acestea, a fost definitivată de un colectiv format din reprezentanți ai IADI, Comitetului de la Basel pentru Supraveghere Bancară, Forumului European al Asigurătorilor de Depozite, Comisiei Europene, Consiliului pentru Stabilitate Financiară, Fondului Monetar Internațional și Băncii Mondiale. *Principiile fundamentale* sunt utilizate și de către Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional în cadrul programelor de evaluare a sectoarelor financiare.

²¹ Liderii G20 au convenit în aprilie 2009 să înființeze Consiliul pentru Stabilitate Financiară, succesor al Forumului pentru Stabilitate Financiară.

- relația cu părțile responsabile de falimentul unei bănci;
- finanțarea de tip *ex ante*²²;
- coexistența mai multor scheme de garantare a depozitelor în aceeași jurisdicție²³.

Ultimele două seturi de orientări reprezintă revizuirii ale unor ediții precedente, realizate de către IADI ca urmare a recomandărilor Consiliului pentru Stabilitate Financiară.

MEDIUL INTERN DE REGLEMENTARE

Reglementări privind garantarea depozitelor

În primul capitol al prezentului raport anual au fost detaliate principalele prevederi ale noii legislații din România privind garantarea depozitelor, respectiv *Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare*, prin care se transpune *Directiva 2014/49/UE privind schemele de garantare a depozitelor*.

Prezentarea din primul capitol este axată pe noile responsabilități conferite FGDB prin lege, precum și pe elementele care asigură deponenților o protecție sporită, cum ar fi reducerea semnificativă a termenului de plată a compensațiilor, extinderea sferei de garantare, introducerea unui nivel majorat de garantare pentru anumite categorii de depozite și o mai bună informare a deponenților.

În completarea celor deja prezentate în primul capitol, în această secțiune sunt evidențiate alte modificări importante ce privesc FGDB în calitatea sa de schemă statutară de garantare a depozitelor oficial recunoscută în România, și anume:

- **Resursele financiare ale FGDB**

Pe tot cuprinsul Uniunii Europene, schemele de garantare a depozitelor trebuie să ajungă, până în anul 2024, la un nivel-țintă al resurselor de cel puțin 0,8% din cuantumul depozitelor acoperite la instituțiile de credit participante.

Datorită politicii prudente de finanțare urmate până în prezent, FGDB are deja acumulate resurse care depășesc substanțial nivelul-țintă fixat în Uniunea Europeană. Astfel, la sfârșitul anului 2015, nivelul resurselor FGDB era echivalent cu 3,3% din suma depozitelor acoperite, cu 2,5 puncte procentuale peste pragul stabilit în statele membre.

Fiecare instituție de credit participantă la FGDB are obligația să contribuie anual la fondul de garantare a depozitelor cu o sumă ce este determinată în funcție de profilul de risc al instituției. Noul sistem de contribuții este aplicabil din anul 2016.

²² Prevederile legislației care reglementează activitatea FGDB sunt în acord cu orientările IADI privind finanțarea unei scheme de garantare a depozitelor, respectiv existența unui mecanism de finanțare *ex ante* și a unui mecanism de finanțare alternativă (în cazul României, FGDB are ca sursă certă de finanțare alternativă împrumuturile de la Ministerul Finanțelor Publice și poate apela și la împrumuturi de la alte entități), stabilirea unui nivel-țintă al resurselor disponibile, aplicarea unui sistem de contribuții diferențiate în funcție de risc, investirea resurselor disponibile în instrumente cu o volatilitate scăzută și un grad adecvat de lichiditate.

²³ La momentul actual, în România își desfășoară activitatea doar FGDB, în calitate de unică schemă statutară de garantare a depozitelor, care este înființată și funcționează în baza legii. Noua legislație din România în domeniul garantării depozitelor prevede posibilitatea înființării și a unor tipuri de scheme de garantare cu un regim privat de administrare, cum ar fi schemele contractuale sau sistemele instituționale de protecție, care să funcționeze în paralel cu FGDB.

În acest sens, FGDB a emis *Regulamentul nr. 2/2016 privind determinarea și plata contribuțiilor la Fondul de garantare a depozitelor bancare în funcție de gradul de risc*²⁴. Metodologia utilizată a fost stabilită pe baza *Ghidului Autorității Bancare Europene privind metodele de calcul al contribuțiilor la schemele de garantare a depozitelor*, iar indicatorii utilizați aparțin categoriilor privind adecvarea capitalului, lichiditatea și finanțarea, calitatea activelor, modelul de afaceri și managementul, pierderile potențiale pentru schema de garantare a depozitelor.

O parte din contribuția anuală a unei instituții de credit poate fi, cu aprobarea Băncii Naționale a României, sub formă de angajamente de plată²⁵, proporția acestora neputând depăși 30% din totalul resurselor financiare disponibile ale FGDB.

În caz de necesitate pentru plata compensațiilor, instituțiile de credit plătesc și contribuții extraordinare în limita a 0,5% din volumul depozitelor acoperite.

Pe lângă contribuțiile anuale și cele extraordinare ale instituțiilor de credit participante, în categoria resurselor FGDB intră și încasările din recuperarea creanțelor schemei, veniturile din investirea resurselor financiare disponibile, dar și împrumuturile contractate de schemă și alte resurse.

În situația în care resursele financiare disponibile ale FGDB sunt insuficiente pentru plata compensațiilor sau pentru finanțarea măsurilor de rezoluție, Guvernul, prin Ministerul Finanțelor Publice, pune la dispoziția FGDB

sumele necesare, sub formă de împrumut, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la solicitarea acestora.

În plus, sunt posibile împrumuturile între schemele de garantare a depozitelor, acestea urmând să fie acordate, în anumite condiții, pe o perioadă de maximum 5 ani.

Investirea resurselor financiare disponibile ale FGDB trebuie realizată într-o manieră suficient de diversificată și care să asigure un grad scăzut de risc. În acest sens, legea prevede ca strategia anuală privind investirea resurselor FGDB, care trebuie aprobată de Banca Națională a României, să aibă ca obiective principale minimizarea riscului și lichiditatea plasamentelor, iar ca obiectiv complementar randamentul acestora. Rezultatul gestiunii atente a resurselor FGDB în perioada 2006-2015 reprezintă peste 27% din totalul resurselor acumulate în acest interval de timp²⁶.

Dacă o instituție de credit face obiectul unei acțiuni de rezoluție care asigură continuitatea accesului deponenților la propriile lor depozite, din fondul de garantare a depozitelor se suportă suma stabilită de Banca Națională a României pentru finanțarea rezoluției instituției în cauză, cu respectarea legislației privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit.

- **Cooperarea cu alte scheme de garantare a depozitelor**

În cazul deponenților de la sucursalele din România ale instituțiilor de credit cu sediul în alt stat membru, FGDB acționează în numele

schemei de garantare a depozitelor din statul membru de origine în ceea ce privește plata compensațiilor.

Reciproc, pentru deponenții de la sucursalele înființate în alte state membre de instituțiile de credit participante, FGDB plătește compensații prin intermediul unei scheme de garantare a depozitelor din statul membru gazdă.

De asemenea, FGDB poate încheia acorduri de împrumut cu alte scheme de garantare a depozitelor.

Acordurile de cooperare care urmează să fie încheiate de FGDB cu alte scheme de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană vor avea la bază orientările emise de Autoritatea Bancară Europeană.

- **Verificarea la instituțiile de credit participante și efectuarea de simulări de criză**

Instituțiile de credit participante raportează periodic către FGDB informații privind depozitele acoperite, depozitele eligibile și lista compensațiilor de plătit.

În acest sens, FGDB a emis la începutul anului 2016 *Regulamentul nr. 1/2016 privind transmiterea către Fondul de garantare a depozitelor bancare a informațiilor necesare întocmirii listei compensațiilor de plătit și a celor necesare în procesul determinării contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit*²⁷.

Potrivit legii, FGDB verifică la instituțiile de credit participante atât realitatea datelor raportate, cât și respectarea prevederilor legale cu privire la informarea deponenților.

Castelul Peleş, Sinaia, România

FGDB urmează să efectueze periodic simulări de criză cu privire la capacitatea sistemelor sale de a colecta informațiile necesare determinării compensațiilor, precum și de a le verifica și valorifica în vederea îndeplinirii obligațiilor sale față de deponenți.

²⁴ *Regulamentul FGDB nr. 2/2016* a fost aprobat de către Banca Națională a României, fiind publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 120 din 16 februarie 2016. Regulamentul a intrat în vigoare din data publicării în Monitorul Oficial.

²⁵ Angajamentele de plată ale instituțiilor de credit către FGDB trebuie să fie garantate integral, iar garanțiile să constea în active cu grad scăzut de risc, să nu fie grevate de niciun fel de sarcini în favoarea unei terțe părți și să fie la dispoziția FGDB.

²⁶ Perioada 2006-2015 a fost considerată ca perioadă de referință întrucât 2005 a fost ultimul an de achitare a obligațiilor de plată pentru împrumuturile contractate de FGDB de la Banca Națională a României în anul 2000, potrivit legislației în vigoare la acea dată, pentru plata compensațiilor către deponenții Bankcoop și ai Băncii Internaționale a Religiiilor, bănci intrate în faliment în anul 2000.

²⁷ *Regulamentul nr. 1/2016* a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 47 din 21 ianuarie 2016 și a intrat în vigoare din data de 26 ianuarie 2016. Regulamentul a fost completat ulterior prin *Regulamentul nr. 3/2016*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 300 din 20 aprilie 2016.

- **Sisteme de control intern și auditul statutar al situațiilor financiare ale FGDB**

FGDB trebuie să dispună de practici de guvernanță solide și transparente, care implică existența unor procese de identificare, administrare, monitorizare și raportare a riscurilor, precum și a unor mecanisme de control intern adecvate pentru toate activitățile pe care le desfășoară potrivit legii. Acestea din urmă trebuie să fie supuse evaluării și, după caz, revizuirii anuale.

Potrivit prevederilor legale, în cadrul FGDB urmează să se constituie un Comitet de audit format din trei membri ai Consiliului de supraveghere al FGDB.

Situațiile financiare ale FGDB sunt supuse auditului statutar întreprins de una din cele patru firme globale de audit, în cadrul acestuia verificându-se și respectarea obligațiilor legale privind investirea și utilizarea resurselor aferente atât schemei de garantare a depozitelor, cât și fondului de rezoluție bancară, al cărui administrator este FGDB.

Cadrul privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit

După cum s-a arătat și în primul capitol, prin *Legea nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar* a fost transpusă în legislația națională Directiva UE privind redresarea și rezoluția bancară.

Prin această lege a fost creat cadrul legal de gestionare a crizelor bancare, care este structurat pe trei niveluri de acțiune ce privesc următoarele etape:

- **Pregătirea**

În această etapă, instituțiile de credit au responsabilitatea elaborării și actualizării planurilor de redresare ce prevăd măsurile pe care trebuie să le ia în vederea restabilirii poziției financiare în cazul în care aceasta s-a deteriorat semnificativ.

De asemenea, Banca Națională a României, în calitate de autoritate de rezoluție, elaborează planuri de rezoluție ce cuprind acțiunile pe care le poate întreprinde în cazul în care pentru o instituție de credit se declanșează procedura de rezoluție.

- **Intervenția timpurie**

În cazul în care cerințele minime de fonduri proprii aplicabile instituțiilor de credit sunt încălcate sau susceptibile de a fi încălcate din cauza unei deteriorări rapide a situației financiare a unei instituții de credit, Banca Națională a României poate lua o serie de măsuri de intervenție timpurie pentru a redresa această situație.

FGDB poate fi implicat în această etapă în calitate de administrator temporar al unei instituții de credit, dacă Banca Națională a României decide desemnarea acestuia fie pentru a înlocui temporar organul de conducere al instituției de credit, fie pentru a conlucra temporar cu organul de conducere al instituției de credit.

- **Rezoluția**

Dacă o instituție de credit intră sau este susceptibilă de a intra într-o stare de dificultate majoră care nu ar putea fi împiedicată, într-o perioadă rezonabilă, prin măsuri alternative ale sectorului privat sau prin măsuri de supraveghere²⁸, iar măsura de rezoluție este necesară din perspectiva interesului public, se declanșează procedura de rezoluție.

Obiectivele rezoluției bancare vizează:

- i. asigurarea continuității funcțiilor critice ale instituțiilor de credit supuse rezoluției;
- ii. evitarea efectelor negative semnificative asupra stabilității financiare, în special prin prevenirea contagiunii, inclusiv asupra infrastructurilor pieței, și prin menținerea disciplinei pe piață;
- iii. protejarea fondurilor publice prin reducerea la minimum a dependenței de sprijin financiar public extraordinar;
- iv. protejarea deponenților care intră sub incidența legislației privind garantarea depozitelor;
- v. protejarea fondurilor și a activelor clienților.

Trebuie subliniat că, potrivit principiilor generale ale rezoluției, depozitele acoperite rămân protejate în întregime indiferent de măsura de rezoluție aplicată.

Acționarii și creditorii instituției de credit în rezoluție sunt primii care suportă pierderile,

cu mențiunea că niciun creditor nu suportă pierderi mai mari decât cele aferente cazului în care instituția de credit ar fi fost lichidată prin intermediul procedurii de insolvență.

Instrumentele de rezoluție pe care Banca Națională a României, în calitate de autoritate de rezoluție, le poate aplica, individual sau combinat, sunt următoarele:

a) *vânzarea afacerii* - autoritatea de rezoluție transferă către o altă entitate, în condiții comerciale, acțiuni sau alte instrumente de proprietate, active, drepturi, obligații ale instituției de credit supuse rezoluției, fără acordul acționarilor acesteia;

b) *instituția-punte* - autoritatea de rezoluție transferă acțiuni sau alte instrumente de proprietate, active, drepturi, obligații ale instituției supuse rezoluției către o instituție-punte creată în acest scop și aflată sub controlul Băncii Naționale a României. Capitalul social al instituției-punte este deținut

Castelul Bran, județul Brașov, România

²⁸ Inclusiv măsuri de intervenție timpurie sau măsuri de reducere a valorii ori de conversie a instrumentelor de capital relevante

în totalitate sau parțial de una sau mai multe autorități publice. FGDB poate fi acționar al unei instituții-punte;

- c) *separarea activelor*²⁹ - autoritatea de rezoluție transferă active, drepturi, obligații ale instituției supuse rezoluției sau ale unei instituții-punte către unul sau mai multe vehicule de gestionare a activelor aflate parțial sau total în proprietatea uneia sau mai multor autorități publice. FGDB poate fi acționar al unui vehicul de gestionare a activelor;
- d) *recapitalizarea internă* - autoritatea de rezoluție exercită competențele de reducere a valorii sau de conversie a datoriilor unei instituții supuse rezoluției. Depozitele acoperite sunt excluse în mod expres de la recapitalizarea internă. Prin urmare, fiecărui deponent îi este garantată integral fiecare sumă mai mică decât 100.000 euro, iar cei care au depozite mai mari decât plafonul de acoperire beneficiază de garantarea a 100.000 euro. Partea din depozit ce depășește 100.000 de euro (de exemplu, în cazul unui depozit de 150.000 euro, diferența de 50.000 euro peste plafonul de acoperire) poate intra sub incidența recapitalizării interne numai în condițiile în care toate celelalte creanțe nu au fost suficiente pentru a absorbi pierderile și a asigura capitalizarea adecvată a instituției de credit.

FGDB este administratorul fondului de rezoluție bancară, fond utilizat potrivit deciziei Băncii Naționale a României, în calitate de autoritate de rezoluție, pentru a susține aplicarea eficientă a instrumentelor de rezoluție.

FGDB colectează contribuțiile instituțiilor de credit la fondul de rezoluție bancară, nivelul acestora fiind stabilit de către Banca Națională a României.

Resursele financiare ale fondului de rezoluție bancară sunt investite de FGDB în active cu grad scăzut de risc și într-o manieră diversificată, potrivit strategiei elaborate de FGDB și aprobate de Banca Națională a României. Strategia privind investirea resurselor fondului de rezoluție bancară are ca obiective principale minimizarea riscului și lichiditatea plasamentelor, iar ca obiectiv complementar randamentul acestora.

Nivelul-țintă al resurselor disponibile ale fondului de rezoluție bancară este de 1% din suma depozitelor acoperite ale instituțiilor de credit autorizate pe teritoriul României. Acest nivel și termenul în care trebuie atins, respectiv până la 31 decembrie 2024, sunt aceleași în întreaga Uniune Europeană.

În România, după cum s-a amintit și în primul capitol, fondul de rezoluție bancară s-a constituit prin preluarea resurselor fondului de restructurare bancară, care a fost administrat anterior tot de către FGDB. La 31 decembrie 2015, fondul de rezoluție bancară ajunsese la un nivel de 484,8 milioane lei, reprezentând 0,3% în raport cu valoarea totală a depozitelor acoperite.

În cazul unei instituții de credit care face obiectul măsurilor de rezoluție, Banca Națională a României, în calitate de autoritate de rezoluție, poate desemna un administrator special care să înlocuiască organul de conducere al instituției respective. Prin lege, FGDB poate fi numit administrator special, dispunând în această calitate de toate competențele adunării generale a acționarilor și ale organului de conducere al instituției în cauză, pe care le exercită sub controlul autorității de rezoluție.

Alte reglementări

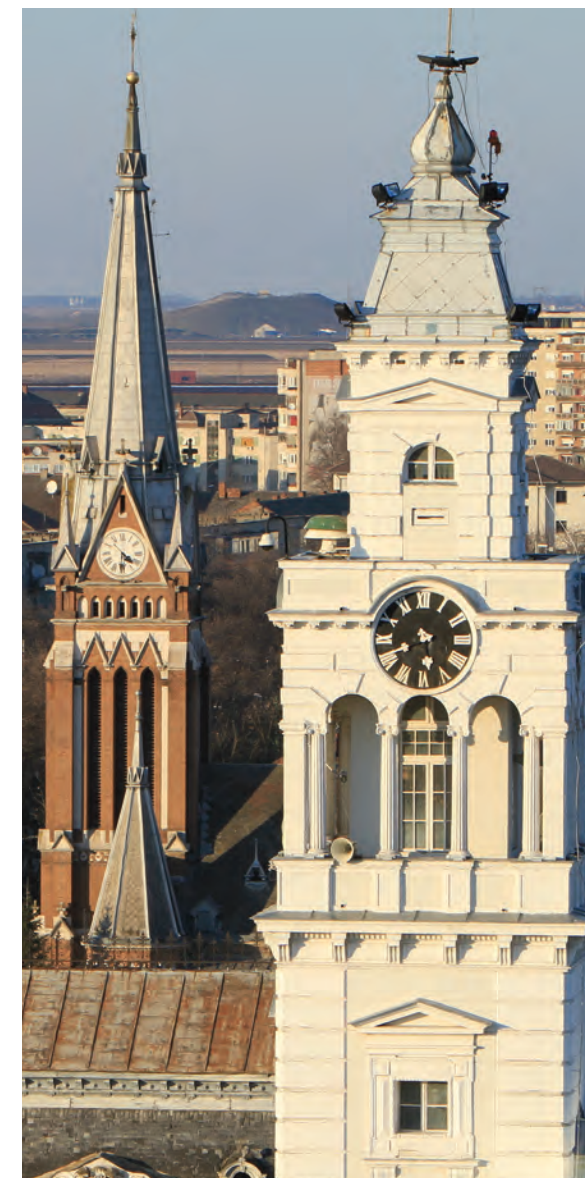
În luna iulie 2015, Guvernul României a aprobat proiectul unei legi privind supravegherea prudențială a sistemului financiar național³⁰, care prevede constituirea Comitetului Național pentru Supravegherea Macroprudențială (CNSM), din care vor face parte reprezentanți ai Băncii Naționale a României, ai Autorității de Supraveghere Financiară și ai Guvernului.

Misiunea CNSM este de a asigura coordonarea în domeniul supravegherii macroprudențiale a sistemului financiar național, prin stabilirea politicii macroprudențiale și a instrumentelor adecvate pentru punerea în aplicare a acesteia.

Potrivit proiectului de lege, obiectivul fundamental al CNSM este să contribuie la salvagardarea stabilității financiare, inclusiv prin consolidarea capacității sistemului financiar de a rezista șocurilor și prin diminuarea acumulării de riscuri sistemice, asigurând o contribuție sustenabilă a sistemului financiar la creșterea economică.

Datorită responsabilităților pe care le are FGDB în procesul de soluționare a situației instituțiilor de credit aflate în stare de dificultate, instituția urmează să fie reprezentată la ședințele Consiliului general al CNSM, în calitate de observator.

Tot în luna iulie 2015, a fost emis *Ordinul Băncii Naționale a României nr. 6/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene*³¹, ale cărui prevederi îi sunt aplicabile și FGDB.

Arad, România

³⁰ La data elaborării prezentului raport anual, proiectul de lege se afla în procedura legislativă.

³¹ Ordinul a intrat în vigoare la data de 1 ianuarie 2016.

²⁹ Instrumentul de separare a activelor poate fi aplicat numai împreună cu un alt instrument de rezoluție.

EVOLUȚII ALE SECTORULUI BANCAR DIN UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI DIN ROMÂNIA

Evoluții în Uniunea Europeană

“În perioada analizată, nivelul în general redus al stresului în sistemul financiar din zona euro a reflectat o ameliorare a perspectivelor economiei reale, susținută de măsurile BCE pentru reducerea temerilor privind deflația care amenințau să exercite efecte negative atât asupra stabilității prețurilor, cât și a stabilității financiare. Totuși, piețele financiare internaționale s-au confruntat cu puseuri intermitente de tensiuni, care au afectat piețele valutare, piețele materiilor prime, piețele de obligațiuni și pe cele de capital, evidențiind astfel persistența vulnerabilităților. Riscuri politice mai mari s-au manifestat cu precădere la începutul verii, fiind asociate negocierilor privind încheierea unui nou program de asistență financiară pentru Grecia. Piețele activelor au fost marcate de intervale de volatilitate ridicată. Mai precis, randamentele obligațiunilor guvernamentale din zona euro au consemnat o creștere puternică la finele lunii aprilie și începutul lunii mai, în timp ce piețele internaționale de capital s-au aflat sub influența unui efect de propagare generat de corecția prețurilor acțiunilor în China la sfârșitul lunii august. Impactul acestor evoluții asupra sistemului financiar din zona euro a fost relativ limitat, indicatorii standard ai stresului bancar, fiscal și financiar menținându-se la niveluri reduse”.

Raportul anual 2015 al Băncii Centrale Europene

Anul 2015 a fost caracterizat de continuarea redresării economice în întreg spațiul Uniunii Europene. Economiiile statelor membre au consemnat ritmuri moderate de creștere, pe ansamblul celor 28 de state membre ale Uniunii Europene înregistrându-se o creștere a produsului intern brut cu 1,9%³² (+0,5 puncte procentuale față de 2014). Între statele membre se mențin, însă, disparități semnificative³³. În zona euro, avansul consemnat în anul 2015 a fost de 1,6% (+0,7 puncte procentuale față de 2014).

Consumul intern a constituit factorul determinant al creșterii, acesta fiind susținut de majorarea veniturilor reale disponibile, îmbunătățirea condițiilor de pe piața muncii, ratele scăzute de dobândă, cotațiile internaționale

reduse ale petrolului și de ameliorarea încrederii. Potrivit datelor Eurostat, indicatorul percepției generale asupra economiei a urmat o traiectorie crescătoare pe parcursul anului 2015, cu excepția lunii iunie, când tensiunile din Grecia au atins un vârf.

Ca urmare a instituirii noilor cadre de reglementare și supraveghere în sectorul bancar, precum și a măsurilor luate de instituțiile de credit pentru a se conforma noilor cerințe, în anul 2015 a fost întărită rezistența sectorului bancar din Uniunea Europeană. Un aport considerabil în acest sens l-a avut îmbunătățirea cantitativă și calitativă a capitalului băncilor, ceea ce le permite acestora să răspundă mai bine manifestărilor factorilor perturbatori.

Menținerea ratelor dobânzilor la niveluri scăzute pe o perioadă lungă de timp, dar și proporția relativ ridicată a creanțelor depreciate au generat dificultăți băncilor, afectându-le modelele de afaceri și profitabilitatea.

Cu toate acestea, anul 2015 a fost un an în care rezultatele nete ale mai multor bănci semnificative s-au îmbunătățit. Această evoluție favorabilă s-a datorat cu precădere stabilizării situației macroeconomice.

În anul 2015, cele mai puternice turbulențe din sectorul financiar din Uniunea Europeană au avut loc în Grecia. Incertitudinile politice de pe plan local și problemele privind o posibilă neîndeplinire a obligațiilor de plată ale Greciei au afectat semnificativ băncile elene³⁴, care au cunoscut o deteriorare accentuată a poziției de lichiditate.

Pentru a putea face față contextului nefavorabil, băncile elene au recurs la programul de asistență pentru acoperirea necesarului de lichiditate în situații de urgență. De asemenea, autoritățile au declarat o perioadă bancară nelucrătoare de mai multe zile și a fost întărit controlul privind circulația capitalurilor.

Este de remarcat faptul că, datorită măsurilor luate, nu s-a ajuns la situația indisponibilizării depozitelor și, pe cale de consecință, nici la intervenția schemei de garantare din Grecia deși băncile elene s-au confruntat cu retrageri substanțiale de depozite.

Banca Centrală Europeană (BCE) a efectuat o evaluare cuprinzătoare a instituțiilor

de credit semnificative din Grecia, constând dintr-o evaluare a calității activelor și o testare la stres. În baza rezultatelor evaluării cuprinzătoare, la sfârșitul anului 2015 a avut loc un proces de recapitalizare a instituțiilor de credit semnificative din Grecia, deficitele de capital identificate³⁵ fiind astfel acoperite.

Acoperirea deficitelor s-a realizat prin atragere de capital de la investitori privați în cazul Alpha Bank și Eurobank, în timp ce Piraeus Bank și National Bank of Greece au beneficiat de sprijin public în baza cadrului de recapitalizare preventivă stabilit prin directiva privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit³⁶.

Și în alte state membre ale Uniunii Europene, autoritățile au aplicat măsuri de rezoluție sau au prelungit, cu acordul Comisiei Europene, funcționarea anumitor scheme instituite în perioada crizei financiare pentru acordarea de sprijin public în favoarea instituțiilor de credit în dificultate³⁷.

De exemplu, având în vedere că unele instituții de credit s-au confruntat cu incertitudini sau anumite dificultăți în ceea ce privește accesul la finanțare, în special pe termen mediu și lung, în anul 2015 în anumite țări (de exemplu, în Grecia, Polonia și Portugalia) s-a procedat la prelungirea perioadei de operare a schemelor care acordă garanții pentru pasive și sprijin sub formă de lichidități băncilor care nu prezintă deficite de capital.

În ultima parte a anului 2015, în unele state membre au fost luate măsuri specifice noului cadru de redresare și rezoluție a instituțiilor de

³⁴ Turbulențele din Grecia nu au afectat instituțiile de credit din România, băncile cu capital majoritar grecesc fiind persoane juridice române aflate sub supravegherea directă a Băncii Naționale a României.

³⁵ Deficitele maxime de capital identificate în cazul scenariului nefavorabil al testării la stres au fost de 4,93 miliarde euro pentru Piraeus Bank, 4,60 miliarde euro pentru National Bank of Greece, 2,74 miliarde euro pentru Alpha Bank și 2,12 miliarde euro pentru Eurobank.

³⁶ Mecanismul European de Stabilitate a furnizat asistență financiară statului elen, punând la dispoziția acestuia 10 miliarde de euro pentru recapitalizarea sectorului bancar elen prin intermediul Fondului Elen pentru Stabilitate Financiară.

³⁷ Potrivit datelor Comisiei Europene, de la începutul crizei până la sfârșitul anului 2014, un număr de 112 bănci din Uniunea Europeană care cumulau circa 30% din activele sistemului bancar din Uniune au beneficiat de ajutor de stat constând în injecții de capital (671 miliarde euro) și garanții și alte forme de sprijin pentru asigurarea lichidității (1.288 miliarde euro).

credit, exemple în acest sens fiind Croația, Italia, Danemarca, Portugalia și Ungaria.

În Italia au fost înființate patru bănci-punte în vederea preluării unei părți a activelor și pasivelor unui număr de patru bănci aflate în administrare specială, cu o cotă cumulată de piață de 1%.

Activele slab performante ale băncilor au fost transferate unui vehicul de gestionare a activelor în vederea vânzării sau a lichidării ordonate a acestora. Fondul de rezoluție din Italia a contribuit la băncile-punte cu 3,6 miliarde euro³⁸ și a emis o garanție de 400 milioane euro pentru activele transferate vehiculului de gestionare a activelor.

Tot în Italia, au fost vândute unele din activele și pasivele unei cooperative de credit aflate în administrare specială, iar activele rămase au fost lichidate. Schema de garantare a depozitelor la cooperativele de credit a acoperit diferența³⁹ dintre valoarea activelor achiziționate și cea a pasivelor preluate.

Trebuie menționat că în toate cazurile de aplicare a măsurilor de rezoluție, depozitele bancare nu au fost afectate în niciun fel, asigurându-se continuitatea accesului deponenților la fondurile deținute.

Au existat, de asemenea, anumite situații în care a fost declarată indisponibilizarea depozitelor la anumite bănci sau cooperative de credit, ceea ce a declanșat intervenția schemelor de garantare a depozitelor din țările respective prin plata de compensații în favoarea deponenților garantați.

De pildă, în Ungaria s-a produs falimentul unui grup bancar format din patru instituții, schema ungară plătind compensații în sumă de circa 340 milioane euro unui număr de 73.000 de deponenți. Schemele de garantare a depozitelor din Polonia și Marea Britanie au plătit compensații în favoarea deponenților unor cooperative de credit care au intrat în faliment, iar schemele din Bulgaria și Cehia au continuat plățile de compensații inițiate în anii precedenți.

Falimentele bancare respective nu au creat niciun fel de problemă schemelor de garantare a depozitelor, care și-au îndeplinit în mod corespunzător obligațiile față de deponenți.

Acțiuni privind instituțiile de credit din Uniunea Bancară

Băncile semnificative din statele membre participante la MUS⁴⁰ au făcut, în anul 2015, obiectul procesului de supraveghere și evaluare pe baza unei metodologii comune. În cadrul acestui proces au fost evaluate modelele de afaceri, guvernanta și gestionarea riscurilor, precum și riscurile la adresa capitalului, lichidității și a finanțării.

Metodologia comună pentru procesul de evaluare și supraveghere⁴¹ a fost elaborată în anul 2015 de către BCE în colaborare cu autoritățile competente din statele membre din zona euro.

De asemenea, în anul 2015, BCE a realizat evaluarea cuprinzătoare a unui nou set de bănci intrate sau care urmau să intre sub supravegherea sa directă în cadrul MUS⁴².

Toate instituțiile de credit care fac obiectul MUS au intrat, începând cu data de 1 ianuarie 2016, în responsabilitatea directă a MUR⁴³.

MUS contribuie la diminuarea substanțială a probabilității ca o instituție de credit să intre în stare de dificultate, iar în cazul în care se ajunge totuși la o astfel de situație, MUR asigură rezoluția ordonată a acesteia, cu limitarea costurilor pentru contribuabili și economia reală.

După cum s-a prezentat și la începutul capitolului, în Comunicarea Comisiei Europene “*Către finalizarea Uniunii Bancare*”, prezentată în data de 24 noiembrie 2015, în paralel cu instituirea EDIS sunt propuse și o serie de măsuri de reducere suplimentară a riscului în cadrul Uniunii Bancare.

Aceste măsuri au în vedere emiterea de noi acte normative sau modificarea celor existente, precum și mai buna aplicare a reglementărilor în vigoare. Direcțiile de acțiune vizează:

- diminuarea numărului de opțiuni pe care le pot exercita statele membre în ceea ce privește aplicarea normelor prudențiale;

- introducerea unor cerințe prudențiale suplimentare pentru instituțiile de credit privind, în principal, efectul de levier, garantarea unei finanțări bancare stabile, revizuirea modului de determinare a activelor ponderate la risc;
- armonizarea într-un grad mai înalt a schemelor naționale de garantare a depozitelor, în special în ceea ce privește finanțarea acestora;
- aplicarea uniformă a directivei privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit, în special în ceea ce privește recapitalizarea internă, astfel încât costurile să fie suportate în primul rând de acționari și creditori, cu reducerea la minimum a utilizării fondurilor publice;
- asigurarea convergenței reglementărilor în materie de insolvență și a procedurilor de restructurare;
- punerea corectă în aplicare a cerinței minime privind fondurile proprii și pasivele eligibile (MREL)⁴⁴, prevăzută în legislația privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit, și introducerea cerinței privind capacitatea totală de absorbție a pierderilor (TLAC)⁴⁵;
- revizuirea tratamentului prudențial al expunerilor băncilor la riscul suveran.

⁴³ MUR a devenit pe deplin operațional de la 1 ianuarie 2016. În baza ratificării *Acordului privind transferul și mutualizarea contribuțiilor la Fondul unic de rezoluție*, până la sfârșitul lunii ianuarie 2016 au fost transferate contribuții *ex ante* aferente anului 2015 în sumă de 4,3 miliarde euro.

⁴⁴ Cerința minimă se calculează ca suma fondurilor proprii și a datoriilor eligibile, exprimată ca procentaj din totalul datoriilor și al fondurilor proprii ale instituției de credit. În țara noastră, Banca Națională a României, în calitate de autoritate de rezoluție, stabilește cerințe minime de fonduri proprii și pasive eligibile pentru fiecare instituție, asigurând astfel eficiența instrumentului de recapitalizare internă.

⁴⁵ TLAC a fost stabilită de Consiliul pentru Stabilitate Financiară în noiembrie 2015 ca un standard aplicabil băncilor de importanță sistemică la nivel global pentru ca acestea să dispună de o capacitate suficientă de absorbție a pierderilor și de recapitalizare în cadrul procesului de rezoluție.

Evoluții în România

“Sectorul bancar din România a continuat să se consolideze. În anul 2015, acesta a revenit pe profit și a înregistrat rate ridicate de solvabilitate și lichiditate, în timp ce rata creditelor neperformante a continuat să scadă. Riscul de contagiune a continuat de asemenea să se reducă, prin scăderea dependenței băncilor din România de finanțarea de la băncile mamă.”

Raportul Băncii Naționale a României asupra stabilității financiare, aprilie 2016

Într-un climat macroeconomic favorabil⁴⁶, pe ansamblul sistemului bancar din România au fost consemnate evoluții pozitive ale indicatorilor relevanți, precum și o consolidare a rezistenței acestuia.

Pe parcursul anului 2015, nicio instituție de credit din România nu s-a confruntat cu probleme de natură să determine intrarea acesteia în stare de dificultate astfel încât nu a fost necesară aplicarea de măsuri de redresare sau rezoluție și nici intervenția FGDB.

La sfârșitul anului 2015, în România își desfășurau activitatea 36 de instituții de credit, cu 4 mai puțin decât în anul precedent. Din acestea, 29 de instituții de credit sunt persoane juridice române, participante la FGDB, iar 7 sunt sucursale ale băncilor străine din România, participante la schemele de garantare a depozitelor din statele membre de origine.

Reducerea numărului de instituții de credit care își desfășoară activitatea în România a fost determinată, pe de o parte, de consolidarea consemnată pe ansamblul instituțiilor de credit participante la FGDB și, pe de altă parte, de încetarea activității din România a două sucursale de bănci străine.

În anul 2015 au fost perfectate două tranzacții de fuziune prin absorbție în care au fost implicate patru dintre instituțiile de credit participante la FGDB. OTP Bank România S.A. a preluat controlul asupra Băncii Millennium S.A., iar Grupul Banca Transilvania a achiziționat integral acțiunile Volksbank România S.A.⁴⁷ În ambele cazuri, procesele de integrare au fost finalizate în ultimul trimestru al anului 2015⁴⁸.

O altă tranzacție importantă care a avut loc pe piața financiar-bancară din România în anul 2015 a reprezentat-o schimbarea structurii acționariatului uneia dintre cele mai mari bănci din sistem. În luna iunie 2015, UniCredit Bank Austria AG a cumpărat pachetul de acțiuni deținut de Țiriac Holdings Ltd. la UniCredit Țiriac Bank S.A., majorându-și participația la această bancă de la 50,6% la 95,6%. În urma tranzacției, banca și-a schimbat denumirea în UniCredit Bank S.A.

Tot în prima jumătate a anului 2015, una dintre băncile participante la FGDB, și anume Nextebank S.A., a preluat portofoliul de clienți al unei instituții financiare nebancare – Patria Credit IFN⁴⁹.

Cele 36 de instituții de credit din România dețineau, la 31 decembrie 2015, active

nete totalizând 377,3 miliarde lei⁵⁰, cu 13,2 miliarde lei peste nivelul de la 31 decembrie 2014 (variație anuală de +3,6% în termeni nominali).

Din valoarea totală a activelor, o pondere de 91,7% revenea instituțiilor cu capital privat, în timp ce 90,3% aparținea instituțiilor cu capital străin. Ambii indicatori au înregistrat o creștere cu câte 0,4 puncte procentuale față de finele anului 2014.

Anul 2015 a fost caracterizat de o relansare a activității de creditare pe fondul scăderii ratelor dobânzilor, al creșterii veniturilor disponibile ale populației și al ameliorării încrederii în economie.

În prima parte a anului 2015, rata dobânzii de politică monetară s-a redus gradual până la 1,75% începând cu data de 7 mai 2015, iar rata rezervelor minime obligatorii pentru pasivele în lei ale instituțiilor de credit a scăzut la 8%⁵¹.

Măsurile de politică monetară s-au reflectat în continuarea tendinței descendente a ratelor dobânzilor, acestea coborând la cele mai mici niveluri de până acum.

La sfârșitul anului 2015, rata medie a dobânzii la creditele noi în lei acordate gospodăriilor populației a fost de 6,61% (-0,66 puncte procentuale față de decembrie 2014), în timp ce în cazul societăților nefinanciare s-a înregistrat o reducere mai accentuată, cu 1,55 puncte procentuale, până la 4,32%.

În cazul creditelor noi în euro, rata medie a dobânzii s-a diminuat la 4,01% pe

segmentul gospodăriilor populației (-0,41 puncte procentuale față de decembrie 2014) și la 3,14% pe segmentul societăților nefinanciare (-0,79 puncte procentuale față de aceeași perioadă a anului precedent).

Valoarea totală a creditelor acordate gospodăriilor populației și societăților nefinanciare s-a majorat în anul 2015 cu 2,7%, până la 213,3 miliarde lei la sfârșitul anului, determinantă fiind evoluția pe segmentul gospodăriilor populației.

Creditele în moneda națională au avut o dinamică pozitivă accelerată pe ambele segmente, înregistrând un spor anual cumulat de circa 17 miliarde lei (variație anuală în termeni relativi de +18,8%). În schimb, creditele în valută au consemnat un declin cu 9,6%, care a fost contrabalansat de creșterea creditelor în lei.

Datorită evoluțiilor creditelor în lei și valută, componenta în moneda națională a depășit-o pe cea în valută, ajungând să reprezinte 50,3% în portofoliul creditelor acordate gospodăriilor populației și societăților nefinanciare.

Creditele acordate gospodăriilor populației au avansat cu 5,7%, până la circa 108 miliarde lei la 31 decembrie 2015. În schimb, pe segmentul societăților nefinanciare s-a înregistrat o relativă stagnare, cu o variație anuală de -0,1%, până la 105,3 miliarde lei la sfârșitul anului 2015⁵².

Pe segmentul creditelor în moneda națională acordate gospodăriilor populației a fost consemnată o creștere accentuată (variație anuală de +31,1%). Sporul creditelor în moneda națională a fost susținut, în principal, de majorarea

⁵⁰ Datele despre indicatorii agregați privind instituțiile de credit, precum și cele despre credite și depozite au fost preluate de pe site-ul Băncii Naționale a României.

⁵¹ În ședința din 7 ianuarie 2016, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României a hotărât și reducerea ratei rezervei minime obligatorii aplicabile pasivelor în valută ale instituțiilor de credit la nivelul de 12% de la 14% începând cu perioada de aplicare 24 ianuarie – 23 februarie 2016.

⁵² Potrivit *Sondajului Băncii Naționale a României privind accesul la finanțare al companiilor nefinanciare din România și capacitatea acestora de a face față unor condiții financiare nefavorabile*, decembrie 2015, într-o ierarhie a principalelor surse de finanțare ale companiilor, finanțarea bancară este precedată de reinvestirea profitului sau vânzarea de active, creditele de la acționari sau majorările de capital, precum și de creditul comercial.

creditelor pentru locuințe, cele pentru consum având o contribuție pozitivă de amplitudine mai redusă. Creditele în lei pentru locuințe⁵³ au ajuns la circa 18,7 miliarde lei la 31 decembrie 2015, nivel de aproape două ori mai mare decât la finele anului 2014, în timp ce creditele pentru consum denuminate în lei s-au mărit cu 11,5%, până la 31,4 miliarde lei la 31 decembrie 2015.

În cazul creditelor acordate societăților nefinanciare, componentele pe monede de denominare au avut dinamici opuse care s-au compensat. La 31 decembrie 2015, creditele în lei cumulau 54,6 miliarde lei, cu 4,5 miliarde lei peste nivelul de la sfârșitul anului 2014, în timp ce creditele în valută însumau 50,8 echivalent miliarde lei, în scădere cu 4,6 miliarde lei față de aceeași dată a anului precedent.

Pe ansamblul sistemului bancar din România, depozitele gospodăriilor populației și ale societăților nefinanciare au atins la 31 decembrie 2015 un vârf al perioadei de la izbucnirea crizei financiare, respectiv 238,4 miliarde lei (+9,1% peste nivelul de la sfârșitul anului 2014)⁵⁴. Această dinamică pozitivă indică manifestarea în continuare a unui comportament prudent, care prevalează în ciuda declinului remunerării depozitelor.

În decembrie 2015, rata medie a dobânzii la depozitele noi în moneda națională a fost de 1,48% pe segmentul gospodăriilor populației, în scădere cu 1,31 puncte procentuale față de aceeași perioadă a anului anterior, și de 0,62% pe segmentul societăților nefinanciare (-0,49 puncte procentuale comparativ cu decembrie 2014).

Pentru depozitele noi în euro ale gospodăriilor populației, rata medie a dobânzii a

scăzut la 0,61% în decembrie 2015, fiind cu 0,96 puncte procentuale sub nivelul de la decembrie 2014. În cazul societăților nefinanciare, rata medie a dobânzii la depozitele în euro a fost de 0,27%, mai puțin cu 0,44 puncte procentuale față de nivelul de la finele anului precedent.

Depozitele în lei au avut cea mai mare contribuție la această creștere pentru ambele categorii de deponenți, un spor important înregistrându-se pe segmentul depozitelor overnight.

La instituțiile de credit participante la FGDB erau concentrate, la 31 decembrie 2015, depozite eligibile (garantate) ale populației și persoanelor juridice în sumă de 219 miliarde lei⁵⁵ (91,9% în raport cu depozitele gospodăriilor populației și ale societăților nefinanciare din sistemul bancar din România).

Evoluțiile consemnate de creditele acordate și depozitele atrase de instituțiile de credit din România au determinat reducerea raportului dintre acestea la cel mai scăzut nivel din ultimii ani, respectiv 85,7% la sfârșitul anului 2015 (-5,6 puncte procentuale față de finele lunii decembrie 2014).

Depozitele bancare locale au continuat să substituie sursele externe de finanțare ale băncilor, acestea din urmă menținându-și traiectoria descrescătoare din ultimii ani. Procesul de dezintermediere a continuat în mod ordonat și în anul 2015, acesta fiind, de altfel, un element caracteristic țărilor din regiune.

Lichiditatea pe ansamblul instituțiilor de credit din România a continuat să crească pe parcursul anului 2015, indicatorul specific

atingând maximul ultimilor ani, respectiv 1,94 la 31 decembrie 2015, aproape dublul limitei minime reglementate, și anume 1.

Instituțiile de credit participante la FGDB au continuat și în anul 2015 procesul de curățare a bilanțurilor atât prin vânzarea de active neperformante, cât și prin ștergerea din bilanț a creanțelor depreciate. De asemenea, portofoliul de credite a suferit o serie de restructurări. În consecință, rata creditelor neperformante a urmat o traiectorie descrescătoare pe parcursul anului 2015, diminuându-se cu 7,1 puncte procentuale față de decembrie 2014, până la 13,6% la 31 decembrie 2015⁵⁶.

După declinul înregistrat la sfârșitul anului 2014, profitabilitatea instituțiilor de credit a avut o dinamică pozitivă în anul 2015, o creștere accentuată fiind consemnată în ultimul trimestru. Îmbunătățirea profitabilității instituțiilor de credit a avut loc pe fondul diminuării costului acoperirii riscului de credit și al ameliorării calității portofoliului de credite.

Nivelurile corespunzătoare indicatorilor ROA și ROE la 31 decembrie 2015 indică recuperarea scăderilor din anul precedent, precum și un avans semnificativ în teritoriul pozitiv comparativ cu valorile din ultimii ani. ROA la finele anului 2015 a fost de 1,35%, iar ROE de 12,82%.

Rata rentabilității activității de bază a fost de 173,73% la sfârșitul anului 2015, cu 6,5 puncte procentuale sub cea de la 31 decembrie 2014, ca urmare a influenței reducerii veniturilor

din dobânzi, care au fost afectate de scăderea ratelor dobânzilor și îngustarea marjei nete de dobândă. Deși băncile au continuat să ia măsuri de diminuare a cheltuielilor operaționale, în principal prin restrângerea numărului de unități teritoriale și reducerea numărului de personal, a fost consemnată o creștere a cheltuielilor cu personalul.

Pe ansamblul sistemului bancar din România, capitalul social/ de dotare la sfârșitul anului 2015 a fost de 25,1 miliarde lei, în scădere cu 2,4 miliarde lei față de anul precedent, în principal ca urmare a celor două fuziuni prin absorbție care au avut loc în anul 2015.

La nivelul instituțiilor de credit participante la FGDB s-a menținut o bună capitalizare și în anul 2015, indicatorul de solvabilitate rămânând, la fel ca în anul precedent, la un nivel de peste două ori mai mare decât cerința minimă reglementată (17,5% la sfârșitul anului 2015).

Nici raportul între fondurile proprii de nivel 1 și totalul activelor la valoare medie (efectul de levier) nu a înregistrat o modificare semnificativă față de anul precedent, nivelul acestuia la finele anului 2015 fiind de 7,34%, cu doar 0,04 puncte procentuale sub valoarea de la 31 decembrie 2014.

Începând cu data de 1 ianuarie 2016, băncile participante la FGDB trebuie să respecte cerințe suplimentare de capital decurgând din implementarea amortizoarelor de capital, ceea ce va conduce la sporirea rezistenței acestora la șocuri⁵⁷.

⁵⁶ Potrivit precizării Băncii Naționale a României, în anul 2015 au existat anumite modificări metodologice în ceea ce privește întocmirea situațiilor financiare și calculul unor indicatori ai instituțiilor de credit. Rata creditelor neperformante se calculează în conformitate cu definiția Autorității Bancare Europene, implementată în cadrul național prin *Ordinul BNR nr. 6/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea situațiilor financiare FINREP la nivel individual, conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aplicabile instituțiilor de credit în scopuri de supraveghere prudentială*, cu modificările și completările ulterioare.

⁵⁷ Mai multe detalii pot fi găsite în secțiunea următoare, la partea privind Comitetul Național pentru Stabilitate Financiară.

RELAȚII DE COOPERARE LA NIVEL NAȚIONAL

În calitatea FGDB de instituție membră a Comitetului Național pentru Stabilitate Financiară (CNSF)⁵⁸, președintele Consiliului de administrație și directorul FGDB au participat la ședințele din anul 2015 ale comitetului.

Principalele subiecte abordate în cadrul întâlnirilor au vizat obiectivele și instrumentele macroprudențiale, o atenție deosebită fiind acordată amortizoarelor de capital ce pot fi impuse instituțiilor de credit și societăților de investiții financiare, pe lângă cerințele minime de fonduri proprii, în vederea creșterii rezilienței sectorului financiar.

În baza recomandării CNSF, Banca Națională a României a hotărât implementarea pentru toate băncile persoane juridice române, de la 1 ianuarie 2016, a amortizorului de capital aferent altor instituții de importanță sistemică. Nivelul acestuia este de 1% din valoarea totală a expunerii la risc pentru toate instituțiile de credit identificate ca având o importanță sistemică în anul 2015⁵⁹. De asemenea, de la aceeași dată, au fost activate amortizorul de conservare a capitalului și amortizorul anticiclic de capital.

FGDB a acordat o atenție deosebită în cadrul CNSF problemelor legate de protecția consumatorilor, prin prisma impactului noilor reglementări în domeniu și a utilizării resurselor

fondului de rezoluție bancară pentru a susține măsurile de rezoluție.

Și în anul 2015, FGDB a avut o relație strânsă de colaborare cu Banca Națională a României, în special în ceea ce privește definitivarea propunerilor privind atât noile reglementări în domeniul garantării depozitelor, cât și rolul FGDB în noul cadru de redresare și rezoluție bancară din România.

Totodată, a fost inițiată cooperarea în vederea elaborării metodei de calcul al contribuțiilor instituțiilor de credit participante la FGDB în funcție de profilul de risc al acestora. În acest sens, s-a procedat și la actualizarea acordului de cooperare cu Banca Națională a României în domeniul schimbului de date astfel încât FGDB să obțină acces la raportările relevante pentru calculul indicatorilor necesari dezvoltării metodei de determinare a contribuțiilor în funcție de risc.

FGDB a conlucrat cu Banca Națională a României și cu Consiliul Concurenței în cadrul consultărilor referitoare la domeniul ajutoarelor de stat întrucât măsurile de rezoluție sunt strâns legate de instrumentul de acordare de ajutor de stat și pot avea un impact semnificativ asupra mediului concurențial.

În funcție de instrumentele utilizate și de impactul asupra pieței, intervenția autorității de rezoluție poate conduce la încadrarea măsurilor adoptate drept ajutor de stat, ceea ce impune respectarea legislației interne și a celei

comunitare privind ajutorul de stat. O atenție deosebită s-a acordat procesului și deciziilor de autorizare emise de Comisia Europeană sau Consiliul Concurenței.

*Castelul Corvinilor,
Hunedoara, România*

⁵⁸ Din CNSF mai fac parte Ministerul Finanțelor Publice, Banca Națională a României și Autoritatea de Supraveghere Financiară. Principalele atribuții ale CNSF vizează:

- asigurarea stabilității sistemului financiar;
- cooperarea și promovarea unui schimb de informații permanent și eficient;
- evaluarea, prevenirea și, după caz, gestionarea situațiilor de criză financiară la nivelul instituțiilor financiare individuale, al grupurilor financiare sau al pieței financiare în ansamblu.

⁵⁹ În ultima parte a anului 2015, Banca Națională a României a făcut publice instituțiile de credit de importanță sistemică din România, determinate pe baza metodologiei recomandate de Autoritatea Bancară Europeană. Din cele 10 instituții de credit de importanță sistemică identificate, 9 sunt persoane juridice române, membre ale FGDB, cea de-a zecea fiind sucursala unei bănci străine, membră a schemei de garantare a depozitelor din țara de origine. Cele nouă instituții de credit de importanță sistemică membre ale FGDB concentrau, la 31 decembrie 2015, circa 85% din depozitele acoperite de acesta.

ACTIVITATEA INTERNAȚIONALĂ

Impactul noilor reglementări și al reformelor întreprinse în sistemul financiar global asupra schemelor de garantare a depozitelor, precum și rolul acestora în noua structură de asigurare a stabilității financiare au constituit subiectele centrale ale dezbaterilor care au avut loc în anul 2015 în cadrul celor două asociații de profil – Forumul European al Asigurătorilor de Depozite (EFDI)⁶⁰ și Asociația Internațională a Asigurătorilor de Depozite (IADI)⁶¹.

În cadrul celor două organisme de profil, schemele de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană s-au axat, în plus, și pe dezvoltarea unor proiecte determinate de procesul armonizării, în anul 2015, a legislațiilor statelor membre la noile prevederi ale directivelor comunitare privind schemele de garantare a depozitelor și redresarea și rezoluția instituțiilor de credit.

În calitate de membru al EFDI și IADI, FGDB s-a implicat activ în cadrul grupurilor de lucru care au abordat temele legate de noul cadru de garantare a depozitelor, precum și de cel privind redresarea și rezoluția bancară.

Astfel, FGDB a contribuit și în anul 2015 la proiectele subgrupurilor de lucru din cadrul Comitetului EFDI pentru Uniunea Europeană cu privire la diferitele laturi ale cooperării dintre schemele de garantare a depozitelor din statele membre în ceea ce privește procesul de plată a compensațiilor în cazul deponenților băncilor transfrontaliere⁶². Sunt avute în vedere aspecte

cu caracter juridic, financiar și de risc, precum și cele legate de comunicarea cu deponenții și transmiterea informațiilor necesare despre deponenți în procesul de plată a compensațiilor.

FGDB este reprezentat și în Grupul de lucru pentru Uniunea Bancară, precum și în subgrupurile care se ocupă de rolul schemelor de garantare a depozitelor în gestiunea crizelor și de problematica ajutorului de stat în raport cu schemele de garantare a depozitelor.

În 2015, FGDB a continuat să fie parte activă a Comitetului pentru reforma statutară a EFDI. Proiectul de revizuire a statutului EFDI a fost definitivat în prima parte a anului 2016 și transmis spre consultare tuturor membrilor asociației.

Având în vedere acțiunile demarate la nivelul Uniunii Europene pentru instituirea schemei europene de garantare a depozitelor, FGDB a participat, alături de reprezentanții Băncii Naționale a României și ai Ministerului Finanțelor Publice, la reuniunile organizate pe această temă de către Comisia Europeană și Consiliul Uniunii Europene.

În baza calității de schemă statutară a depozitelor și a responsabilităților pe care le are în domeniul rezoluției bancare, FGDB a făcut parte, împreună cu Banca Națională a României, din delegația care a participat la întâlnirile din anul 2015 ale Colegiului de rezoluție pentru grupul bancar OTP⁶³.

Și în anul 2015, o delegație din partea Fondului Monetar Internațional (FMI)⁶⁴ a purtat discuții cu reprezentanții FGDB în cadrul cărora au fost abordate subiecte privind rolul schemei

de garantare a depozitelor din România în noul cadru de reglementare privind garantarea depozitelor și redresarea și rezoluția bancară, precum și ultimele evoluții ale indicatorilor FGDB.

*Adunarea Generală Anuală și Conferința Anuală EFDI
Dubrovnik, Croația, 2-5 septembrie 2015*

⁶⁰ EFDI reunește scheme de garantare a depozitelor din 44 de țări, numărând 56 de membri, 10 asociați și 12 observatori.

⁶¹ La IADI participă scheme de garantare a depozitelor din 77 de țări. IADI are 80 de membri, 10 asociați și 13 parteneri.

⁶² Potrivit noilor prevederi legale, în cazul plăților de compensații către deponenții băncilor transfrontaliere din Uniunea Europeană, schema de garantare a depozitelor din statul membru-gazdă va acționa în numele schemei din statul membru de origine.

⁶³ România este membru cu drept de vot în Colegiul de rezoluție al Grupului OTP și participă la reuniunile în cadrul cărora se discută teme care fac obiectul unor consultări și/sau al adoptării unor decizii comune ori care se referă la entitatea din România a grupului (OTP Bank România).

⁶⁴ Vizitele delegației FMI la sediul FGDB au avut loc în contextul evaluărilor corespunzătoare acordului stand-by pe care România l-a avut încheiat cu FMI, precum și al consultărilor desfășurate cu România în baza articolului IV din Statutul FMI.

3

GARANTAREA DEPOZITELOR

EVOLUȚIA DEPOZITELOR ÎN ANUL 2015

Sfârșitul anului 2015 a marcat o extindere semnificativă a garantării asigurate de FGDB, care a fost determinată de aplicarea noilor prevederi legale în domeniu⁶⁵.

Creșterea protecției deponenților instituțiilor de credit participante la FGDB s-a materializat, în primul rând, prin eliminarea tuturor excluderilor de la garantare ce priveau populația și companiile.

⁶⁵ În *Capitolul 1 – Profilul Fondului de garantare a depozitelor bancare (FGDB) și datele relevante pentru anul 2015* și *Capitolul 2 – Mediul de activitate în 2015* sunt prezentate în detaliu modificările aduse de noua legislație în domeniul garantării depozitelor.

Din 14 decembrie 2015, odată cu intrarea în vigoare a noii legislații, FGDB garantează practic depozitele⁶⁶ tuturor persoanelor fizice și

ale întreprinderilor, în categoria celor din urmă intrând și întreprinderile mari.

La 31 decembrie 2015, depozitele eligibile (garantate) ale persoanelor fizice și persoanelor juridice la instituțiile de credit participante la FGDB însumau 219 miliarde lei, cu 27,7% peste nivelul de la sfârșitul anului precedent.

⁶⁶ În accepțiunea legii, depozitul reprezintă “orice sold creditor, inclusiv dobânda datorată, rezultat din fonduri aflate într-un cont sau din situații tranzitorii derivând din operațiuni bancare curente și pe care instituția de credit trebuie să îl ramburseze, potrivit condițiilor legale și contractuale aplicabile, inclusiv depozitele la termen și conturile de economii”, care nu se regăsește în niciuna dintre următoarele situații:

- a) existența sa poate fi dovedită doar printr-un instrument financiar, astfel cum acesta este definit la art. 2 alin (1) pct. 11 din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția cazului în care este un produs de economisire atestat printr-un certificat de depozit nominal existent la data de 2 iulie 2014,
- b) principalul nu este rambursabil la valoarea nominală,
- c) principalul poate fi rambursat la valoarea nominală numai în temeiul unei anumite garanții sau al unui anumit acord furnizat de instituția de credit sau de o terță parte.

Suma depozitelor eligibile reprezintă trei sferturi din valoarea tuturor depozitelor la instituțiile de credit participante la FGDB, respectiv 292,1 miliarde lei la finele anului 2015.

Tipurile de depozite eligibile includ conturile curente, conturile de card, depozitele la termen, conturile de economii, conturile comune și alte produse similare.

Majorarea valorii depozitelor eligibile s-a datorat cu precădere lărgirii sferei de garantare a depozitelor, dar și dinamicii pozitive a depozitelor populației și companiilor.

La 31 decembrie 2015, valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor fizice se ridică la 135,1 miliarde lei, reprezentând 61,7% din suma depozitelor eligibile la instituțiile de credit participante la FGDB.

Comparativ cu sfârșitul anului 1997, primul an complet de funcționare a schemei de garantare a depozitelor din România, suma depozitelor persoanelor fizice garantate de către FGDB s-a majorat, în termeni nominali, de aproape 70 de ori.

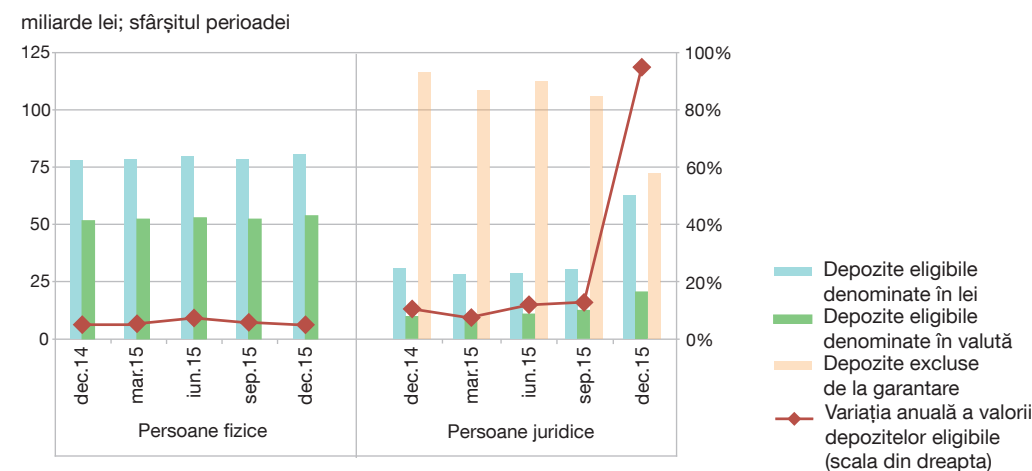
Deponenții garantați persoane juridice dețineau, la finele anului 2015, depozite însumând 83,9 miliarde lei, aproape dublu comparativ cu

31 decembrie 2014, în principal ca urmare a includerii în sfera de garantare și a depozitelor întreprinderilor mari începând cu jumătatea lunii decembrie 2015.

Depozitele persoanelor juridice au intrat în sfera de garantare a FGDB în anul 2004. Până la intrarea în vigoare a noii legislații privind garantarea depozitelor, deponenții garantați din categoria persoanelor juridice erau reprezentați, în principal, de întreprinderi mici și mijlocii și alte entități asimilate acestora. Odată cu punerea în aplicare a noilor prevederi legale, marea majoritate a persoanelor juridice garantate sunt reprezentate de întreprinderile mici și mijlocii și de companiile mari.

La sfârșitul anului 2004, depozitele eligibile ale persoanelor juridice garantate cumula 8 miliarde lei, mai puțin de o zecime comparativ cu volumul depozitelor persoanelor juridice garantate la 31 decembrie 2015.

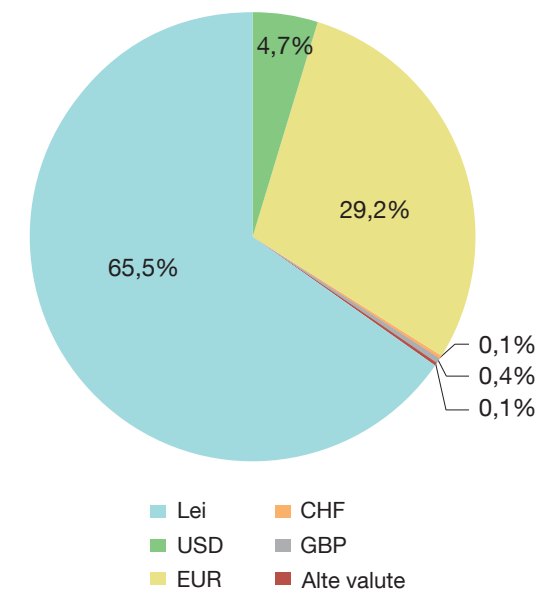
Depozitele la instituțiile de credit participante la FGDB

Valoarea totală a depozitelor excluse de la garantare s-a comprimat cu 37,3% față de aceeași perioadă a anului precedent, până la 73,1 miliarde lei la 31 decembrie 2015⁶⁷. Pe lângă influența restrângerii categoriilor de depozite excluse de la garantare, declinul consemnat de acest indicator reflectă și retragerile de depozite ale băncilor-mamă din străinătate de la subsidiarele acestora din România.

Din punct de vedere al monedei de denominare, la sporul depozitelor eligibile au contribuit atât depozitele în lei, cât și cele în valută. Componenta în moneda națională a avut un avans mai rapid (variație anuală de +31%) decât cea în valută (variație anuală de +21,8%).

Structura pe monede a depozitelor eligibile la 31 decembrie 2015

La 31 decembrie 2015, depozitele în moneda națională, în sumă de 143,4 miliarde lei, reprezentau circa două treimi din valoarea totală a depozitelor eligibile.

Din suma depozitelor eligibile denuminate în valută, respectiv 75,6 echivalent miliarde lei la 31 decembrie 2015, depozitele în euro ocupă ponderea majoritară (84,7%).

La sfârșitul anului 2015, FGDB garanta depozitele a 15.160.694 persoane fizice și juridice⁶⁸, reprezentând 99,7% din numărul total al deponenților la instituțiile de credit participante.

Din numărul total al deponenților garantați, o pondere de 99,1% revenea persoanelor fizice și juridice rezidente. Suma depozitelor deținute de rezidenți reprezenta 97% din valoarea totală a depozitelor eligibile.

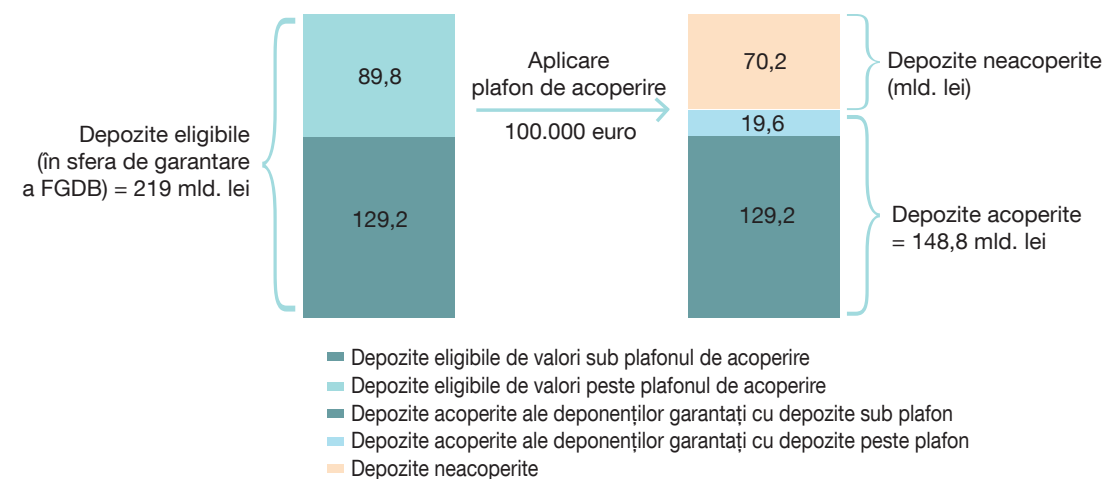
Dacă se aplică plafonul de acoperire, rezultă că, din valoarea totală a depozitelor eligibile la 31 decembrie 2015, 67,9% reprezintă depozite acoperite. Acestea din urmă sunt acea parte din depozitele eligibile care nu depășește plafonul de acoperire prevăzut în Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare.

La sfârșitul anului 2015, depozitele acoperite însumau 148,8 miliarde lei, cu 7,1% peste nivelul de la 31 decembrie 2014.

⁶⁷ Continuă să fie excluse de la garantare depozitele instituțiilor de credit, instituțiilor financiare, firmelor de investiții, societăților de asigurări, organismelor de plasament colectiv, fondurilor de pensii, autorităților publice centrale, locale și regionale etc. Valoarea totală a depozitelor persoanelor juridice negarantate reprezenta mai puțin de jumătate, respectiv 46,5%, din valoarea totală a depozitelor acestei categorii de deponenți la 31 decembrie 2015.

⁶⁸ Numărul total al deponenților se determină prin însumarea datelor consolidate raportate de fiecare instituție de credit astfel încât o persoană care are depozite la mai multe instituții de credit este luată în evidență de mai multe ori.

Structura depozitelor eligibile la 31 decembrie 2015
în raport cu plafonul de acoperire de 100.000 euro⁶⁹

La 31 decembrie 2015, suma depozitelor de valori inferioare plafonului de acoperire a fost de 129,2 miliarde lei (59% din valoarea totală a depozitelor eligibile), restul revenind depozitelor eligibile de valori mari (peste 100.000 euro).

Acestea din urmă au crescut accelerat spre sfârșitul anului datorită influenței pe care a avut-o includerea depozitelor companiilor mari în sfera de garantare a FGDB.

Deponenții care au depozite a căror valoare nu depășește plafonul de acoperire beneficiază, în condițiile legii, de acoperirea integrală a depozitelor deținute.

La 31 decembrie 2015, 99,7% din numărul total al deponenților garantați de FGDB erau acoperiți integral.

În cazul deponenților ale căror depozite sunt de valori mari (peste 100.000 euro), acoperirea este limitată la plafon.

DEPOZITELE ELIGIBILE ALE PERSOANELOR FIZICE

La sfârșitul anului 2015, FGDB garanta 14.223.602 deponenți persoane fizice care dețineau la instituțiile de credit participante depozite în valoare totală de 135,1 miliarde lei, în creștere cu 5,1% față de 31 decembrie 2014.

Majorarea depozitelor persoanelor fizice la instituțiile de credit participante la FGDB s-a

produs pe fondul sporirii veniturilor disponibile reale ale populației și al îmbunătățirii condițiilor de pe piața muncii.

Câștigul salarial mediu nominal net a fost de 2.114 lei în decembrie 2015, cu 13,3% peste nivelul din aceeași perioadă a anului anterior. În contextul unei rate negative a inflației,

indicele câștigului salarial real (decembrie 2015/decembrie 2014) a fost de 114,4%⁷⁰.

De asemenea, potrivit Institutului Național de Statistică, în luna decembrie 2015 au fost consemnate creșteri ale câștigului salarial mediu net atât în sectorul economic, cât și în sectorul bugetar.

Populația și-a menținut comportamentul prudent de economisire, preferând depozitele bancare, percepute ca instrumente de economisire cu un grad mai ridicat de siguranță, deși ratele dobânzilor au avut o tendință descendentă.

Pe parcursul celor aproape două decenii de activitate, numărul deponenților garantați persoane fizice s-a mărit de peste patru ori, de la 3,3 milioane persoane la 31 decembrie 1997 la 14,2 milioane persoane la sfârșitul anului 2015.

Toate persoanele fizice sunt garantate de FGDB, odată cu intrarea în vigoare a noii legislații nemaexistând exclusi de la garantare în rândul acestei categorii de deponenți.

În structură, toate componentele depozitelor persoanelor fizice au înregistrat dinamici anuale pozitive. Cea mai mare contribuție la sporul anual al depozitelor eligibile ale persoanelor fizice a avut-o componenta depozitelor denumite în lei de valori inferioare plafonului de acoperire.

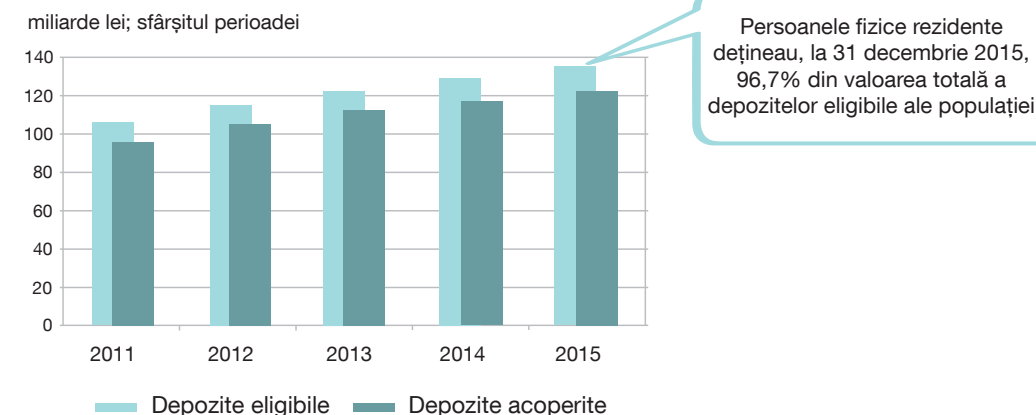
La 31 decembrie 2015, depozitele eligibile denumite în moneda națională însumau 80,6 miliarde lei, în creștere cu 5% față de aceeași dată a anului precedent.

Depozitele în valută ale populației au avansat în anul 2015 cu 5,2%, până la 54,5 echivalent miliarde lei la sfârșitul anului 2015.

Depozitele în lei au ponderea majoritară în valoarea totală a depozitelor eligibile ale populației, respectiv 59,7%, fiind urmate de depozitele în euro, cu o pondere de 34,3% și de cele în dolari americani (pondere de 5,3%).

Persoanele fizice rezidente dețineau la 31 decembrie 2015 depozite eligibile în sumă de 130,6 miliarde lei, în creștere cu aproximativ 6,3 miliarde lei față de sfârșitul anului 2014.

Depozitele populației la instituțiile de credit participante la FGDB

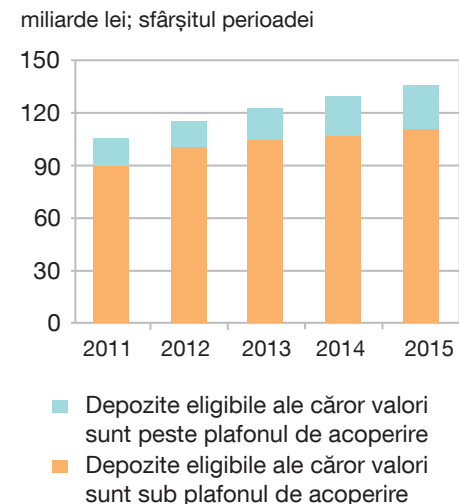

⁶⁹ Echivalentul în moneda națională al plafonului de acoperire de 100.000 euro a fost de 452.450 lei la 31 decembrie 2015.

⁷⁰ Date ale Institutului Național de Statistică.

Valoarea totală a depozitelor acoperite ale populației s-a majorat cu 4,9% în anul 2015, până la 122,9 miliarde lei la finele anului.

Dinamica depozitelor eligibile ale populației în raport cu plafonul de acoperire

Depozitele acoperite reprezintă 91% din valoarea totală a depozitelor eligibile ale populației.

Valoarea medie a unui depozit acoperit al unui deponent persoană fizică a fost de 8,6 mii lei la 31 decembrie 2015 (+2% față de nivelul de la finele anului 2014).

La sfârșitul anului 2015, o proporție de 83,3% din valoarea totală a depozitelor eligibile ale populației revenea depozitelor de valori mai mici sau egale cu 100.000 euro (variație anuală de +4,7%). Pe acest segment, valoarea medie a unui depozit a fost de 7,9 mii lei, cu 1,3% peste nivelul de la 31 decembrie 2014.

14.200.672 persoane fizice, reprezentând 99,8% din numărul total al deponenților garantați persoane fizice, au depozite mai mici sau cel mult egale cu plafonul de 100.000 euro, beneficiind astfel de acoperirea integrală a acestora.

DEPOZITELE ELIGIBILE ALE PERSOANELOR JURIDICE

La 31 decembrie 2015, deponenții garantați persoane juridice, în număr de 937.092, dețineau la instituțiile de credit participante la FGDB depozite însumând 83,9 miliarde lei, cu 41 miliarde lei în creștere față de sfârșitul anului 2014 pe fondul extinderii garanției asigurate de FGDB și asupra depozitelor companiilor mari.

Îmbunătățirea contextului macroeconomic a avut efecte pozitive în ceea ce privește situația financiară a companiilor. De asemenea, numărul societăților intrate în insolvență pe parcursul anului 2015 s-a înjumătățit față de anul precedent⁷¹.

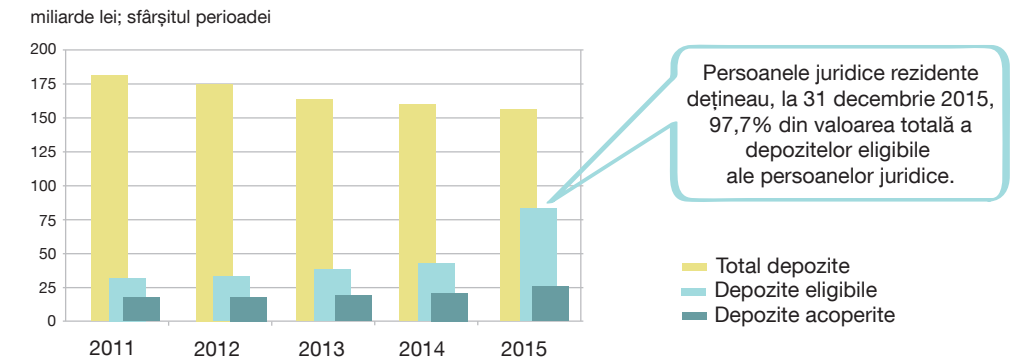
Companiile au continuat să manifeste precauție în ceea ce privește deciziile de investiții, iar pentru finanțarea activităților curente și a investițiilor au continuat să utilizeze cu precădere sursele interne de finanțare, preferând îndeosebi reinvestirea profitului sau vânzarea de active.

Depozitele eligibile ocupă o pondere de 53,5% în valoarea totală a depozitelor persoanelor juridice la instituțiile de credit participante la FGDB, în creștere cu 26,5 puncte procentuale comparativ cu sfârșitul anului 2014.

Depozitele eligibile denominate în moneda națională reprezintă circa trei sferturi din valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor juridice, restul revenind depozitelor în euro (21,1%), depozitelor în dolari americani (3,6%) și celorlalte valute (0,5%).

La sfârșitul anului 2015, depozitele eligibile denominate în moneda națională ale persoanelor juridice însumau 62,7 miliarde lei, iar cele în valută 21,2 echivalent miliarde lei.

Depozitele persoanelor juridice la instituțiile de credit participante la FGDB

Deponenții persoane juridice rezidente dețineau, la 31 decembrie 2015, depozite eligibile în valoare de 81,9 miliarde lei, cu 94,1% peste nivelul de la finele anului 2014.

Persoanele juridice rezidente garantate dețin preponderent depozite denominate în moneda națională (75,8% din valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor juridice).

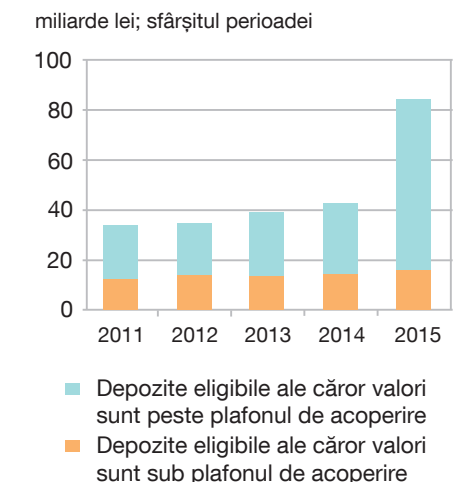
Valoarea depozitelor acoperite ale persoanelor juridice a fost de 25,8 miliarde lei la 31 decembrie 2015, în creștere cu 19,6% față de aceeași dată a anului anterior.

Depozitele acoperite reprezintă 30,8% din valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor juridice.

Includerea depozitelor companiilor mari în categoria celor eligibile a determinat o majorare substanțială a sumei depozitelor de valori mari, care au consemnat o variație anuală de +136,9%, până la 67,3 miliarde lei la 31 decembrie 2015.

Depozitele ce depășesc plafonul de acoperire și-au consolidat astfel ponderea majoritară în totalul depozitelor eligibile ale persoanelor juridice, aceasta ajungând la 80,2% la finele anului 2015.

Dinamica depozitelor eligibile ale persoanelor juridice în raport cu plafonul de acoperire

Valoarea medie a depozitelor eligibile inferioare plafonului de acoperire se situa, la finele anului 2015, la 18,1 mii lei (variație anuală de +11%).

Pe segmentul depozitelor eligibile mai mari decât echivalentul în lei al sumei de 100.000 euro, valoarea medie a fost, la 31 decembrie 2015, de 3.315,3 mii lei, cu 83,7% peste nivelul de la sfârșitul anului 2014.

Valoarea medie a unui depozit acoperit pe segmentul persoanelor juridice garantate a fost, la 31 decembrie 2015, de 27,5 mii lei, cu 15,5% mai mare comparativ cu aceeași dată a anului precedent.

⁷¹ Date ale Oficiului Național al Registrului Comerțului.

PROCESUL DE PLATĂ A COMPENSAȚIILOR

În conformitate cu noile prevederi legale, FGDB are obligația de a pune la dispoziția deponenților garantați sumele reprezentând compensațiile cuvenite în cel mult 7 zile lucrătoare de la data la care depozitele au devenit indisponibile⁷².

În condițiile accelerării începerii plăților de compensații în favoarea deponenților garantați, FGDB este preocupat permanent de adecvarea capacității sale operaționale și financiare astfel încât să poată interveni eficient în orice moment. În plus, FGDB se asigură, prin verificările pe care le efectuează la instituțiile de credit participante, că acestea au capacitatea de a genera în timp util lista corectă și completă a compensațiilor de plătit.

În cazul producerii evenimentului indisponibilizării depozitelor la o instituție de credit participantă, FGDB plătește compensații deponenților garantați prin intermediul uneia sau mai multor instituții de credit mandatate, care dispun de o rețea teritorială extinsă.

FGDB mandatează la începutul fiecărui an instituțiile de credit care urmează să îndeplinească rolul de agenți de plată, asigurând astfel pregătirea prealabilă a căilor de efectuare a plăților de compensații în eventualitatea apariției unei situații de indisponibilizare a depozitelor.

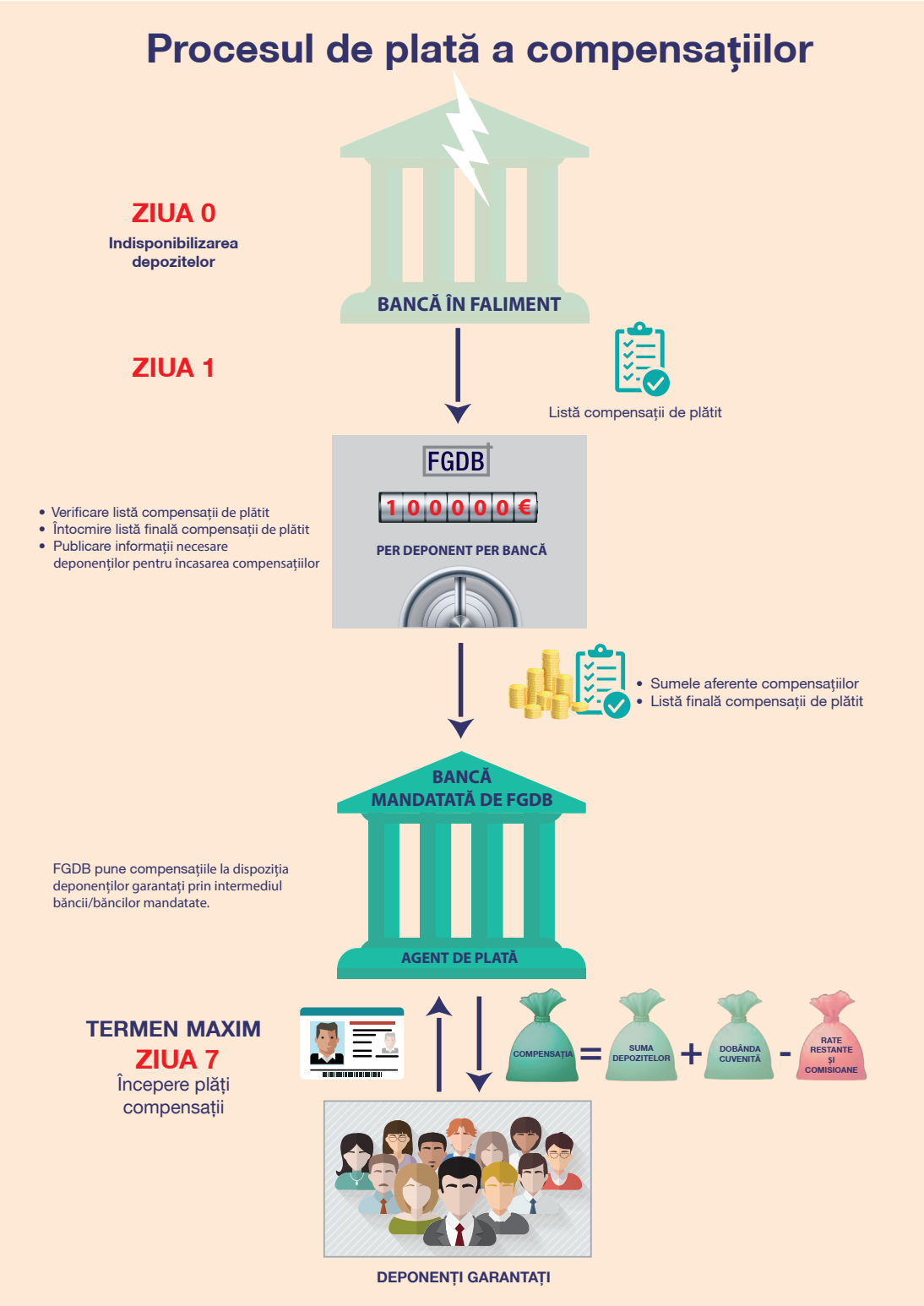
Pentru plata de compensații către deponenții garantați, FGDB a avut în vedere ca unul dintre criteriile pentru selectarea instituțiilor de credit mandatate să fie neperceperea de către acestea de comisioane și speze bancare de la beneficiarul compensației sau de la FGDB.

Deponenții pot intra în posesia compensațiilor, în numerar sau într-un cont indicat de aceștia, prin simpla prezentare a unui act de identitate la ghișeele băncii/ băncilor mandatate.

Pe parcursul anului 2015, în România nu s-au înregistrat situații de indisponibilizare a depozitelor la nicio instituție de credit, nefiind astfel necesară intervenția FGDB prin plata de compensații.

În cursul activității sale, FGDB a efectuat plăți de compensații în sumă de 512,2 milioane lei pentru șapte bănci intrate în faliment în perioada 1999 – 2006, devenind creditor al acestora din urmă prin subrogarea în drepturile deponenților. În prezent, FGDB nu mai are nicio obligație de plată către deponenții garantați ai băncilor respective, ultima astfel de obligație expirând în luna ianuarie 2010.

⁷² Noul termen reprezintă o treime din cel existent anterior modificării legislației privind garantarea depozitelor.

PARTICIPAREA INSTITUȚIILOR DE CREDIT LA FGDB

La 31 decembrie 2015, la FGDB participau 29 de instituții de credit⁷³, persoane juridice române, cu două mai puțin față de sfârșitul anului 2014 ca urmare a două fuziuni prin absorbție care au avut loc pe piața bancară din România în ultimul trimestru al anului⁷⁴.

Pe lângă cele două fuziuni, în anul 2015 a avut loc și schimbarea denumirii a două instituții de credit participante, după cum se evidențiază în *Anexa 1 - Lista instituțiilor de credit participante la FGDB la 31 decembrie 2015*.

Modificările produse în ceea ce privește instituțiile de credit participante la FGDB au fost făcute cunoscute publicului prin comunicate publicate în Monitorul Oficial al României și prin intermediul paginii de internet a FGDB.

Instituțiile de credit participante la FGDB numără 26 de bănci, 2 bănci de economisire și creditare în sistem colectiv pentru domeniul locativ și o organizație cooperatistă de credit (casa centrală și cooperativele de credit afiliate).

Potrivit cerințelor legale, FGDB a desfășurat și în anul 2015 acțiuni de verificare la instituțiile de credit participante referitor la respectarea prevederilor legale privind:

- i. calculul și plata contribuțiilor la fondul de garantare a depozitelor și a cotizațiilor la fondul de rezoluție bancară (fostul fond de restructurare bancară), inclusiv verificarea corectitudinii încadrării depozitelor din punct de vedere al garantării acestora de către FGDB;
- ii. informarea deponenților.

Din verificarea bazei de calcul a contribuțiilor/cotizațiilor anuale datorate FGDB în anul 2015 (pe baza datelor din evidența contabilă

a instituțiilor de credit la 31 decembrie 2014), au rezultat următoarele sume:

- 989.979,78 lei - diferențe de contribuții anuale datorate FGDB de către 20 de instituții de credit;
- 329.993,26 lei - diferențe de cotizații anuale de restituit de către FGDB unui număr de 20 de instituții de credit;
- 142.490,40 lei - diferență de cotizație anuală datorată FGDB de către instituțiile de credit.

Față de rezultatele verificărilor din anii anteriori, în anul 2015 se constată o îmbunătățire a modului în care instituțiile de credit au determinat contribuțiile și cotizațiile anuale, valoarea diferențelor constatate diminuându-se semnificativ.

Principală cauză care a condus la înregistrarea de diferențe de contribuții/cotizații anuale o reprezintă încadrarea eronată de către unele instituții de credit a depozitelor anumitor persoane juridice (în special, întreprinderi mici și mijlocii, asociații non-profit și universități particulare) fie în categoria depozitelor eligibile, fie a depozitelor excluse de la garantare.

În același timp cu verificarea bazei de calcul a contribuției, au fost verificate prin sondaj:

- i. declarațiile privind încadrarea depozitelor titularilor de cont întreprinderi mici și mijlocii și ale celorlalte categorii de persoane prevăzute de lege;
- ii. modul în care instituțiile de credit procedează la informarea expresă a categoriilor de persoane excluse de la garantare.

Verificarea a fost efectuată la 54 de unități teritoriale din Municipiul București ale instituțiilor de credit participante la FGDB.

În urma verificărilor s-au constatat următoarele:

- toate declarațiile solicitate, în număr de 864, erau întocmite corect;
- 23 de unități teritoriale de la 12 instituții de credit nu au informat în mod expres titularii de cont despre faptul că depozitele acestora nu sunt garantate.

Prin procesele-verbale de control s-au stabilit măsuri de remediere a deficiențelor constatate, respectiv efectuarea regularizărilor necesare și luarea măsurilor pentru prevenirea apariției cazurilor de neîncadrare în dispozițiile legale.

În verificările efectuate de FGDB s-a urmărit cu atenție și modul în care sunt respectate prevederile legale privind informarea deponenților de către instituțiile de credit.

La toate unitățile controlate s-a constatat că sunt îndeplinite obligațiile cu privire atât la informarea deponenților conform *Regulamentului FGDB nr. 1/2011 privind informațiile referitoare la garantarea depozitelor ce trebuie puse la dispoziția deponenților de către instituțiile de credit*, cât și la modalitățile de prezentare a informațiilor și la respectarea celorlalte prevederi ale regulamentului menționat, inclusiv expunerea afișului FGDB privind garantarea depozitelor.

În contextul transpunerii în legislația națională a prevederilor *Directivei 2014/49/UE privind schemele de garantare a depozitelor*, în luna septembrie 2015 FGDB a organizat o

întâlnire de lucru cu instituțiile de credit participante.

În cadrul întâlnirii au fost abordate principalele modificări aduse de noua legislație privind garantarea depozitelor, precum și aspecte de natură operațională și metodologică privind modul de parametrizare a noilor cerințe în cadrul sistemelor informaționale și a fluxurilor de lucru.

Întâlnire de lucru a FGDB cu instituțiile de credit

În anul 2015, FGDB a răspuns mai multor solicitări primite din partea instituțiilor de credit pentru clarificarea unor aspecte metodologice și/sau de aplicare a legislației/reglementărilor FGDB în domeniul garantării depozitelor și calculului contribuțiilor/cotizațiilor.

În acest sens, FGDB a colaborat cu Asociația Română a Băncilor, transmițând prin intermediul acesteia comunicate și clarificări necesare instituțiilor de credit în procesul de implementare a noilor prevederi legale.

⁷³ *Anexa 1 – Lista instituțiilor de credit participante la FGDB la 31 decembrie 2015.*

⁷⁴ Modificările intervenite în anul 2015 pe piața bancară din România au fost prezentate în *Capitolul 2 – Mediul de activitate în 2015, secțiunea Evoluții ale sectorului bancar din Uniunea Europeană și din România.*

Sighișoara, România

4

RESURSELE FINANCIARE ADMINISTRATE DE FGDB

În calitate de schemă statutară de garantare a depozitelor, FGDB gestionează încă de la înființare resursele fondului de garantare a depozitelor⁷⁵, din care se efectuează plățile de compensații.

În anul 2010, în legislație a fost introdusă posibilitatea ca FGDB să fie investit, prin acte normative cu putere de lege, cu calitatea de administrator al unor fonduri constituite pentru scopuri legate de asigurarea stabilității financiare. În același an, FGDB a fost desemnat administratorul fondului special

⁷⁵ Primele contribuții anuale ale instituțiilor de credit participante la fondul de garantare a depozitelor au fost încasate în ultimul trimestru al anului 1996 și au însumat 0,9 milioane lei.

pentru despăgubiri⁷⁶, transformat în anul 2012 în fondul de restructurare bancară⁷⁷. După cum s-a prezentat în primele două capitole ale raportului anual, din data de 14 decembrie 2015 a fost înființat fondul de rezoluție bancară, care a preluat resursele fondului de restructurare bancară.

Pe plan internațional se remarcă o preocupare majoră în ceea ce privește asigurarea unei finanțări adecvate atât a fondurilor de garantare a depozitelor, cât și a fondurilor de rezoluție bancară, constatându-se convergența

mecanismelor de finanțare aferente acestora către modelul *ex ante*⁷⁸. În Uniunea Europeană, noile directive privind schemele de garantare a depozitelor și redresarea și rezoluția bancară impun armonizarea metodelor de finanțare pentru fiecare tip de fond și introducerea unor sisteme de contribuții diferențiate în funcție de profilul de risc al instituțiilor de credit participante. Totodată, aceste directive stabilesc niveluri-țintă minime ale resurselor financiare disponibile *ex ante* ale celor două fonduri.

⁷⁶ Fondul special pentru despăgubiri s-a constituit în vederea asigurării resurselor financiare necesare plății despăgubirilor pentru persoanele prejudiciate prin măsurile dispuse și implementate în cursul administrării speciale.

⁷⁷ Fondul de restructurare bancară era destinat atât despăgubirii persoanelor prejudiciate prin măsurile dispuse și implementate în cursul administrării speciale, cât și finanțării măsurilor de stabilizare dispuse de Banca Națională a României.

⁷⁸ Un mecanism de finanțare *ex ante* presupune acumularea graduală de resurse înainte de producerea unui eveniment de indisponibilizare a depozitelor sau de activarea unei proceduri de rezoluție.

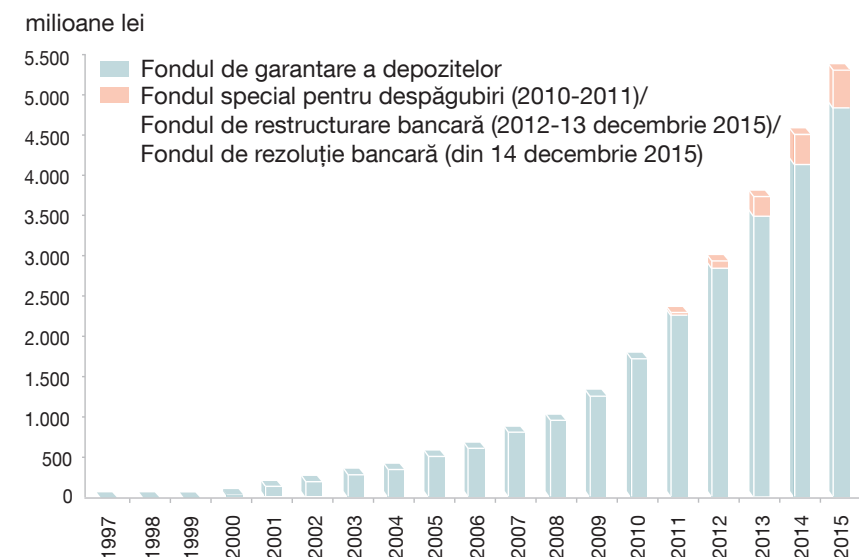
În România, atât fondul de garantare a depozitelor, cât și fondul de rezoluție bancară, au un mecanism de finanțare *ex ante* încă de la înființare, iar din prima parte a anului 2016 au devenit operaționale sistemele de contribuții diferențiate în funcție de risc la cele două fonduri.

FGDB, în calitate de administrator al fondului de garantare a depozitelor și al fondului de rezoluție bancară, promovează o politică de finanțare al cărei obiectiv permanent este asigurarea resurselor financiare necesare îndeplinirii în bune condiții a responsabilităților care i s-au conferit prin lege.

Deși FGDB s-a aflat încă din primii ani de activitate în situația de a plăti compensații deponenților garantați, apelând pentru aceasta inclusiv la împrumuturi, pe parcurs a reușit să ramburseze sumele împrumutate și să sporească de la an la an resursele interne destinate garantării depozitelor.

Preocuparea permanentă a FGDB de consolidare a resurselor administrate s-a extins pe măsură ce i-a fost încredințată, prin lege, administrarea unui nou fond.

Resursele administrate de FGDB de la înființare până la 31 decembrie 2015

Trebuie menționat că, potrivit legislației privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit, și resursele fondului de garantare a depozitelor urmează să fie utilizate pentru finanțarea măsurilor de rezoluție a căror aplicare asigură continuitatea accesului deponenților la sumele de bani pe care le au la băncile ce fac obiectul rezoluției.

FGDB asigură evidențierea distinctă în contabilitate a operațiunilor legate de constituirea, investirea și utilizarea resurselor financiare aferente garantării depozitelor și rezoluției bancare.

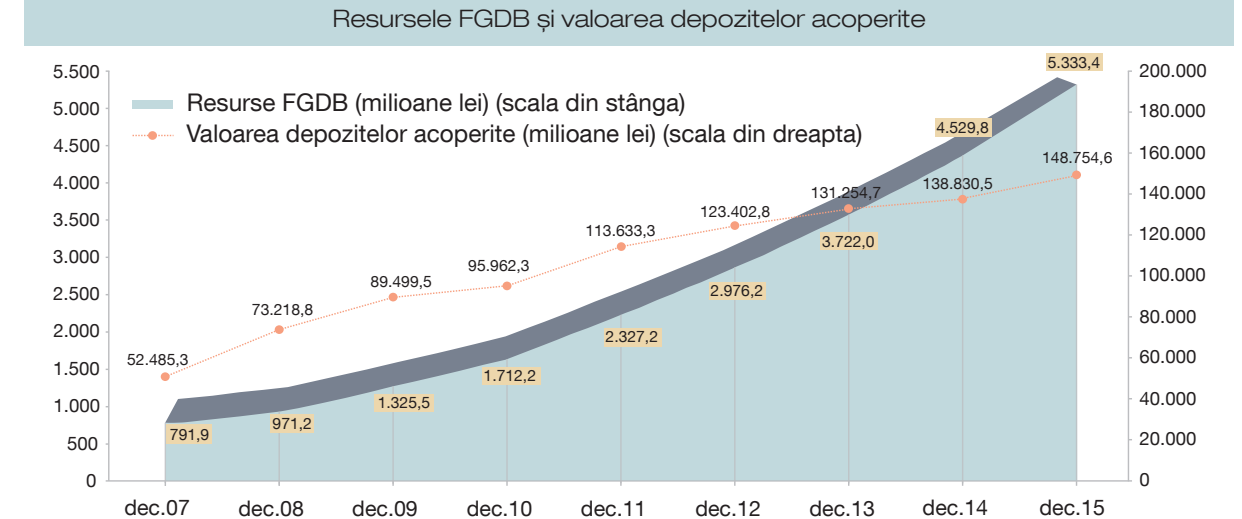
În anul 2015, sumele acumulate la cele două fonduri au continuat să crească.

La sfârșitul anului 2015, resursele fondului de garantare a depozitelor și ale fondului de rezoluție bancară cumulau 5.333,4 milioane lei, consemnând un spor de 803,6 milioane lei comparativ cu nivelul de la 31 decembrie 2014.

Pe parcursul anului 2015, resursele FGDB au avut o variație relativă în termeni nominali de peste două ori mai mare decât cea a valorii totale a depozitelor acoperite (+17,7% față de +7,1%).

Intrările de resurse sunt reprezentate, în principal, de:

- contribuțiile plătite de instituțiile de credit participante la FGDB;
- profitul reinvestit (cel puțin 99% din cel realizat) aferent plasamentelor efectuate de FGDB;
- încasările corespunzătoare recuperărilor de creanțe;
- remunerația încasată de FGDB pentru activitatea sa de lichidator al băncilor în faliment.

Pe lângă resursele interne, FGDB poate apela și la surse externe de finanțare, reprezentate de împrumuturi de la Guvern, instituții de credit, instituții financiare, alte scheme de garantare a depozitelor sau, în cazul măsurilor de rezoluție, de la alte mecanisme de finanțare a rezoluției din Uniunea Europeană.

În situații excepționale în care:

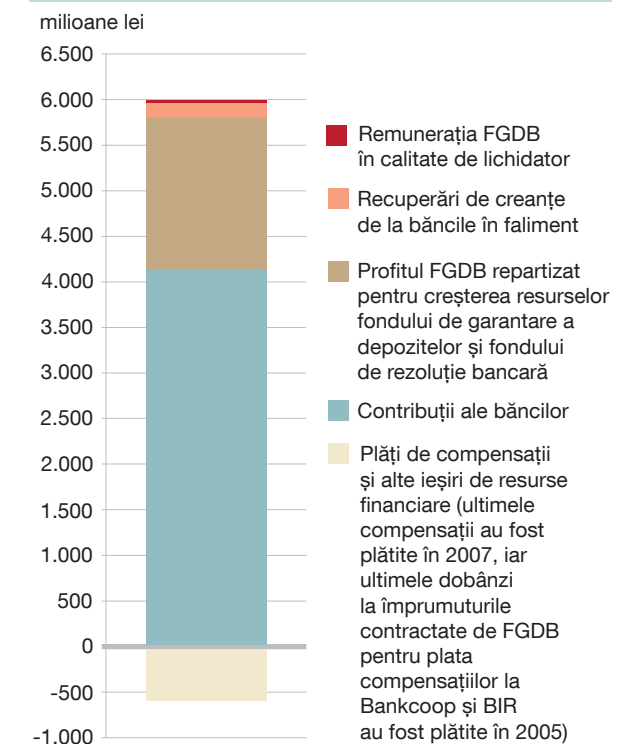
- resursele financiare disponibile ale FGDB, în calitate de schemă de garantare a depozitelor, sunt insuficiente pentru acoperirea plății compensațiilor ori pentru finanțarea măsurilor de rezoluție sau
- resursele fondului de rezoluție bancară administrat de FGDB sunt insuficiente pentru finanțarea măsurilor de rezoluție a instituțiilor de credit potrivit legislației privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit,

Guvernul, prin Ministerul Finanțelor Publice, pune la dispoziția FGDB sumele necesare sub formă de împrumut, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la solicitarea lor de către FGDB.

Existența acestei surse certe de finanțare reprezentată de împrumuturile de la Guvern asigură FGDB un mecanism solid de finanțare prin

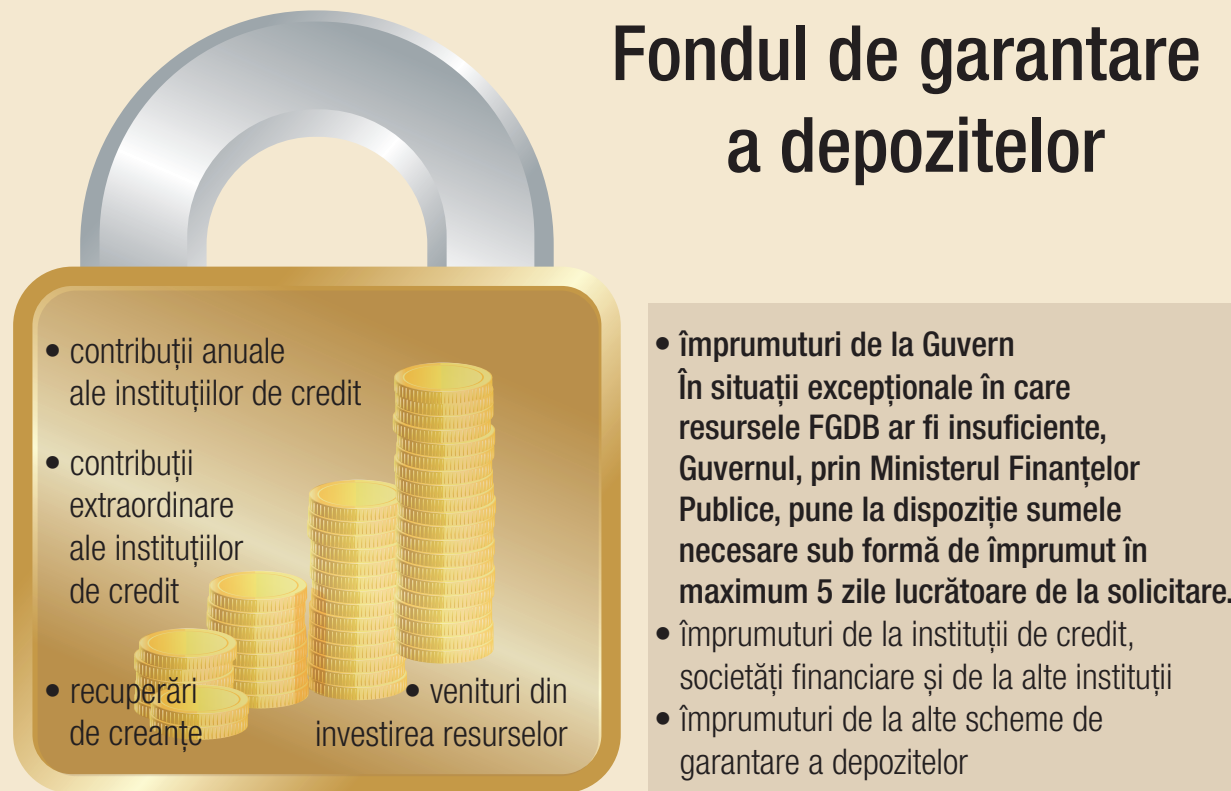
care poate fi acoperit necesarul de resurse în cel mai scurt timp posibil astfel încât toate obligațiile de plată ale FGDB să poată fi respectate în termenul legal.

Fondurile și datoriile totale ale FGDB de la înființare până la 31 decembrie 2015

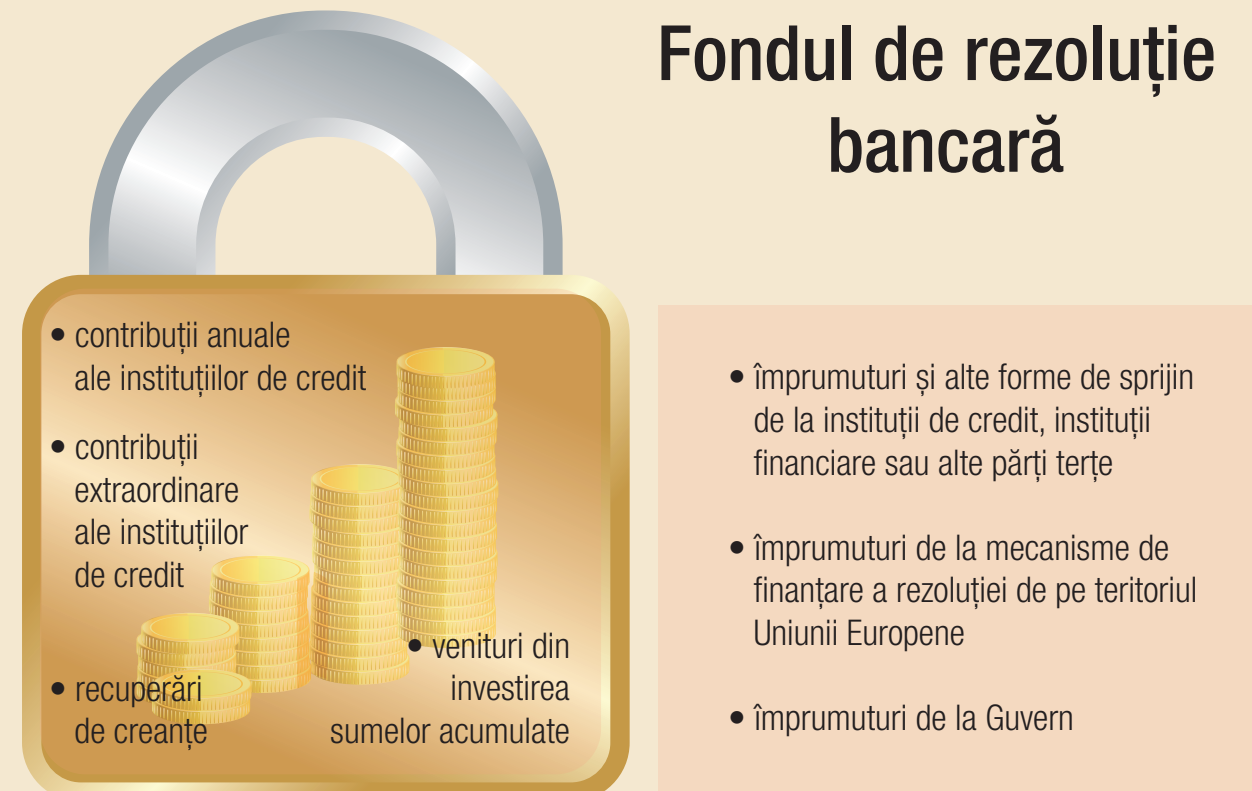
Fonduri aflate în administrarea FGDB

Fondul de garantare a depozitelor

- plata compensațiilor către deponenții garantați
- finanțarea măsurilor de rezoluție a instituțiilor de credit participante la FGDB, conform deciziei BNR, în calitate de autoritate de rezoluție
- acordarea de împrumuturi altor scheme de garantare a depozitelor

Fondul de rezoluție bancară

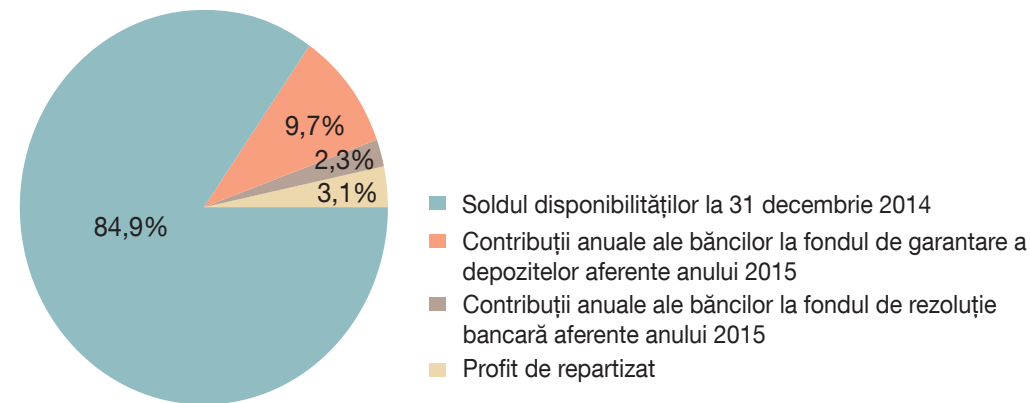

- finanțarea măsurilor de rezoluție a instituțiilor de credit prevăzute de lege, conform deciziei BNR, în calitate de autoritate de rezoluție
- acordarea de împrumuturi altor mecanisme de finanțare a rezoluției de pe teritoriul Uniunii Europene

În anul 2015, contribuțiile instituțiilor de credit participante la FGDB au însumat 639,3 milioane lei, în creștere cu 4,1% față de sfârșitul anului 2014.

Ca rezultat al plasamentelor efectuate în anul 2015, profitul reinvestit total a fost de 163,9 milioane lei.

Proveniența resurselor FGDB în anul 2015

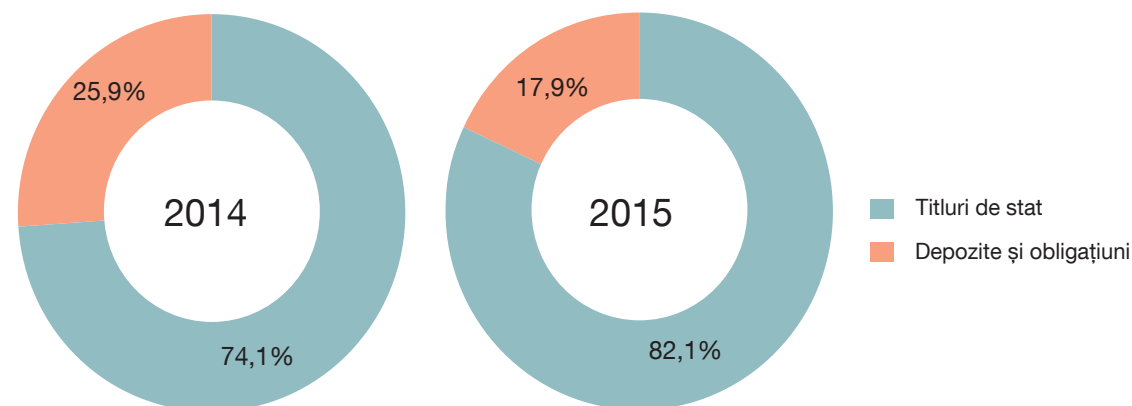

Resursele acumulate la fondul de garantare a depozitelor și fondul de rezoluție bancară au fost investite în conformitate cu strategiile anuale aprobate de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României pentru cele două fonduri. Obiectivele principale ale strategiilor au fost reprezentate de minimizarea riscurilor și lichiditatea plasamentelor, în timp ce randamentul a fost un obiectiv complementar.

FGDB a manifestat o preocupare constantă pentru asigurarea unei lichidități adecvate a plasamentelor, rezerva de lichiditate situându-se între 10% și 20% din resursele financiare disponibile ale FGDB.

În cursul anului 2015, capitalul mediu investit a fost de 5.025,6 milioane lei, în creștere cu 20,3% față de anul 2014.

Structura plasamentelor totale ale FGDB

Investițiile în titluri de stat au continuat să își crească ponderea în portofoliul de plasamente, de la 74,1% la începutul anului 2015 la 82,1% la 31 decembrie 2015. Suma plasamentelor în titluri de stat a crescut de-a lungul anului 2015 cu 1.064,7 milioane lei, până la 4.406,9 milioane lei la 31 decembrie 2015.

Performanța activității de investire a fost bună în ciuda tendinței accentuate de reducere a ratelor dobânzilor pe piață.

În plan operațional, Comitetul de Administrare a Resurselor Financiare (CARF) a ajustat, ori de câte ori a fost necesar, structura plasamentelor și limitele de expunere pe instituții de credit, tipuri de plasamente și maturități, în funcție de condițiile concrete ale pieței.

Strategia de expunere a FGDB pentru anul 2015 a fost realizată prin actualizarea structurii indicatorilor utilizați în analiza de risc, astfel încât metodologia folosită să fie relevantă și în acord cu ajustările operate de Banca Națională a României, în calitate de autoritate de supraveghere.

Pe baza acestui instrument de analiză internă, FGDB a putut adopta în timp util decizii de ajustare a structurii plasamentelor în funcție de evoluția performanței băncilor partenere.

Suplimentar față de monitorizarea valorii de piață a portofoliului de titluri de stat, în anul 2015 FGDB a procedat la determinarea expunerii la risc prin intermediul VaR (Value-at-Risk) pentru titlurile de stat deținute, utilizând acest instrument în realizarea ajustărilor de structură la nivelul portofoliului său de plasamente.

FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR

La finele anului 2015, nivelul fondului de garantare a depozitelor, ce include profitul de repartizat aferent anului 2015, a fost de 4.848,6 milioane lei, mai mare cu 672 milioane lei față de 31 decembrie 2014.

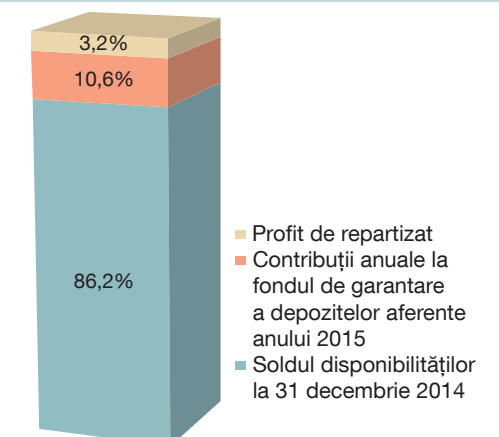
Resursele financiare disponibile ale fondului de garantare a depozitelor reprezintă 3,3% în raport cu depozitele acoperite, cu 2,5 puncte procentuale peste nivelul-țintă minim care trebuie atins în toate statele membre ale Uniunii Europene până în anul 2024.

În anul 2015, contribuțiile anuale ale instituțiilor de credit participante la fondul de garantare a depozitelor au însumat 515,5 milioane lei. Cota contribuției anuale a fost de 0,3% din valoarea totală a depozitelor eligibile, nivel menținut constant față de perioada anterioară.

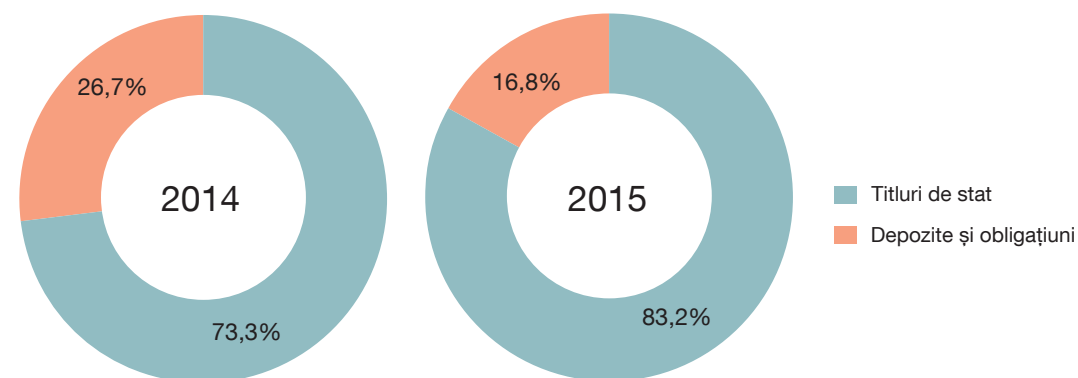
Profitul de reinvestit aferent anului 2015 la fondul de garantare a depozitelor este de 156 milioane lei.

Ponderea titlurilor de stat în portofoliul plasamentelor efectuate din resursele fondului de garantare a depozitelor s-a majorat în anul 2015 cu aproape 10 puncte procentuale, până la 83,2% la 31 decembrie 2015.

Proveniența resurselor fondului de garantare a depozitelor în anul 2015

Structura plasamentelor FGDB aferente fondului de garantare a depozitelor

După cum s-a menționat anterior în cadrul raportului anual, începând cu anul 2016 se aplică un sistem de contribuții diferențiate în funcție de risc, baza de calcul fiind reprezentată de suma depozitelor acoperite la sfârșitul anului⁷⁹.

Potrivit *Regulamentului FGDB nr. 2/2016 privind determinarea și plata contribuțiilor la Fondul de garantare a depozitelor bancare în funcție de gradul de risc*, sunt utilizate cinci categorii de indicatori de risc:

1. Capital
 - 1.1. Rata efectului de levier
 - 1.2. Rata fondurilor proprii totale
2. Lichiditate și finanțare
 - 2.1. Raportul credite/depozite
 - 2.2. Ponderea activelor lichide în total active

3. Calitatea activelor
 - 3.1. Rata creditelor neperformante
4. Modelul de afaceri și managementul
 - 4.1. Active ponderate la risc/total active
 - 4.2. Rata rentabilității activelor (ROA)
5. Pierderile potențiale pentru schema de garantare a depozitelor
 - 5.1. Active negrevate de sarcini/depozite acoperite

FGDB a pregătit deja din anul 2015 infrastructura necesară determinării contribuțiilor diferențiate în funcție de risc, derulând totodată acțiuni susținute de informare a instituțiilor de credit participante la FGDB în legătură cu impactul noilor reglementări asupra activității acestora.

FONDUL DE REZOLUȚIE BANCARĂ

Fondul de rezoluție bancară cumula, la sfârșitul anului 2015, resurse financiare disponibile de 484,8 milioane lei (+131,6 milioane lei față de 31 decembrie 2014), incluzând profitul de repartizat aferent anului 2015. Spre deosebire de alte state membre, care încep abia din anul 2016 acumularea de resurse la fondul de rezoluție bancară, în România există o situație favorabilă datorită preocupării anterioare a autorităților de a constitui încă din 2012 un fond pentru scopuri similare celor ale rezoluției bancare.

⁷⁹ În anul 2016, contribuțiile diferențiate în funcție de risc la fondul de garantare a depozitelor au fost încasate până la sfârșitul lunii aprilie 2016.

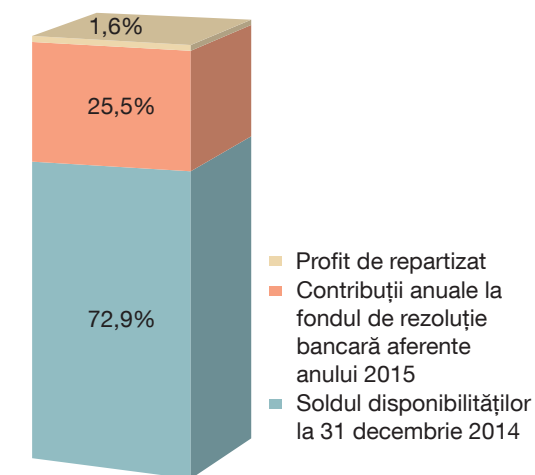
Resursele financiare disponibile ale fondului de rezoluție bancară reprezentau 0,3% în raport cu depozitele acoperite la 31 decembrie 2015. Până la sfârșitul anului 2024, fondul de rezoluție bancară trebuie să atingă 1% din suma depozitelor acoperite ale tuturor instituțiilor de credit autorizate pe teritoriul României.

Contribuțiile (cotizațiile) anuale la fondul de rezoluție bancară au totalizat 123,8 milioane lei în anul 2015. Pentru anul 2015, contribuția cumulată a instituțiilor de credit participante la FGDB a fost stabilită la nivelul maxim permis de legislația de la acea dată, respectiv 0,1% din valoarea pasivului negarantat.

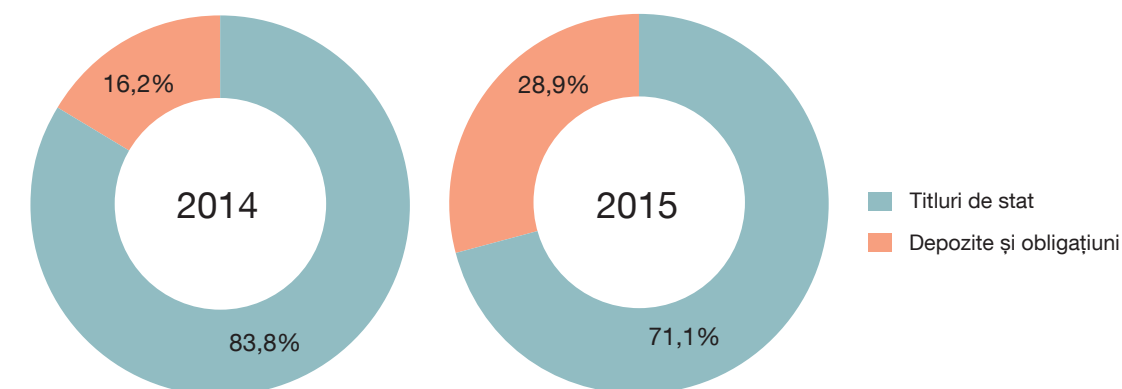
Profitul de reinvestit aferent anului 2015 la fondul de rezoluție bancară este de 7,8 milioane lei.

La 31 decembrie 2015, titlurile de stat dețineau o pondere de 71,1% în portofoliul plasamentelor aferente fondului de rezoluție bancară.

Proveniența resurselor fondului de rezoluție bancară în anul 2015

Structura plasamentelor FGDB aferente fondului de rezoluție bancară

Începând cu anul 2016, Banca Națională a României, în calitate de autoritate de rezoluție, stabilește nivelul contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit la fondul de rezoluție bancară astfel încât acestea să fie repartizate cât mai uniform posibil în timp, însă ținând seama de faza

ciclului economic și de impactul contribuțiilor prociclice.

Contribuțiile sunt ajustate de Banca Națională a României în funcție de profilul de risc al fiecărei instituții de credit.

5

lichidarea instituțiilor de credit în faliment

REZULTATELE ACTIVITĂȚII DE lichidare la băncile la care FGDB are calitatea de creditor sau lichidator

Pe parcursul activității sale, FGDB a fost implicat în calitate de creditor și, după caz, de lichidator în derularea procedurii falimentului/ lichidării următoarelor bănci⁸⁰:

⁸⁰ În scopul desfășurării activității de lichidare la aceste bănci au fost desemnați de către instanțe lichidatori judiciari, respectiv FGDB pentru *BRS* și *BTR*, precum și societăți profesionale de lichidare pentru celelalte bănci.

- Banca Comercială “Albina” SA – aflată în procedură de faliment în perioada 25 mai 1999 – 14 decembrie 2012;
- Bankcoop SA – intrată în faliment la data de 8 februarie 2000;
- Banca Internațională a Religiiilor SA (BIR) – intrată în faliment la data de 10 iulie 2000;
- *Banca Română de Scont SA (BRS)* – intrată în faliment la data de 16 aprilie 2002;

⁸¹ FGDB a fost desemnat lichidator la Nova Bank la data de 4 septembrie 2006, calitate preluată odată cu intrarea în faliment a băncii de către SC Refal Star TNB SRL și SC Activ Lichidator SRL. Calitatea FGDB de creditor al Nova Bank a încetat la data de 5 aprilie 2007, prin cesionarea creanței sale către creditorul Ronaturstein SRL.

*Cascada Bigăr,
județul Caraș-Severin, România*

- *Banca Turco-Română SA (BTR)* – intrată în faliment la data de 3 iulie 2002;
- Banca “Columna” – intrată în faliment la data de 18 martie 2003;
- Nova Bank – intrată în faliment la data de 9 noiembrie 2006, după ce anterior se aflase, începând cu 22 august 2006, în dizolvare urmată de lichidare⁸¹.

Situația cumulată la data de 31 decembrie 2015⁸²

Total creanțe 992.232 mii lei	Creanțe ale FGDB = 513.300 mii lei
	Creanțe ale altor creditori = 478.932 mii lei
Total creanțe recuperate 320.719 mii lei	Creanțe recuperate de FGDB = 175.959 mii lei (grad de recuperare 34,28% din total creanțe)
	Creanțe recuperate de alți creditori = 144.760 mii lei (grad de recuperare 30,23% din total creanțe)

În cursul anului 2015, FGDB a fost implicat în derularea procedurii falimentului în cazul unui număr de cinci bănci, având calitatea de creditor al Bankcoop, BIR și Băncii “Columna”, respectiv calitatea de lichidator al *BRS* și *BTR*.

Încasările pe bănci în cursul anului 2015 au fost următoarele:

- *BTR* – 304 mii lei;
- BIR – 184 mii lei;
- *BRS* – 178 mii lei;
- Banca “Columna” – 120 mii lei;
- Bankcoop – 13 mii lei.

Din punct de vedere al structurii încasărilor totale realizate de cele cinci bănci în anul 2015, în sumă de 799 mii lei, 45% din acestea reprezintă recuperări de creanțe, inclusiv vânzări de bunuri preluate în plată, 38% dobânzi aferente plasamentelor fondurilor și 17% alte încasări.

Cheltuielile pe bănci în cursul anului 2015 au fost următoarele:

- *BTR* – 1.147 mii lei;
- *BRS* – 637 mii lei;
- BIR – 429 mii lei;
- Banca “Columna” – 110 mii lei;
- Bankcoop – 24 mii lei.

În cursul anului 2015, suma totală distribuită creditorilor a fost de 18.582 mii lei, din care 18.261 mii lei la BTR și 321 mii lei la BIR. Distribuiri de sume către creditorii băncilor în faliment în anul 2015 au fost semnificativ mai mari față de cele din anul 2014 (304 mii lei), creșterea datorându-se, în principal, distribuirii de către BTR a sumei de 18.157 mii lei către Agenția Națională de Administrare Fiscală.

Cumulat, în cadrul celor cinci proceduri de faliment aflate în curs de derulare, a fost alocată distribuirii către creditori, până la data de 31 decembrie 2015, suma de 301.478 mii lei,

reprezentând un grad de recuperare de 32,11% din totalul creanțelor de recuperat ale acestora, în sumă de 938.883 mii lei.

Situația cumulată a încasărilor, cheltuielilor și distribuirilor de sume către creditori la data de 31 decembrie 2015 se prezintă sintetic astfel:

Nr. crt.	Banca în faliment ¹⁾	Total creanțe de recuperat la data falimentului (mii lei)	Total încasări ²⁾ aferente activității de lichidare (mii lei)		din care:							Total cheltuieli aferente activității de lichidare (mii lei)		Total sume alocate distribuirii (mii lei)
			la 31.12.2015	din care, în anul 2015	recuperări de creanțe			vânzări de active		alte încasări		la 31.12.2015	din care, în anul 2015	
					valoare (mii lei)	% în total creanțe de recuperat	% în total încasări	valoare (mii lei)	% în total încasări	valoare (mii lei)	% în total încasări			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Bankcoop	250.050	155.429	13	91.976	36,78	59,18	57.496	36,99	5.957	3,83	62.485	24	98.047
2	BIR	213.982	174.067	184	137.004	64,02	78,71	23.554	13,53	13.509	7,76	80.476	429	95.635
3	BRS	37.750	38.471	178	17.782	47,10	46,22	16.423	42,69	4.266	11,09	16.607	637	18.130
4	BTR	227.480	56.982	304	5.067	2,22	8,89	31.799	55,81	20.116	35,30	14.541	1.147	39.776
5	Banca “Columna”	..	..	120	..	..	..	..	..	..	..	..	110	49.890
TOTAL ³⁾		729.262	424.949	799	251.829	34,53	59,26	129.272	30,42	43.848	10,32	174.109	2.347	301.478

¹⁾ În cazul Băncii “Columna” nu sunt disponibile date cumulate privind încasările și cheltuielile, iar pentru Nova Bank nu sunt disponibile date pe categoriile respective.

²⁾ La valoarea netă (fără TVA ori alte deduceri, după caz).

³⁾ Dacă se ia în calcul și Banca “Albina”, a cărei procedură de faliment a fost închisă la 14 decembrie 2012, totalul încasărilor aferente activității de lichidare este de 451.587 mii lei (recuperări creanțe 268.675 mii lei, vânzări active 137.251 mii lei și alte încasări 45.661 mii lei), cel al cheltuielilor de 181.711 mii lei, iar totalul sumelor alocate distribuirii este de 320.719 mii lei.

Datele din tabel privind rezultatele cumulate la 31 decembrie 2015 relevă faptul că principalele categorii de încasări provin din recuperări de creanțe (inclusiv vânzări de bunuri luate în plată), precum și din vânzări de active.

Pe lângă cele două categorii principale, băncile în faliment au înregistrat încasări și din alte surse, însă în proporție mult mai mică. Astfel, au fost încasate sume provenind, în principal, din dobânzi aferente plasamentelor fondurilor, dividende și chirii.

În ceea ce privește reducerea portofoliului de debitori ai băncilor în faliment, s-a acționat în continuare pentru recuperarea debitelor datorate de către principalii debitori, precum și pentru scoaterea din evidența contabilă a debitorilor ale căror debite nu mai pot fi recuperate (proceduri de faliment închise, lipsa unor garanții de valorificat, debitori aflați în stare de insolvabilitate etc.).

În cursul anului 2015, portofoliul băncilor în faliment s-a redus cu 65 debitori (de la 225 la 160).

⁸² Nu cuprinde datele referitoare la Nova Bank.

Situația evoluției numărului debitorilor băncilor în faliment până la data de 31 decembrie 2015 se prezintă astfel:

Nr. crt.	Banca în faliment	Total debitori la data deschiderii falimentului	Total debitori scoși din evidență	Total debitori* la data de 31.12.2015
0	1	2	3	4=2-3
1	Bankcoop	14.716	14.693	23
2	BIR	22.416	22.324	92
3	<i>BRS</i>	232	193	39
4	<i>BTR</i>	1.286	1.280	6
TOTAL		38.650	38.490	160

*În cazul Băncii “Columna” sunt disponibile numai date privind numărul de debitori la 31.12.2015, respectiv 9 debitori.

În cazul *BRS*, în anul 2015 au fost obținute încasări aferente activității de lichidare în sumă de 178 mii lei, provenind din: recuperări de creanțe (62%), dobânzi la plasamentele fondurilor (31%) și alte încasări (7%).

Volumul creanțelor recuperate de la data falimentului (16 aprilie 2002) și până la 31 decembrie 2015, în sumă de 17.782 mii lei, reprezintă 47% din total creanțe.

Dacă se iau în calcul și operațiunile de stingere a datoriilor din depozite colaterale/garanții, precum și operațiunile de preluare a unor bunuri în contul creanțelor băncii de la debitori, atunci gradul de recuperare a creanțelor (inclusiv creanțele reîntregite în patrimoniul băncii după deschiderea procedurii) este de aproximativ 63%.

Cheltuielile aferente activității de lichidare în anul 2015 au fost în sumă de 637 mii lei, cu următoarea structură: remunerația personalului (73%), serviciile executate de terți (25%) și alte cheltuieli (2%).

În anul 2015, *BRS* nu a efectuat distribuiri de sume către creditori, deși disponibilitățile

bănești la 31 decembrie 2015 erau în sumă de 4.812 mii lei, ca urmare a unui sechestrul asigurător⁸³ instituit asupra contului său colector. Până la 31 decembrie 2015, *BRS* a distribuit creditorilor suma de 18.130 mii lei (47% din masa credală). FGDB a recuperat integral creanța sa, în sumă de 873 mii lei, în anul 2004.

Dosarul penal privind delapidarea *BRS* a fost soluționat pe fond de Tribunalul București prin Sentința penală nr. 764 din 11 mai 2015. Instanța a dispus condamnarea inculpaților la închisoare cu executare, iar pe latura civilă obligarea în solidar a acestora la plata către părțile civile a sumei de 86.835 mii lei, din care către *BRS* suma de 26.358 mii lei (față de 125.707 mii lei solicitați). *BRS* a declarat apel, motivele acestuia urmând a fi formulate după redactarea Sentinței penale nr. 764/2015.

În cazul *BTR*, în anul 2015 au fost obținute încasări aferente activității de lichidare în sumă de 304 mii lei, provenind din: dobânzi la plasamentele fondurilor (82%) și recuperări de creanțe (18%).

Volumul creanțelor recuperate de la data falimentului (3 iulie 2002) și până la 31 decembrie 2015, în sumă de 5.067 mii lei, reprezintă 2% din total creanțe, diferența de 98% regăsindu-se în întregime la principalul debitor⁸⁴ al băncii, de la care nu s-a recuperat încă nicio sumă.

Gradul de recuperare raportat la creanțele înregistrate în evidența băncii la data falimentului, altele decât cele aferente principalului debitor, a fost de 28,14%.

Cheltuielile aferente activității de lichidare în anul 2015 au fost de 1.147 mii lei, cu următoarea structură: serviciile executate de terți (55%), remunerația personalului (31%) și alte cheltuieli (14%).

În anul 2015, *BTR* a efectuat distribuiri către creditori în sumă de 18.261 mii lei. Până la

RECUPERAREA CREANȚELOR FGDB

FGDB este creditor majoritar la Bankcoop (83,45% din masa credală) și BIR (78,90% din masa credală), iar la Banca “Columna” deține o cotă nesemnificativă în masa credală (0,04%).

Calitatea FGDB de creditor a încetat pentru patru bănci în faliment fie ca urmare a recuperării integrale a creanțelor sale (în anul 2004 pentru *BRS*, în anul 2007 pentru Nova Bank și în anul 2011 pentru *BTR*), fie ca urmare a închiderii procedurii falimentului (în anul 2012 pentru Banca “Albina”).

În cursul anului 2015, FGDB a recuperat creanțe de la o singură bancă în faliment,

FGDB și-a recuperat 100% din creanțele de la BRS, BTR și Nova Bank, 40,3% din creanțele de la BIR, 34,9% din creanțele de la Banca “Albina” și 25,9% din creanțele de la Bankcoop.

31 decembrie 2015, *BTR* a distribuit creditorilor suma de 39.776 mii lei (36% din masa credală). FGDB a recuperat integral creanța sa, în sumă de 16.448 mii lei, în anul 2011.

În vederea recuperării despăgubirilor civile cuvenite *BTR*, lichidatorul a inițiat pe plan extern măsurile necesare, operațiunile aflându-se în curs de derulare la sfârșitul anului 2015.

În acest stadiu al procedurii, băncile în faliment au în portofoliu un volum mai mic de active/creanțe, ce sunt mai greu de valorificat/încasat. Astfel, posibilitățile de recuperare a creanțelor și de valorificare a activelor s-au redus semnificativ, cu excepția eventualelor recuperări din acțiunile în justiție aflate în curs de derulare, în special la *BRS* și *BTR*.

respectiv de la BIR (254 mii lei). Această situație este similară cu cea înregistrată în anul 2014, când FGDB a recuperat creanțe numai de la BIR, în sumă de 235 mii lei.

Până la data de 31 decembrie 2015, FGDB a recuperat creanțe în sumă de 175.959 mii lei, din care 174.978 mii lei compensații plătite către deponenții garantați (34,16% din plățile de compensații efectuate) și 981 mii lei contribuții datorate FGDB și neplătite de Bankcoop, *BTR* și Nova Bank până la data intrării în faliment a acestora.

⁸³ Sechestrul a fost instituit în anul 2011 în cadrul unui dosar penal referitor la prejudicierea RAFO SA și se menține până la soluționarea acțiunii în pretenții formulate de aceasta împotriva *BRS*. La 4 noiembrie 2014, Tribunalul București a suspendat judecarea acțiunii în pretenții până la închiderea procedurii falimentului *BRS*. Măsura asiguratorie nu poate fi ridicată decât pe cale convențională sau judiciară.

⁸⁴ Potrivit evidenței contabile a *BTR*, preluate de lichidator la deschiderea procedurii falimentului, principalul debitor (cu circa 92,08% din totalul creanțelor) avea o datorie actualizată cu dobânzi la 3 iulie 2002 de 52.873,67 mii USD și 10.164,60 mii EUR, rezultată din transferul fraudulos al fondurilor *BTR* la bănci din străinătate în beneficiul garantării/creditării acestuia. După atragerea în mod definitiv, la 25 mai 2012, a răspunderii penale și civile pentru faliment a cinci foști administratori ai *BTR* obligați la plata de despăgubiri civile, aceștia au fost înregistrați în evidența contabilă sub forma unui debitor colectiv, prin substituie devenind astfel principalul debitor al băncii.

6

INFORMAREA PUBLICULUI

Importanța crescândă a conștientizării publicului despre garantarea depozitelor s-a reflectat în anul 2015 în măsurile luate la nivelul Uniunii Europene pentru asigurarea unei informări unitare a tuturor deponenților din spațiul comunitar.

Și în România, la fel ca în celelalte state membre, au fost impuse noi cerințe privind informarea deponenților, iar FGDB a inițiat o serie de acțiuni de creștere a gradului de informare a publicului despre garantarea depozitelor.

Potrivit noii legislații din România ce reglementează garantarea depozitelor, înainte de încheierea unui contract de depozit, instituțiile

de credit trebuie să furnizeze deponenților o serie de informații de bază despre garantarea depozitelor.

În acest scop, există și un formular standardizat pentru toate statele membre. Formularul cuprinde informații privind schema care garantează depozitele, plafonul de acoperire, termenul de plată a compensațiilor și modul în care se stabilesc acestea.

Toți deponenții instituțiilor de credit din Uniunea Europeană trebuie să primească acest formular informativ cel puțin anual. În cazul deponenților care efectuează operațiuni bancare prin internet, instituțiile de credit pot furniza informațiile despre garantarea depozitelor și pe cale electronică.

Pe lângă formularul amintit, în extrasele de cont pe care le primește fiecare deponent, instituția de credit la care are depuși banii trebuie să confirme încadrarea depozitelor în categoria celor eligibile (garantate).

Este obligatoriu ca deponenții să fie informați în prealabil și în situația în care instituțiile de credit ai căror clienți sunt parcurg un proces de transformare de tipul fuziunilor sau al conversiei unor filiale în sucursale. În acest mod, deponenții ale căror depozite eligibile ar urma să depășească, prin cumulare, plafonul de acoperire, vor avea la dispoziție o perioadă de timp pentru a-și retrage sau transfera sumele peste plafon la o altă instituție de credit, fără niciun fel de penalități.

*Calea Victoriei
București, România*

COMUNICAREA CU PUBLICUL

În anul 2015, FGDB a inițiat un proiect de îmbunătățire a site-ului său, pentru a-l face mai atractiv și mai ușor de utilizat de către public, urmărind totodată îmbogățirea conținutului informațional al acestuia. Noul site a fost lansat la începutul anului 2016 și a înregistrat deja numeroase accesări.

Pe lângă amplificarea informării publicului despre garantarea depozitelor, odată cu lansarea noului site a crescut și transparența activității FGDB.

S-a diversificat astfel gama de informații puse la dispoziția publicului despre activitățile FGDB și modul de îndeplinire a responsabilităților ce-i revin potrivit legii.

Având în vedere adoptarea noii legislații în domeniul garantării depozitelor, spre sfârșitul anului 2015 s-a constatat o intensificare a

solicităților primite din partea deponenților cu privire la clarificarea diverselor aspecte ale aplicării noilor prevederi legale.

FGDB a răspuns cu promptitudine tuturor solicitărilor deponenților și a actualizat permanent secțiunea de *Întrebări frecvente* de pe site.

De asemenea, prin intermediul buletinului său informativ on-line INFO, FGDB a prezentat analize trimestriale ale depozitelor bancare la instituțiile de credit participante, precum și cele mai noi evoluții din țară și din străinătate în domeniul garantării depozitelor.

Alături de proiectul privind lansarea unui nou site, FGDB a inițiat și un proiect de realizare a unui nou afiș cu informații actualizate despre garantarea depozitelor. Acesta a fost distribuit instituțiilor de credit participante în vederea afișării în toate unitățile teritoriale ale acestora.

RELAȚIA CU MASS-MEDIA

Și în anul 2015, FGDB a continuat colaborarea cu presa, urmărind să comunice prin intermediul acesteia o multitudine de informații de interes despre modul în care sunt garantate depozitele bancare în România.

Întrucât presa reprezintă una dintre principalele surse de informații pentru public, FGDB a căutat să ofere într-un termen cât mai

scurt toate datele solicitate cu privire la activitatea sa pentru a fi făcute publice și a ajunge astfel la toți cei interesați.

Comunicatele și numerele buletinului informativ al FGDB au fost transmise reprezentanților presei concomitent cu publicarea acestora pe site-ul FGDB.

Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare garantează banii din bancă

100.000 €
echivalent în lei
este suma maximă rambursată de FGDB per deponent per instituție de credit.

ÎN MAXIMUM 7 ZILE lucrătoare
de la indisponibilizarea depozitelor, FGDB pune la dispoziția deponenților compensațiile cuvenite.

Vă aflați într-o bancă membră FGDB

021 326 6020
(tarif normal)
www.fgdb.ro

FGDB

FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR BANCARE
BANK DEPOSIT GUARANTEE FUND

Noul afiș al FGDB destinat informării publicului

ACȚIUNI CU CARACTER EDUCATIV

Inițiator al *Concursului Costin Murgescu pentru cercetare în economie*, FGDB a organizat în anul 2015 a patra ediție a acestuia, continuând astfel să sprijine afirmarea tinerilor cercetători interesați de evoluțiile socio-economice și politice contemporane.

Juriul concursului, format din membri ai mediului academic și cercetători, a desemnat câștigătoare lucrarea *“Impactul emigrației asupra economiei românești în contextul celei mai recente crize economice și financiare”*, avându-l ca autor pe Costin-Alexandru Ciupureanu, student doctorand la Facultatea de Cibernetică, Statistică și Informatică Economică din cadrul Academiei de Studii Economice din București.

Lucrările înscrise în concurs au fost evaluate în funcție de originalitate, logica argumentelor, concluzii și stil.

Tot în cadrul acțiunilor cu caracter educativ se înscrie și continuarea participării FGDB, în calitate de partener, la *Conferința științifică Anuală a Economistilor Români din Mediul Academic din Străinătate – ERMAS*⁸⁵, care a reunit economiști români afiliați unor

prestigioase universități și institute de cercetare din străinătate, precum și reprezentanți ai instituțiilor economice și academice din România. Printre principalii vorbitori în cadrul conferinței s-a aflat și președintele Consiliului de administrație al FGDB⁸⁶.

A doua ediție
a Conferinței Științifice
Anuale a Economistilor
Români din Mediul
Academic din Străinătate -
ERMAS

Universitatea Babeș-Bolyai,
Cluj-Napoca,
iulie 2015

⁸⁵ Conferința, aflată în anul 2015 la cea de-a doua ediție, a fost organizată de Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor din cadrul Universității Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, în perioada 29-31 iulie 2015.

⁸⁶ Expunerea cu tema *“Ciclul de afaceri și politica monetară în România”* a avut alocată o sesiune distinctă în cadrul conferinței.

De asemenea, FGDB a susținut și în 2015 desfășurarea *Simpozionului anual de istorie și civilizație bancară “Cristian Popișteanu”*, organizat de către Banca Națională a României împreună cu Fundația Culturală Magazin Istoric⁸⁷.

Experiența FGDB în domeniul comunicării cu deponenții prin intermediul rețelelor de

socializare a fost împărtășită altor scheme de garantare a depozitelor în cadrul unei conferințe a Comitetului regional IADI pentru Europa cu tema *“Comunicarea de criză și comunicarea prin rețelele de socializare”*. Reprezentanții FGDB au susținut prezentarea *“Rețelele de socializare și elemente psihologice în utilizarea lor”*.

Avita Arika / Shutterstock.com

Ateneul Român
București, România

⁸⁷ Tema simpozionului a fost *“Aniversarea a 135 de ani de la înființarea Băncii Naționale a României”*.

7

AUDITUL INTERN

În conformitate cu prevederile legale și cu standardele profesionale internaționale, auditul intern este exercitat în cadrul FGDB printr-o funcție distinctă față de activitățile desfășurate, misiunea sa fiind de a spori și proteja valoarea organizațională.

Totodată, practica profesională a auditorului intern este axată pe strategiile, obiectivele și riscurile organizației, proiectând prin măsuri proactive optimizarea permanentă a activităților și proceselor derulate.

Pe lângă respectarea standardelor și reglementărilor specifice privind auditul intern, FGDB răspunde și principiilor și orientărilor internaționale din domeniul garantării depozitelor.

Potrivit *Principiilor fundamentale pentru sisteme eficiente de garantare a depozitelor și Orientărilor IADI privind guvernanta schemelor de garantare a depozitelor*, activitatea unei scheme de garantare a depozitelor trebuie să facă obiectul nu numai al auditului extern independent, ci și al auditului intern.

Astfel, se realizează o evaluare periodică, independentă, a tuturor activităților derulate, ținând cont de cerințele normative specifice

În anul 2015, activitatea de audit intern a pus accentul pe analiza gradului de adecvare a sistemului de control intern, cu scopul de a aprecia dacă riscurile sunt gestionate corespunzător, iar controalele implementate funcționează în sensul reducerii impactului și probabilității apariției riscurilor.

și de cele conexe unei scheme de garantare a depozitelor.

Aceasta are ca scop asigurarea Consiliului de administrație al FGDB și a conducerii executive că procesele sunt sau pot fi puse în practică în mod corespunzător pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite prin lege privind, în principal, garantarea depozitelor și implicarea în acțiunile de rezoluție bancară.

Daniel Caluian / Shutterstock.com

*Palatul Culturii
Iași, România*

Riscurile aferente activităților auditabile au fost evaluate în raport cu următoarele criterii:

- aprecierea controlului intern;
- aprecierea cantitativă (impactul financiar în cazul înregistrării unor pierderi);
- aprecierea calitativă (a existenței/adecvării normelor și procedurilor, resurselor umane, timpul scurs de la ultimul audit, complexitatea operațiunilor, calitatea sistemului informațional).

De asemenea, în anul 2015 auditul intern a evaluat sistemul informatic al FGDB, o componentă esențială a organizației, pentru a oferi o opinie obiectivă și independentă asupra conformității atât cu normele și procedurile din domeniul informatic, cât și cu cele proprii FGDB. Evaluarea a vizat, totodată, nivelul calității și optimizarea continuă a sistemului în raport cu dezvoltarea tehnologiei în domeniul informatic.

Constatările, concluziile și recomandările auditorului intern au fost prezentate conducerii executive prin intermediul rapoartelor misiunilor derulate.

Consiliul de administrație a fost informat, prin *Raportul anual de audit*, cu privire atât la gradul de îndeplinire a planului de audit, cât și la rezultatele angajamentelor de audit derulate în cursul anului 2015.

Pentru a menține la un nivel ridicat performanța auditului intern în cadrul FGDB, există preocuparea permanentă de îmbunătățire a competenței în domeniu și a eficacității și calității activității desfășurate.

Astfel, se urmărește ca bunele practici nou dezvoltate să aibă un aport semnificativ în îndeplinirea mandatului FGDB de protejare a deponenților și asigurare a stabilității financiare.

*Teatrul Național "Vasile Alecsandri",
Iasi, România*

8

SITUAȚIILE FINANCIARE ALE FGDB

La 31 decembrie 2015, activele FGDB însumau 5,3 miliarde lei, în creștere cu 17,7% față de sfârșitul anului 2014.

Cea mai mare pondere în structura activelor FGDB o au titlurile de stat și depozitele bancare cu scadențe de peste un an sau pe termen scurt.

ÎNCASĂRILE ȘI PLĂȚILE FGDB

- a) În anul 2015, FGDB a înregistrat încasări în sumă de 868.650 mii lei, din care:
- 515.508 mii lei - contribuții anuale la fondul de garantare a depozitelor, inclusiv diferențele stabilite ca urmare a verificărilor FGDB;

- 123.818 mii lei - contribuții (cotizații) anuale la fondul de rezoluție bancară;
- 228.891 mii lei - dobânzi încasate din investirea resurselor financiare ale FGDB, din care 218.640 mii lei corespunzând fondului de garantare a depozitelor și 10.251 mii lei fondului de rezoluție bancară;
- 49 mii lei - dobânzi încasate la disponibilitățile din conturile curente ale FGDB deschise la bănci;
- 254 mii lei - creanță recuperată de la Banca Internațională a Religiiilor;
- 130 mii lei - remunerația cuvenită FGDB în calitate de lichidator judiciar la Banca Turco-Română.

- b) Plățile efectuate de FGDB în anul 2015 au totalizat 14.488 mii lei, reprezentând cheltuielile curente de funcționare a FGDB.

Încasările și plățile FGDB au avut dinamici opuse în anul 2015. Astfel, încasările FGDB s-au majorat în 2015 față de anul precedent cu 43.690 mii lei, în timp ce plățile s-au diminuat cu 899 mii lei.

*Flori din Culoarul Rucăr-Bran
Munții Bucegi, România*

BILANȚUL CONTABIL AL FGDB

- lei -

Activ			Pasiv		
31.12.2014		31.12.2015	31.12.2014		31.12.2015
1. Active imobilizate, total, din care:	3.547.078.282	4.474.889.287	1. Capitaluri proprii, total, din care:	4.532.377.633	5.335.735.491
- imobilizări necorporale	66.407	49.142	- rezerve	4.337.167.978	5.170.202.898
- imobilizări corporale	287.218	272.280	- profitul exercițiului financiar	195.209.655	165.532.593
- imobilizări financiare	3.546.724.657	4.474.567.865			
2. Active circulante, total, din care:	985.759.862	861.273.326	2. Datorii, total, din care:	460.511	435.982
- investiții financiare pe termen scurt	983.911.149	859.959.622	- datorii care trebuie plătite într-o perioadă de până la un an	460.511	435.982
- conturi la bănci și casa	1.628.779	1.082.810			
- alte creanțe (decontări cu băncile)	188.920	230.894			
3. Cheltuieli în avans	31.014	8.860			
TOTAL ACTIV	4.532.838.144	5.336.171.473	TOTAL PASIV	4.532.838.144	5.336.171.473

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE

Rezultatul financiar al FGDB se stabilește ca diferență între veniturile din investirea resurselor financiare și cheltuielile curente ale acestuia.

- În anul 2015, FGDB a realizat venituri totale în sumă de 180.220 mii lei, provenind din:
- 180.171 mii lei - dobânzi și cupoane cuvenite din investirea resurselor financiare ale FGDB în cursul anului 2015 (99,97% din total venituri);
 - 49 mii lei - dobânzi încasate la disponibilitățile din conturile curente ale FGDB deschise la bănci.

- Cheltuielile totale ale FGDB efectuate în anul 2015, în sumă de 14.687 mii lei, reprezintă:
- 11.759 mii lei - cheltuieli cu personalul (80,06% din totalul cheltuielilor);

- 2.555 mii lei - cheltuieli cu servicii executate de terți (17,40% din totalul cheltuielilor);
- 373 mii lei - alte cheltuieli (2,54% din totalul cheltuielilor).

Cheltuielile FGDB sunt suportate numai din veniturile obținute din investirea resurselor financiare disponibile. Astfel, sumele acumulate la cele două fonduri sunt destinate exclusiv scopurilor prevăzute de lege, respectiv plata compensațiilor și finanțarea măsurilor de rezoluție, și nu pot fi utilizate pentru acoperirea cheltuielilor de funcționare a FGDB.

În raport cu veniturile obținute de FGDB în anul 2015, cheltuielile sale de funcționare au reprezentat 8,15%.

Contul de profit și pierdere

- lei -

	31.12.2014	31.12.2015	Diferența
1 Venituri totale	210.596.994	180.219.604	-30.377.390
2 Cheltuieli totale	15.387.339	14.687.011	-700.328
3 Rezultatul exercițiului	195.209.655	165.532.593	-29.677.062

Factorul determinant al reducerii veniturilor în anul 2015 a fost menținerea tendinței descrescătoare din ultimii ani a randamentelor de pe piața financiar-bancară.

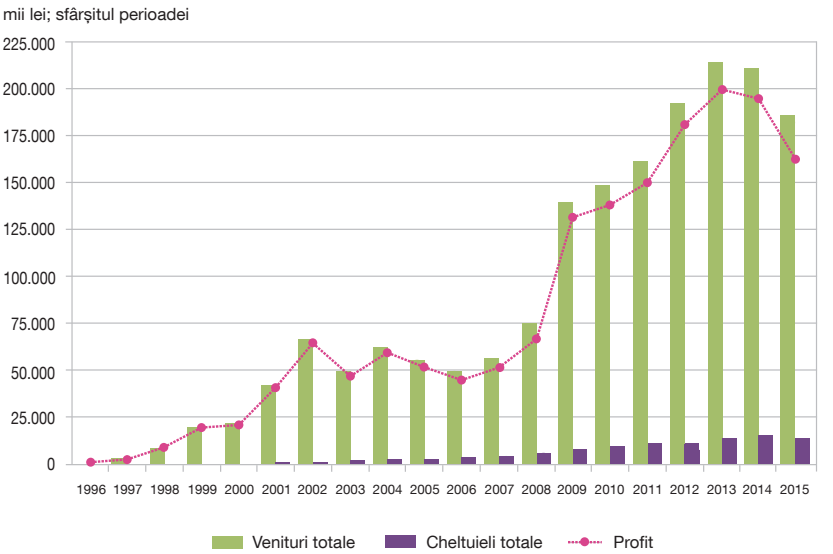
Deși cheltuielile FGDB s-au diminuat în anul 2015, nu a putut fi compensată reducerea veniturilor, ceea ce a condus la o scădere a rezultatului exercițiului față de anul precedent cu 29.677 mii lei.

Profitul net contabil al FGDB pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2015 a fost de 165.533 mii lei în condițiile menținerii, potrivit legii, a unei politici prudente de investire a resurselor având ca obiective principale minimizarea riscului și asigurarea unei lichidități adecvate a plasamentelor, iar ca obiectiv complementar randamentul acestora.

În conformitate cu legea, profitul se repartizează în proporție de cel puțin 99% pentru suplimentarea resurselor financiare disponibile ale fondurilor administrate de FGDB.

Situațiile financiare ale FGDB la 31 decembrie 2015 au fost auditate de către Ernst & Young Assurance Services SRL. Potrivit opiniei auditorului financiar, prezentată în raportul de audit întocmit⁸⁸ “situațiile financiare oferă o imagine fidelă și justă a poziției financiare a Fondului la data de 31 decembrie 2015, ca și asupra performanței financiare pentru exercițiul financiar încheiat la această dată, în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2011, cu modificările și completările ulterioare.”

Evoluția veniturilor, cheltuielilor și profitului FGDB

⁸⁸ Raportul auditorului, bilanțul, contul de profit și pierdere și notele la situațiile financiare ale FGDB sunt prezentate în Capitolul 9 al Raportului anual.

9

**RAPORTUL
AUDITORULUI
INDEPENDENT,
BILANȚUL, CONTUL
DE PROFIT ȘI
PIERDERE ȘI NOTELE
LA SITUAȚIILE
FINANCIARE
ALE FGDB**

pavel dudek / Shutterstock.com

*Piața Mare,
Sibiu, România*

Ernst & Young Assurance Services SRL
Clădirea Bucharest Tower Center, Etaj 21
Bd. Ion Mihalache nr. 15-17, Sector 1
011171 București, România

Tel: +40 21 402 4000
Fax: +40 21 310 7219
office@ro.ey.com
ey.com

RAPORT DE AUDIT FINANCIAR

Catre Consiliul de Administratie,
Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare

Raport asupra situatiilor financiare

- 1 Am auditat situatiile financiare anexate ale Fondului de Garantare a Depozitelor Bancare ("Fondul") care cuprind bilantul la data de 31 decembrie 2015, contul de profit pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data si un sumar al politicilor contabile semnificative si alte note explicative. Situatiile financiare mentionate se refera la:

- Total active: 5.336.171.473 lei
- Rezultatul net al exercitiului financiar: 165.532.593 lei, profit

Responsabilitatea conducerii pentru situatiile financiare

- 2 Conducerea Fondului are responsabilitatea intocmirii si prezentarii fidele a acestor situatii financiare in conformitate cu Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 27/2011 cu modificarile si completarile ulterioare, si pentru acel control intern pe care conducerea il considera necesar pentru a permite intocmirea de situatii financiare care sunt lipsite de denaturari semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

Responsabilitatea auditorului

- 3 Responsabilitatea noastra este ca, pe baza auditului efectuat, sa exprimam o opinie asupra acestor situatii financiare. Noi am efectuat auditul conform standardelor de audit adoptate de Camera Auditorilor Financiari din Romania. Aceste standarde cer ca noi sa respectam cerintele etice ale Camerei, sa planificam si sa efectuam auditul in vederea obtinerii unei asigurari rezonabile ca situatiile financiare nu cuprind denaturari semnificative.
- 4 Un audit consta in efectuarea de proceduri pentru obtinerea probelor de audit cu privire la sumele si informatiile prezentate in situatiile financiare. Procedurile selectate depind de rationamentul profesional al auditorului, incluzand evaluarea riscurilor de denaturare semnificativa a situatiilor financiare, datorate fraudei sau erorii. In evaluarea acestor riscuri, auditorul ia in considerare controlul intern relevant pentru intocmirea si prezentarea fidela a situatiilor financiare ale Fondului pentru a stabili procedurile de audit relevante in circumstantele date, dar nu si in scopul exprimarii unei opinii asupra eficientei controlului intern al Fondului. Un audit include, de asemenea, evaluarea gradului de adecvare a politicilor contabile folosite si rezonabilitatea estimarilor contabile elaborate de catre conducere, precum si evaluarea prezentarii situatiilor financiare luate in ansamblul lor.

- 5 Consideram ca probele de audit pe care le-am obtinut sunt suficiente si adecvate pentru a constitui baza opiniei noastre de audit.

Opinia

- 6 In opinia noastra, situatiile financiare ofera o imagine fidela si justa a pozitiei financiare a Fondului la data de 31 decembrie 2015, ca si asupra performantei financiare pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data, in conformitate cu Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 27/2011 cu modificarile si completarile ulterioare.

Raport asupra conformitatii raportului administratorilor cu situatiile financiare

In conformitate cu Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 27/2011, articolul 210, punctul 1e), noi am citit raportul administratorilor atasat situatiilor financiare. Raportul administratorilor nu face parte din situatiile financiare. In raportul administratorilor, noi nu am identificat informatii financiare care sa nu fie in mod semnificativ in conformitate cu informatiile prezentate in situatiile financiare la 31 decembrie 2015, atasate.

In numele

Ernst & Young Assurance Services SRL

Inregistrat la Camera Auditorilor Financiari din Romania

Cu nr. 77/15 august 2001

Alina Dimitriu

Alina Dimitriu

Inregistrat la Camera Auditorilor Financiari din Romania Bucuresti, Romania

Cu nr. 1272/ 17 decembrie 2001

26 aprilie 2016

BILANȚUL CONTABIL

Încheiat la data de 31 decembrie 2015

-RON-				
Denumirea indicatorului	Cod poziție	Notă	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015
A	B		1	2
Casa	010	2	14.786	7.037
Creanțe asupra instituțiilor de credit	020	3	977.191.174	860.025.541
• la vedere	023		1.613.993	1.075.773
• alte creanțe	026		975.577.181	858.949.768
Efecte publice, obligațiuni și alte titluri cu venit fix	040		3.546.724.657	4.474.567.865
• emise de organisme publice	043	4	3.546.724.657	4.474.567.865
Imobilizări necorporale	050	5	66.407	49.142
Imobilizări corporale	060	5	287.218	272.280
Alte active	070	6	188.920	230.894
Cheltuieli înregistrate în avans și venituri angajate	080	7	8.364.982	1.108.714
Total activ	090		4.532.838.144	5.336.171.473
Alte datorii	330	8	460.511	435.982
Fondul de garantare a depozitelor bancare și de rezoluție bancară	360		4.336.462.978	5.169.497.898
• Fondul de garantare a depozitelor bancare	361		3.989.986.507	4.692.523.142
▸ Fond de garantare a depozitelor constituit din contribuțiile instituțiilor de credit	362	9	2.660.393.707	3.175.901.965
▸ Fond de garantare a depozitelor constituit din încasările din recuperarea creanțelor	363	11	65.949.209	66.203.008
▸ Fond de garantare a depozitelor constituit din veniturile din investirea resurselor financiare disponibile	365	12	1.261.052.749	1.447.696.944
▸ Fond de garantare a depozitelor constituit din alte venituri stabilite conform legii	366	13	2.590.843	2.721.225
• Fondul de rezoluție bancară	367	10	346.476.471	476.974.756
Rezerve	370	14	705.000	705.000
Rezultatul exercițiului financiar - Profit	403		195.209.655	165.532.593
Total pasiv	420		4.532.838.144	5.336.171.473

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE

pentru exercițiul financiar încheiat la data de 31 decembrie 2015

-RON-				
Denumirea indicatorului	Cod poziție	Notă	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015
A	B		1	2
Dobânzi de primit și venituri asimilate, din care:	010	16a	210.568.203	180.218.906
• aferente efectelor publice, obligațiunilor și altor titluri cu venit fix	015		155.244.336	159.271.037
Cheltuieli cu comisioane	040	16b	34.463	34.609
Profit sau pierdere netă din operațiuni financiare	050	16c	376	881
Alte venituri din exploatare	060	16c	26.810	-
Cheltuieli administrative generale	070		14.645.263	14.015.188
• Cheltuieli cu personalul, din care:	073	16d	12.234.760	11.759.028
• Salarii	074		9.995.624	9.761.811
• Cheltuieli cu asigurările sociale, din care:	075		2.239.136	1.997.217
• Cheltuieli aferente pensiilor	076		1.391.216	1.159.973
• Alte cheltuieli administrative	077	16e	2.410.503	2.256.160
Corecții asupra valorii imobilizărilor necorporale și corporale	080	5	154.415	199.186
Alte cheltuieli de exploatare	090		551.593	438.211
Rezultatul activității curente - Profit	143		195.209.655	165.532.593
Venituri totale	180		210.595.389	180.219.787
Cheltuieli totale	190		15.385.734	14.687.194
Rezultatul brut - Profit	203		195.209.655	165.532.593
Rezultatul net al exercițiului financiar - Profit	223		195.209.655	165.532.593

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE ALE FGDB

- EXTRASE

1. Metode și politici contabile semnificative

Câteva dintre principalele politici contabile adoptate în întocmirea acestor situații financiare sunt prezentate mai jos.

a) Întocmirea și prezentarea situațiilor financiare

Aceste situații financiare au fost întocmite în conformitate cu:

i. Ordinul Președintelui Consiliului de Administrație al Băncii Naționale a României nr. 27/2011 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Directivele europene aplicabile instituțiilor financiare nebancare, instituțiilor de plată care acordă credite legate de serviciile de plată, instituțiilor emitente de monedă electronică și Fondului de garantare a depozitelor bancare, cu modificările și completările ulterioare ("Ordinul BNR nr. 27/2011");

ii. Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Situațiile financiare prezentate cuprind situațiile financiare individuale proprii ale FGDB.

Prezentele situații financiare au fost întocmite pe baza convenției costului istoric, cu excepțiile prezentate în continuare în politicile contabile.

Aceste situații financiare nu au fost întocmite pentru a reflecta poziția financiară și rezultatele operațiunilor FGDB în conformitate cu reglementări și politici contabile acceptate în țări și jurisdicții altele decât România. De aceea, situațiile financiare anexate nu sunt întocmite pentru uzul persoanelor care nu cunosc

reglementările contabile și legale din România, inclusiv Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2011.

FGDB a întocmit prezentele situații financiare în conformitate cu principiul continuității activității.

Prezentele situații financiare au fost aprobate de către Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României în data de 18 mai 2016.

i) Imobilizări financiare

Titlurile de investiții reprezintă acele active financiare cu plăți fixe sau determinabile și scadență fixă pe care FGDB are intenția fermă și posibilitatea de a le păstra până la scadență.

Clasificarea titlurilor ca și titluri de investiții depinde de:

- condițiile și caracteristicile activului financiar și
- capacitatea și intenția efectivă a FGDB de a deține aceste instrumente până la scadență.

Decizia privind clasificarea ca titluri de investiții nu va lua în considerare oportunitățile viitoare de a realiza profit pe baza respectivului portofoliu și, astfel, nici prețurile de cumpărare oferite de alți investitori până la scadența investiției deoarece se intenționează păstrarea investiției până la maturitate, indiferent de fluctuațiile de valoare de pe piață, și nu se intenționează vânzarea acesteia.

O precondiție pentru clasificarea ca titluri de investiții este evaluarea intenției și capacității FGDB de a deține aceste instrumente până la scadență; această evaluare trebuie efectuată nu doar la momentul achiziției inițiale și la momentul fiecărei închideri contabile.

Dacă în urma modificării intenției sau capacității instituției de a deține până la scadență instrumentele din categoria titlurilor de investiții nu mai este potrivită clasificarea acestora ca titluri de investiții, acestea vor fi reclasificate în categoria titlurilor de plasament și vor fi evaluate potrivit acestei categorii.

În condițiile în care instituția a procedat la vânzarea sau la reclasificarea de valori semnificative de titluri de investiții, în decursul exercitiului financiar curent sau a două exerciții financiare precedente, aceasta nu va putea clasifica niciun activ financiar ca titlu de investiții ("regula contaminării").

Această interdicție nu se aplică în situația în care respectiva vânzare sau reclasificare:

- este atât de apropiată de scadența activului financiar (de exemplu, cu mai puțin de trei luni înainte de scadență) încât modificările ratei dobânzii de pe piață nu ar mai fi putut avea un efect semnificativ asupra valorii juste a activului financiar;
- are loc după ce s-a recuperat în mod substanțial valoarea principalului activului financiar, prin plăți eşalonate sau prin rambursări anticipate sau
- este atribuită unui eveniment izolat care nu este repetitiv și nu putea fi anticipat în mod rezonabil.

p) Resurse specifice fondului de garantare a depozitelor bancare

Resursele FGDB includ: contribuțiile inițiale primite de la instituții de credit, contribuțiile anuale primite de la instituțiile de credit, contribuțiile speciale, recuperări creanțe, remunerația cuvenită FGDB în calitate de lichidator judiciar și alte resurse constituite din profiturile anilor anteriori. În caz de lipsă de resurse, FGDB se poate împrumuta în condiții contractuale la Ministerul Finanțelor Publice pentru acoperirea necesarului de fonduri.

Funcționalitatea și modalitatea de reflectare în contabilitate a acestor conturi este

stabilită de Ordonanța Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare și de Ordinul BNR nr. 27/2011, cu modificările și completările ulterioare, astfel:

(i) Contribuția inițială

Aceasta reprezintă contribuția datorată FGDB de instituțiile de credit care intră în schema de garantare a FGDB. Aceasta s-a înregistrat la momentul autorizării instituției de credit conform Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar.

(ii) Contribuția anuală

Contribuția anuală este calculată și plătită anual de către instituțiile de credit și este înregistrată pe baza contabilității de angajamente.

(iii) Contribuțiile extraordinare

Acestea reprezintă alte contribuții de încasat de la instituțiile de credit, în condițiile legii, atunci când resursele financiare ale FGDB sunt insuficiente pentru plata compensațiilor. În Ordonanța Guvernului nr. 39/1996 acestea erau numite contribuții speciale.

(iv) Recuperări creanțe

Acestea reprezintă sumele provenite din recuperarea creanțelor FGDB aferente plăților compensatorii efectuate în cazul falimentului băncilor.

Contribuțiile făcute de instituțiile de credit nu se restituie, inclusiv în cazul lichidării judiciare sau dizolvării unei instituții de credit.

(v) Fonduri constituite din alte venituri

Alte venituri stabilite conform Ordonanței Guvernului nr. 39/1996, Ordinului BNR nr. 27/2011

și Legii nr. 311/2015, reprezentând donațiile și sponsorizările primite, venituri din asistența financiară și activitatea desfășurată de FGDB ca lichidator al băncilor aflate în faliment, precum și alte venituri stabilite conform legii.

(vi) *Fond constituit din veniturile din investirea resurselor financiare disponibile*

Aceste resurse sunt constituite din profitul net al FGDB. Conform Legii nr. 311/2015, art. 98 alin. (2) lit. s) și art. 112, profitul FGDB, obținut ca diferență între veniturile și cheltuielile acestuia, este neimpozabil și este repartizat pentru constituirea unui fond anual de participare la profit, în limita unei cote de până la 1% din profit, cu aprobarea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României, iar diferența se repartizează pentru suplimentarea resurselor aferente fiecăreia dintre activitățile prevăzute la art. 92, alin. (1) și (2).

Contul de resurse se diminuează cu:

- plățile efective efectuate de FGDB către deponenții garantați prin lege ai băncilor la care s-au indisponibilizat depozitele;
- ratele și dobânzile la creditele contractate pentru plata compensațiilor;
- sumele virate către autoritatea de rezoluție;
- împrumuturi către alte scheme de garantare, acordate conform legii.

2. Casa

La 31 decembrie 2015, FGDB deține numerar în casierie în sumă de 7.037 RON (31 decembrie 2014: 14.786 RON).

3. Creanțe asupra instituțiilor de credit

	31 decembrie 2014 (RON)	31 decembrie 2015 (RON)
Conturi curente	1.613.993	1.075.773
Plasamente la bănci la termen	975.577.181	858.949.768
Total	977.191.174	860.025.541

Astfel, FGDB nu înregistrează provizioane aferente cererilor de despăgubire ale deponenților garantați în curs de soluționare sau aferente potențialelor despăgubiri care nu au fost notificate FGDB.

q) Impozit pe profit

FGDB este scutit de la plata impozitului pe profit conform prevederilor art. 13, alin. (2), pct.e) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal.

t) Venituri din dobânzi

Veniturile din dobânzi sunt recunoscute în contul de profit și pierdere, conform principiului contabilității de angajamente, pentru toate instrumentele financiare purtătoare de dobânzi, din momentul apariției lor. Veniturile din dobânzi includ și venituri generate de eşalonarea discountului conform metodei dobânzii efective pentru activele achiziționate la o valoare mai mică și suma de plătit la scadență, precum și pentru primele generate de datoriile contractate la o valoare mai mare decât valoarea rambursabilă la scadență.

u) Recunoașterea veniturilor

FGDB nu desfășoară activități comerciale. Veniturile sunt realizate din dobânzile la imobilizările financiare.

4. Efecte publice, obligațiuni și alte titluri cu venit fix

	31 decembrie 2014 (RON)	31 decembrie 2015 (RON)
Titluri de investiții, din care:	3.217.199.507	3.657.828.877
• Titluri de investiții	3.012.682.900	3.554.319.804
• Obligațiuni	204.516.607	103.509.073
Titluri de plasament	329.525.150	816.738.988
Total	3.546.724.657	4.474.567.865

9. Fond constituit din contribuțiile instituțiilor de credit (sume cumulate)

	31 decembrie 2014 (RON)	31 decembrie 2015 (RON)
Contribuție inițială – 1%	6.472.230	6.472.230
Contribuție anuală, inclusiv majorată	3.119.212.905	3.634.721.163
Contribuție extraordinară	61.777.997	61.777.997
Comision pentru linie credit	(14.825.698)	(14.825.698)
Compensări depozite	(512.243.727)	(512.243.727)
Total	2.660.393.707	3.175.901.965

Contribuția anuală a fiecărei instituții de credit se determină pe baza declarațiilor transmise de către aceasta FGDB. În 2015, contribuția anuală încasată de către FGDB a fost în sumă de 515.508.259 lei și s-a calculat în procent de 0,3% asupra depozitelor eligibile (2014: 0,3%, respectiv 482.949.863 lei). Procentul de contribuție se propune de către FGDB și se aprobă de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României.

În cazul în care, la solicitarea FGDB, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României apreciază că resursele FGDB sunt

insuficiente pentru onorarea obligațiilor de plată, acesta poate stabili plata unei contribuții extraordinare de către fiecare instituție de credit, egală cu până la nivelul contribuției anuale aferente exercițiului financiar respectiv. În anul 2014, cât și în 2015, nu a fost cazul de a se încasa contribuția extraordinară.

Compensația este suma pe care FGDB o plătește fiecărui deponent garantat pentru depozitele indisponibile, indiferent de numărul acestora, în limita plafonului de acoperire. În anul 2015, ca și în 2014, nu a fost cazul.

10. Fondul de rezoluție bancară

(RON)	
Sold 31 decembrie 2013	207.473.680
Contribuție (cotizație) anuală 2014	131.178.657
Profit 2013 capitalizat	7.824.134
Sold 31 decembrie 2014	346.476.471
Contribuție (cotizație) anuală 2015	123.818.091
Profit 2014 capitalizat	6.680.194
Sold 31 decembrie 2015	476.974.756

Fondul de rezoluție bancară se constituie în vederea asigurării resurselor financiare necesare finanțării măsurilor de rezoluție bancară.

Fondul de rezoluție bancară este administrat de Fondul de garantare a depozitelor bancare.

Conform art. 539 din Legea nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar, Banca Națională a României, în calitate de autoritate de rezoluție, stabilește nivelul contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit la fondul de rezoluție bancară astfel încât acestea să fie repartizate cât mai uniform posibil în timp, dar ținându-se seama în mod corespunzător de

faza ciclului economic și de impactul pe care contribuțiile prociclice îl pot avea asupra poziției financiare a instituțiilor de credit care contribuie.

În 2015, contribuția anuală încasată de FGDB a fost în sumă de 123.818.091 lei și s-a calculat ca procent de 0,1% asupra pasivului negarantat. În 2014, contribuția anuală încasată de FGDB a fost în sumă de 131.178.657 lei și s-a calculat ca procent de 0,1% asupra pasivului negarantat.

Profitul anului 2014, în sumă de 6.680.194 lei, obținut din investirea resurselor fondului de rezoluție bancară, a fost capitalizat în urma deciziei Consiliului de administrație al FGDB după autorizarea situațiilor financiare de la 31 decembrie 2014.

11. Fond constituit din încasările din recuperarea creanțelor (sume cumulate)

	31 decembrie 2014 (RON)	31 decembrie 2015 (RON)
Recuperare creanțe	174.724.164	174.977.963
Dobânzi la credite bancare - BNR	(108.774.955)	(108.774.955)
Total	65.949.209	66.203.008

Recuperarea creanțelor reprezintă sumele pe care FGDB le-a încasat de la instituțiile de credit, reprezentând contribuțiile anuale datorate la data declarării falimentului și compensațiile cuvenite deponenților.

În anul 2015 au fost recuperate creanțe în sumă de 253.800 lei de la Banca Internațională a Religiiilor - instituție de credit aflată în faliment.

12. Fond constituit din veniturile din investirea resurselor financiare disponibile

	31 decembrie 2014 (RON)	31 decembrie 2015 (RON)
Fond constituit din veniturile din investirea resurselor financiare disponibile – cota parte profit	1.261.052.749	1.447.696.944

Sumele reprezintă profitul cumulat al FGDB rezultat din distribuirea profiturilor din anii precedenți.

13. Fond constituit din alte venituri, stabilite conform legii

	31 decembrie 2014 (RON)	31 decembrie 2015 (RON)
Remunerația FGDB din activitatea desfășurată ca lichidator	2.590.843	2.721.225

15. Repartizarea profitului

	31 decembrie 2014 (RON)	31 decembrie 2015 (RON)
Rezultatul activității curente – profit, din care:	195.209.655	165.532.593
Profit din resursele fondului de garantare a depozitelor	188.529.461	157.612.228
Profit din resursele fondului de rezoluție bancară	6.680.194	7.920.365
Profit nerepartizat	195.209.655	165.532.593

Distribuirea profitului pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2015 va fi aprobată de către Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României ulterior autorizării situațiilor financiare.

16. Informații privind unele posturi din contul de profit și pierdere

a) Dobânzi de primit și venituri asimilate

(RON)	2014	2015
Conturi curente	146.605	47.783
Plasamente la bănci	55.177.262	30.235.379
Titluri cu venit fix și alte obligațiuni	155.244.336	149.935.744
Total	210.568.203	180.218.906

d) Cheltuieli cu personalul

(RON)	2014	2015
Cheltuieli cu salariile	9.995.624	9.761.811
Cheltuieli privind asigurările și protecția socială, din care:	2.239.136	1.997.217
• cheltuieli privind pensiile	1.391.216	1.159.973
Total	12.234.760	11.759.028

e) Alte cheltuieli administrative

(RON)	2014	2015
Telecomunicații și prelucrarea datelor	132.368	151.802
Publicitate	54.174	55.324
Deplasări	189.245	185.872
Materiale și obiecte de inventar	207.733	135.407
Întreținere și utilități	146.210	130.929
Audit, consultanță și alte servicii	806.200	706.638
Colaboratori	751.833	766.080
Alte cheltuieli administrative	122.740	124.108
Total	2.410.503	2.256.160

Cheltuielile cu onorariile de audit aferente anului 2015 au fost în sumă de 37.929 RON.

19. Managementul riscului

Principalele riscuri asociate cu activitatea FGDB sunt de natură financiară și operațională.

FGDB este expus următoarelor riscuri:

- Riscul de rată a dobânzii
- Riscul de piață
- Riscul de lichiditate
- Riscul valutar.

a) Riscul legat de rata dobânzii

FGDB este expus efectului fluctuațiilor nivelului principalelor dobânzi de piață la nivelul poziției financiare și al fluxurilor de trezorerie. Rata dobânzii poate să crească ca rezultat al unor astfel de schimbări, dar se poate reduce

de asemenea și poate produce pierderi în eventualitatea apariției unor modificări neprevăzute. Conducerea FGDB monitorizează periodic expunerea la modificările ratei dobânzii.

În cursul anului 2015, FGDB a obținut următoarele rate de dobândă la activele plasate:

	2014		2015	
	min	max	min	max
Creanțe asupra instituțiilor de credit	3,00%	4,30%	0,50%	2,20%
Efecte publice, obligațiuni și alte titluri cu venit fix	1,72%	5,47%	0,46%	7,50%

b) Riscul de piață

Economia României este încă în curs de dezvoltare și există un grad considerabil de incertitudine referitor la direcția posibilă a politicilor economice interne. Conducerea FGDB

nu poate prevedea care vor fi schimbările ce vor avea loc în România și ce efect ar putea avea asupra situației financiare și a rezultatelor tranzacțiilor FGDB.

c) Riscul de lichiditate

Principala sursă de risc de lichiditate este reprezentată de necorelarea dintre maturitatea activelor și scadența obligațiilor FGDB.

Strategia FGDB are în vedere asigurarea, pe cât posibil, de suficiente lichidități pentru a-și îndeplini obligațiile când acestea vor ajunge la scadență astfel încât să nu se înregistreze pierderi.

(RON)				
La 31 decembrie 2015	Până la 3 luni	Între 3 luni și un an	Peste 1 an și până la 5 ani	Total
Casa	7.037	-	-	7.037
Conturi curente la bănci	1.075.773	-	-	1.075.773
Creanțe asupra instituțiilor de credit	305.651.907	553.297.861	-	858.949.768
Efecte publice, obligațiuni și alte titluri cu venit fix	88.323.529	728.415.459	3.657.828.877	4.474.567.865
Alte instrumente financiare	-	-	-	-
Alte active	230.894	-	-	230.894
Cheltuieli înregistrate în avans și venituri angajate	127.478	891.236	-	1.018.714
Total active	395.416.618	1.282.604.556	3.657.828.877	5.335.850.051
Alte datorii	435.982	-	-	435.982
Fondul de garantare a depozitelor bancare	4.692.523.142	-	-	4.692.523.142
Fondul de rezoluție bancară	476.974.756	-	-	476.974.756
Total pasive	5.169.933.880	-	-	5.169.933.880
Excedent/(nevoie) de lichiditate	(4.774.517.262)	1.282.604.556	3.657.828.877	165.916.171

(RON)				
La 31 decembrie 2014	Până la 3 luni	Între 3 luni și un an	Peste 1 an și până la 5 ani	Total
Casa	14.786	-	-	14.786
Conturi curente la bănci	1.613.993	-	-	1.613.993
Creanțe asupra instituțiilor de credit	657.754.577	317.822.604	-	975.577.181
Efecte publice, obligațiuni și alte titluri cu venit fix	101.149.884	951.236.787	2.494.337.986	3.546.724.657
Alte instrumente financiare	-	-	-	-
Alte active	188.920	-	-	188.920
Cheltuieli înregistrate în avans și venituri angajate	1.057.182	7.307.800	-	8.364.982
Total active	761.779.342	1.276.367.191	2.494.337.986	4.532.484.519
Alte datorii	460.511	-	-	460.511
Fondul de garantare a depozitelor bancare	3.989.986.507	-	-	3.989.986.507
Fondul de rezoluție bancară	346.476.471	-	-	346.476.471
Total pasive	4.336.923.489	-	-	4.336.923.489
Excedent/(nevoie) de lichiditate	(3.680.320.199)	658.681.722	3.217.199.507	195.561.030

d) Riscul valutar*

FGDB operează într-o economie caracterizată prin fluctuații ale cursurilor de schimb ale principalelor valute (EUR, USD, CHF), în principal CHF. În aceste condiții există un risc scăzut al scăderii valorii activelor monetare nete deținute în RON.

La 31 decembrie 2015, FGDB deținea numerar în casierie și conturi curente la bănci denominate în EUR în sumă de 756 echivalent RON (31 decembrie 2014: 18.765 echivalent RON), USD în sumă de 2.444 echivalent RON (31 decembrie 2014: 1.297 echivalent RON) și

alte valute în sumă de 161 echivalent RON (31 decembrie 2014: 240 echivalent RON). Restul activelor și datoriilor monetare sunt denominate în RON.

e) Riscul de credit

În cursul anului 2015 s-a acordat o atenție deosebită investiții eficiente și în condiții de creștere a lichidității și de minimizare a riscului, a resurselor financiare disponibile ale FGDB, în conformitate cu strategia de expunere a FGDB pe anul 2015 aprobată de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României.

(i) Titluri de investiții	31 decembrie 2015 (RON)
Titluri de investiții, din care:	
Titluri de investiții	3.554.319.804
Obligațiuni	103.509.073
Titluri de plasament	816.738.988
Total	4.474.567.865

	31 decembrie 2014 (RON)
Titluri de investiții, din care:	
Titluri de investiții	3.012.682.900
Obligațiuni	204.516.607
Titluri de plasament	329.525.150
Total	3.546.724.657

(ii) Depozite bancare	31 decembrie 2015 (RON)
Total depozite bancare	858.949.768
Conturi curente	1.075.773
Total depozite bancare și conturi curente	860.025.541

	31 decembrie 2014 (RON)
Total depozite bancare	975.577.181
Conturi curente	1.613.993
Total depozite bancare și conturi curente	977.191.174

* Activele administrate de FGDB sunt exclusiv în RON.

ANEXE

Timișoara, România

LISTA INSTITUȚIILOR DE CREDIT PARTICIPANTE LA FGDB LA 31 DECEMBRIE 2015

1. Alpha Bank România - S.A.
2. Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP
3. Banca Comercială Carpatica - S.A.
4. Banca Comercială Feroviara - S.A.
5. Banca Comercială Intesa Sanpaolo România - S.A.
6. Banca Comercială Română - S.A.
7. Banca de Export Import a României EXIMBANK - S.A.
8. Banca Română de Credite și Investiții - S.A.
9. Banca Românească - S.A., membră a Grupului National Bank of Greece
10. Banca Transilvania - S.A.¹
11. Bancpost - S.A.
12. Bank Leumi România - S.A.
13. BCR Banca pentru Locuințe - S.A.
14. BRD - Groupe Société Générale - S.A.
15. CEC Bank - S.A.
16. Crédit Agricole Bank România - S.A.
17. Credit Europe Bank (România) - S.A.
18. Garanti Bank - S.A.
19. Idea Bank - S.A.²
20. Libra Internet Bank - S.A.
21. Marfin Bank (România) - S.A.
22. Nextebank - S.A.³
23. OTP Bank România - S.A.⁴
24. Piraeus Bank România - S.A.
25. Porsche Bank România - S.A.
26. ProCredit Bank - S.A.
27. Raiffeisen Banca pentru Locuințe - S.A.
28. Raiffeisen Bank - S.A.
29. UniCredit Bank - S.A.⁵

¹ La data de 31 decembrie 2015 banca a fuzionat prin absorbție cu Volksbank România S.A. (bancă absorbită).

² Până la data de 24 aprilie 2015 a funcționat sub denumirea Romanian International Bank S.A.

³ Începând cu data de 11 martie 2016 funcționează sub denumirea Patria Bank S.A.

⁴ La data de 31 octombrie 2015 banca a fuzionat prin absorbție cu Banca Millennium S.A. (bancă absorbită).

⁵ Până la data de 18 august 2015 a funcționat sub denumirea UniCredit Țiriac Bank S.A.

SITUAȚIA DEPOZITELOR LA INSTITUȚIILE DE CREDIT PARTICIPANTE LA FGDB LA 31 DECEMBRIE 2015

Nr. crt.	Indicatori	31 dec. 2014*	31 dec. 2015	Diferențe	
0	1	2	3	4 = 3 - 2	5 = 4 / 2 (%)
1.	Număr titulari de depozite - total, din care:	14.799.227	15.204.979	405.752	2,7
	• persoane fizice	13.860.873	14.242.463	381.590	2,8
	• persoane juridice	938.354	962.516	24.162	2,6
2.	Număr titulari de depozite eligibile - total, din care:	14.749.200	15.160.694	411.494	2,8
	• persoane fizice	13.843.863	14.223.602	379.739	2,7
	• persoane juridice	905.337	937.092	31.755	3,5
3.	Total depozite (milioane lei), din care:	288.133,8	292.126,3	3.992,5	1,4
	• în lei	160.480,7	167.093,9	6.613,2	4,1
	• în valută (în echivalent lei)	127.653,2	125.032,4	-2.620,8	-2,1
4.	Total depozite eligibile (milioane lei), din care:	171.507,2	219.016,1	47.508,9	27,7
	% din total depozite	59,5	75,0	15,5 p.p.	
	• în lei	109.422,1	143.369,1	33.947,0	31,0
	• în valută (în echivalent lei)	62.085,1	75.647,0	13.561,9	21,8
5.	Valoarea depozitelor eligibile ale persoanelor fizice (milioane lei), din care:	128.589,2	135.106,3	6.517,1	5,1
	% din total depozite eligibile	75,0	61,7	-13,3 p.p.	
	• în lei	76.819,7	80.636,7	3.817,0	5,0
	• în valută (în echivalent lei)	51.769,5	54.469,6	2.700,1	5,2
6.	Valoarea depozitelor eligibile ale persoanelor juridice (milioane lei), din care:	42.918,0	83.909,8	40.991,8	95,5
	% din total depozite eligibile	25,0	38,3	13,3 p.p.	
	• în lei	32.602,4	62.732,4	30.130,0	92,4
	• în valută (în echivalent lei)	10.315,6	21.177,4	10.861,8	105,3
7.	Total depozite acoperite (milioane lei), din care:	138.830,5	148.754,6	9.924,1	7,1
	% din total depozite eligibile	80,9	67,9	-13,0 p.p.	
	• depozite acoperite ale persoanelor fizice	117.254,3	122.945,6	5.691,3	4,9
	• depozite acoperite ale persoanelor juridice	21.576,2	25.809,0	4.232,8	19,6

Notă: Din cauza rotunjirilor, pot exista mici diferențe între totaluri/subtotaluri și suma componentelor.

* Date finale actualizate în urma verificării bazei de calcul a contribuției datorate de instituțiile de credit în anul 2015.

